

Predlog novega štipendiranja

Pomurske družine odvisne od štipendij

Nekatere novice neugodne za Pomurce

Stran 2

Pivovarna Laško – Panvita

Rešitev Laškega ali pomoč Agrocorju

Panvitina ponudbo za nakup Žita

Stran 5

Škofija in njenih pet let

Bo gradila narodovega duha, vero

Čas, da škofijo razumejo tudi duhovniki

Stran 9

Oprostilna sodba

Za propad Koncept Optimuma direktorja nista kriva

Stran 19

Sodobne tehnologije in Pomurje

Znanilci nove dobe v naših torbah in žepkih

Pametni telefoni, socialna omrežja ...

Strani 31-36

# VESTNIK

MURSKA SOBOTA, LETO LXIII, ŠT. 15, ODGOVORNA UREDNICA MAJDA HORVAT, CENA 1,80 €

14. APRILA 2011

KUD Štefana Kovača s premiero komedije

## Stresalo jih je od smeha

Uresničile so se petletne želje – Nismo imeli režiserja, ki bi hotel delati z ljubiteljskimi igralci

V grajski dvorani soboškega gradu je bila v torek zvečer premiera komedije 220neVOL(T)of Gledališke skupine KUD-a Štefana Kovača iz Murske Sobotne v režiji Gorazda Žilavca. S tem mesto spet dobiva gledališče in s tem se uresničujajo petletne želje, da bi na oder postavili delo dramatika in režiserja Iztoka Lovriča, ki govori o odnosih med stanovalci večstanovanjske hiše. Ti imajo hude težave z električno napeljavo, medtem ko jih stresajo električne naprave, pa prihajajo do izraza različni človeški značaji. Predstava je polna situacijske in besedne komike ter predelana v prekmurščino, z izbrano gledališko ekipo pa se humor še dodatno okrepi.

»Z izbiro igralcev res ni bilo težav, saj je v Murški Soboti veliko ljubiteljskih igralcev, ki so si že dolgo želeli nastopati, ampak nismo imeli režiserja, ki bi hotel delati z ljubiteljskimi igralci,« je povedala producentka in predsednica KUD-a Brigita Perhavec. Tako so k sodelovanju povabili stare gledališke mačke, mnogi med njimi so tudi po več kot dveh desetletjih ponovno stopili na odrske deske, pa tudi mlajše ljubiteljske igralce z bogatimi gledališkimi izkušnjami. V zanimivih karakternih vlogah so nastopili Janez Žilavec, Jože Brunec, Romeo Varga, Peter Jadrič, Dušan Radič, Boštjan Lačen, Darko Vrebac, Edi Jakšič, Nenad Perič in edina ženska Berta Kološa.

Tako se s to predstavo po nekaj letih v soboško gledališče, kjer je kot otrok začel svojo gledališko pot, v vlogi režiserja in dramatika vrača akademski igralec Gorazd Žilavec: »Vesel sem, da lahko delam v Soboti, in vesel sem, da lahko delam z legendami soboškega gledališča.«

Dodal je še, da je v ekipi čutiti navdušenje, entuziazem, strast in čisto veselje do igranja, vse to, kar se v profesionalnem gledališču izgublja.

A. Nana Rituper Rodež



»Pa kdo vam je to delau?« je tipično vprašanje mojstrov, ko pridejo nekaj popraviti, pa ne naredijo nič, kvečjemu še kaj pokvarijo ali zapletejo. Komedija 220 neVOL(T)of govori ravno o vedno aktualnih medosebnih in medsosodskih odnosih, saj lahko najdemo mnoge podrobnosti in povezave z lastnimi izkušnjami. Čeprav skozi kukalo radi vtikamo nos v življenja sosedov, nas v bistvu ne gane, če jih na primer stresa elektrika, dokler ta nesreča ali smola ne doleti tudi nas. Ravno skupna nesreča pa je ključna, da poveže ljudi, da se začnejo bolj družiti in bolje spoznavati. Režiser Gorazd Žilavec je igralcem odlično razdelil vloge, v katerih so izostrili svoje značaje, pa čeprav so, kot so povedali sami, v predstavi odigrali povsem nekaj drugega, kot so v resnici. Na fotografiji Edi Jakšič, Dušan Radič in Darko Vrebac.

V premislek

### RAZHAJANJE

Timotej Milanov

Prejšnji teden so potekale slovesnosti ob svetovnem dnevu Romov. Priložnost za vse, ki so vključeni v reševanje manjšinskih vprašanj, in tiste, ki se zgolj »šlepajo« zraven, da si sežejo v roke in pokramljajo. Dogodki so bili prelepi, otvoritev novih prostorov, otroški nastopi, mednarodni gostje, minister itd. Ena od proslav je bila tudi v Kamencih, domnevno vzorčnem romskem naselju, v enem od časopisov so pisali celo o idiličnem kraju, kjer živijo veseli Romi.

V resnici obstaja razhajanje med pričanjem o uspešni praksi multikulturnega sožitja v Prekmurju in dejanskim stanjem. Tukaj živijo vedo, da so pod površjem vedno obstajala določena trenja oz. rivalstva med prebivalci v regiji. Med Romi in drugimi Prekmurci, med Madžari in Slovenci, med katoliki in protestanti ... Kljub navidezni multikulturalnosti gre za skupnosti, ki na neki način živijo »vzporedno«, najbolj ostra pa je ravno meja, ki ločuje romsko od vseh drugih skupin. Domnevne primere dobre prakse na petkovih proslavah je zasenčila realnost na nedeljski tekmi na Tišini med romsko in neromsko nogometno ekipo. Dogodek, ki je pokazal, da se je problemov treba lotiti drugače. Medetnična trenja so se velikokrat pojavila ravno v okoljih, ki so jih pred tem predstavljali kot zglede multikulturalnosti, kot sta npr. Nizozemska in Francija. Povod za nemire pa je včasih lahko tudi kakšen rdeči karton, oprostite rumeni. Tokrat je ostalo samo pri nekaj udarcih in zmerjanju, drugič se bo lahko zgodilo kaj hujšega, ljubljanski akademiki in antropologi v naslanjačih pa se bodo čudili: »Kako je lahko prišlo do tega, saj ste vendar imeli romski kulturni center in folklorno skupino, vse je bilo super ...«

Nepreslišano



Pomurski zakon – tretji razpis

### Na razpolago 1,4 milijona evrov

Spodbujanje začetnih investicij in novih delovnih mest

V petek je Služba vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVLR) objavila tretji javni razpis za sofinanciranje manjših začetnih investicij podjetij in ustvarjanje novih delovnih mest v okviru pomurskega zakona. Zadnji rok za oddajo prijave je 19. maj.

Po vsebini je objavljen razpis podoben prvemu, ki je bil objavljen lani. Za dodelitev sredstev na razpisu lahko kandidirajo podjetja s projekti, katerih vrednost sofinanciranja znaša od 30 do 50 tisoč evrov. Tudi tokrat so sredstva namenjena sofinanciranju nakupa opreme in strojev. Ob

državni podpori morajo podjetja zagotoviti najmanj 25 odstotkov lastne udeležbe, na razpisu pa ne morejo sodelovati podjetja, ki so že dobila sredstva iz prvega ali drugega razpisa, podjetja, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo in predelavo živil, podjetja, ki so vključena v programe državne pomoči prestrukturiranja podjetij zaradi krize, izvzeta pa so tudi podjetja z gostinsko dejavnostjo.

Po naših informacijah naj bi prišlo v teh dneh do sporazumne prekinitve pogodbe Pristopa in Oikosa s SVLR-jem. J. V.

Naročnik

ISSN 0351-6407



9 770351 640019

## Predlog novega štipendiranja

## Pomurske družine odvisne od štipendij

Več štipendij ali zgolj prerazporeditev sredstev – Nekatere novosti niso ravno ugodne za pomurske študente in dijake

Pred kratkim je slovenska vlada sprejela predlog Zakona o štipendiranju in ga dala v obravnavo državnemu zboru. Vlada sicer meni, da bo s tem celovito, pregledno in enotno uredila štipendiranje, medtem ko nekatere politične stranke, dijaška in študentska organizacija ter nekatere druge nevladne organizacije niso ravno naklonjene vsem novostim. Predlog sicer ureja vse vrste štipendij, najbolj pa nas zanimajo predvsem državne štipendije, saj te v Sloveniji prejema kar dve tretjini štipendistov, največ prav v Pomurju.

## Bistvene novosti novega predloga

Vlada poudarja zvišan cenzus v predlogu, mladi pa opozarjajo na starostno omejitve. Po novem bo torej državna štipendija namenjena vsem državljanom Republike Slovenije s statusom dijaka oziroma študenta po 18. letu, pri katerih povprečni mesečni dohodek na družinskega člana v preteklem koledarskem letu pred vložitvijo vloge ne bo presegal 64 odstotkov neto povprečne plače na družinskega člana v istem obdobju, to pa je trenutno okrog 630 evrov. Ta cenzus zdaj znaša okrog 380 evrov in je vezan (od 65 do 70 odstotkov) na minimalno plačo. Osnovni znesek državne štipendije se bo glede na dohodek na družinskega člana po novem gibal med 70 in 190 evri, ob tem pa bo mogoče k državnim štipendijam dobiti še dodatek za oddaljenost in učni uspeh, ostaja pa tudi dodatek za štipendiste s posebnimi potrebami. Vlada računa, da bo najvišji možni znesek državne štipendije tudi do 400 evrov. Bistvena novost je tudi možnost kombiniranja več vrst štipendij. Štipendisti bodo lahko po novem zakonu hkrati prejeli več različnih štipendij, če bi seštevek štipendij z vsemi dodatki presegel 400 evrov mesečno, pa se bo

## Osnovni zneski državne štipendije

Povprečen mesečni dohodek na osebo v odstotkih od neto povprečne plače – znesek osnovne štipendije

do 30 odst.	190 €
nad 30 do 36	160 €
nad 36 do 42	130 €
nad 42 do 53	100 €
nad 53 do 64	70 €

## Dodatek za prevoz

Oddaljenost v kilometrih – višina dodatka

nad 5 do 20	25 €
nad 20 do 50	75 €
nad 50 do 100	85 €
nad 100 do 150	110 €
nad 150	130 €

## Dodatek za uspeh

Povprečna ocena (dijaki)	Povprečna ocena (študenti)	Dodatek v evrih
od 4,0 do 4,24	od 8,0 do 8,49	16,66
nad 4,24 do 4,49	nad 8,49 do 8,99	21,66
nad 4,49 do 4,74	nad 8,99 do 9,49	29,16
nad 4,74 do 5,0	nad 9,49 do 10,0	40,00

štipendistu državna štipendija sorazmerno znižala oziroma mu mirovala.

## Pomurje in novosti

Vsaka sprememba štipendijske politike je še kako pomembna za pomurske dijake in študente, saj je Pomurje ena tistih regij, kjer je šolajoča mladina zelo odvisna od štipendij, predvsem državnih. Razlog je v slabem so-



Osnovni znesek državne štipendije se bo glede na dohodek na družinskega člana po novem gibal med 70 in 190 evri.

cialnem statusu in malo kadrovskih štipendijah, ki jih je v zadnjih letih vse manj. Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (SURS) je recimo leta 2009 v Pomurju štipendijo prejelo malo okrog 44 odstotkov vseh vpisanih dijakov in študentov, medtem ko je slovensko povprečje okrog 30 odstotkov. Največ jih prejema prav državne štipendije, v slovenskem merilu okrog 65, pri nas pa skoraj 80 odstotkov.

Vsak pomurski dijak in študent si lahko glede na nove pogoje in na svoj socialni položaj izračuna, kaj mu prinašajo novosti. Mi pa lahko le govorimo o povprečju. Usmerimo se zgolj na dve spremembi, o katerih se tudi v javnosti največ govori. Prva je zvišanje cenzusa. Glede na to, da so dohodki pomurskih družin, kot je recimo povprečna bruto plača ali pokojnina, še vedno med najnižjimi v Sloveniji, je

višji cenzus lahko pozitivna novost za naše družine. Ne pa takrat, če bo veljalo to, na kar opozarjajo nekatere politične stranke in študentska organizacija Slovenije in kar predlagatelj mnogokrat zamolčijo, da dvig cenzusa po drugi strani zajema zelo razširjen seznam dohodkov, tudi materialno stanje in premoženje družine, to pa lahko za mnoge pomeni prekoračitev novega cenzusa. Še vedno marsikatera pomurska družina premore kmetijska zemljišča, gozdove ali drugo tovrstno premoženje, od katerega praktično mnogi nimajo nobene koristi, lahko pa bi zelo povišali dohodek na družinskega člana.

Druga novost, da predlog zakona ukinja štipendije mladoletnim in jih daje polnoletnim, predvsem študentom, naši mladini ne prinaša ravno ugodnosti. Pomurje je (podatki SURS-a za leto 2009) ena tistih regij, ki ima med šolajočimi se v regiji največji delež dijakov. Ker vemo, da dijaki polnoletnost dosežejo predvsem v tretjem oz. četrtem letniku srednje šole, to pomeni, da večina teh ne bo imela štipendij.

Res je, da država pri tem obljublja staršem mladoletnih dijakov višji otroški dodatek, kot je zdaj. Toda po izračunih Dijaške organizacije Slovenije bo ta dodatek še vedno vsaj za 84 evrov nižji kot bi bila državna štipendija in otroški dodatek skupaj. To pa pomeni, da dijaki z izgubo štipendije izgubijo dosti več, kot bodo prejeli njihovi starši z obljubljenimi višjimi otroškimi dodatki.

Glede na zapisano se zdi, da se morda tudi temu zakonu obeta referendum. Toda vlada si je že lansko leto »zagotovila« Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki ureja nekatere določbe glede državnih štipendij, med drugim obe omenjeni novosti o starostni omejitvi in cenzusu, in ki bo stopil v veljavo že to jesen.

Ciril Kosednar

## Za odgovorno druženje v naravi

## LOV skupaj z novim sejmom oddiha v naravi

Od 15. do 17. aprila se bo v Gornji Radgoni sedmemu sejmju lovstva in ribištva s sloganom Zagledani v naravo pridružil prvi sejem aktivnosti in oddiha v naravi

Oba sejma, ki ju organizira Pomurski sejem, sta namenjena vsem ljubiteljem narave, ki so odprti za nova doživetja in spoznanja in se želijo odgovorno podajati v neokrnjeno okolje. Tako se bodo na sejmju predstavile slovenske krovne organizacije, ki skrbijo za odgovorno druženje z naravo, in sicer lovška, ribiška in planinska zveza. Po petkovi slovesni otvoritvi sejma bosta Lovska zveza Slovenije in Kinološka zveza Slovenije podpisali sporazum o sodelovanju, Zavod Forum Lov bo organiziral interaktivni kviz za mlade z naslovom Modra sova, predstavili pa bodo policijsko konjeniško enoto in lovške pse. V soboto bo državna razstava psov vseh pasem in mednarodna tekma v disci-

plini agility, seminar za mlade ribiče ter tekmovanje v vezenju ribiškega trnka. V nedeljo dopoldne bodo tekmovali v kuhanju lovškega golaža, ribje čorbe in gobove juhe, predstavila se bo radenska konjenica, obiskovalci pa bodo spoznali umetnost oponašanja jelenjega roka. Na skupnem razstavnem prostoru se bodo predstavili Zdravilišče Radenci, Zavod za turizem in šport Radenci, LTO Prlekija Ljutomer, Kulprotur in TIC Gornja Radgona, TIC Moravske Toplice in TIC Apače. Med zanimivejšimi razstavami, ki bodo na ogled v času sejma, sta razstavi o ohranjanju populacije vidre na Goričkem Aqualutra in razstava o volku v Sloveniji z naslovom SloWolf. B. B. P.

## Pomurske srednje šole še kar zadovoljne z vpisom

## Ničle le za inštalaterje in triletne računalničarje

Le trije osnovnošolci se ne bodo mogli vpisati v izbrane programe zato, ker jih zaradi premajhnega vpisa ne bodo izvajali, zato se bodo morali odločiti drugače

Predvideno število mest za novince in število prijav, ki so jih na posamezni pomurski srednji šoli prejeli v minulih tednih, se ne razlikujeta preveč, torej bodo lahko skoraj vsi obiskovali tiste programe, za katere so se odločili. Tako so do 12. aprila na Biotehniški šoli Rakičan za program gospodar na podeželju prejeli 12 prijav, za program kmetijsko-podjetniški tehnik 14 prijav in za pomočnika v biotehniku in oskrbi 11 prijav. Čeprav ima Dvojezična srednja šola Lendava prostih po 22 mest za programe avtoserviser, ekonomski tehnik, gastronomski hotelir, inštalater strojnih inštalacij, mehatronik operater, pečar polagalec keramičnih oblog in prodajalec, se jih je prijavilo za vsak program le po nekaj kandidatih, le program strojni tehnik ima 22 in program gimnazije 23 vpisanih. Ekonomska šola Murska Sobota ima za program administrator prijaviteljnih šest, na ekonomski gimnaziji 28, za program ekonomski tehnik 21, logistični tehnik 21 in za program prodaj-

**Kot običajno je večji vpis od prostih razpisanih mest v gimnazijske programe, najbolj v Ljutomeru, kjer izstopa tudi 80 vpisanih v program predšolska vzgoja.**

jalec 13 bodočih dijakov. Srednja zdravstvena šola Murska Sobota bo imela jeseni v programu bolničar-negovalec 15 novih dijakov, v programu zdravstvena nega 83 in v novem programu kozmetični tehnik 22 dijakov. Srednja šola za gostinstvo in turizem Radenci bo imela najmanj 19 vpisanih v programu gastronom hotelir in 41 v programu gastronomsko-turistični tehnik.

Tudi na Srednji poklicni in tehniški šoli Murska Sobota so kar zadovoljni z vpisom, saj se število dijakov povečuje, čeprav so zaradi premajhnega vpisa ostali brez dveh programov, in to inštalater strojnih inštalacij in računalničar (triletni program), bodočih dijakov avtoserviserjev je vpisanih 25, elektricarjev 16, elektrotehnikov 24, mizarjev 22, okoljevarstvenih tehnikov 15 in več kot je bilo razpisanih prostih mest za program strojni tehnik, 31 (prostih 28), in tehnik računalništva, 59 (prostih 56). Kot po navadi je večji vpis od prostih razpisanih mest v gimnazijske programe, in sicer se je na Gimnazijo Murska Sobota vpisalo 113 devetošolcev, poleg tega pa v športni program še 22 devetošolcev (razpisanih je le 18 prostih mest); na Gimnazijo Franca Miklošiča je vpisanih 125 učencev iz vsega Pomurja, čeprav je razpisanih 112 prostih mest, v program predšolska vzgoja pa bi se rado vpisalo kar 80 učencev, na voljo pa je 56 prostih mest. B. B. P.

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju, bencinskih servisih ter skoraj v vseh trgovinah in trafikah.

www.pomurje.si

## Referendum o Zakonu o malem delu

## Tudi v Pomurju odločno proti

Še vsaj dvakrat letos na referendum?

V nedeljo je potekal referendum o Zakonu o malem delu, na katerem je od 33,9 odstotka volilnih upravičencev, ki so se ga udeležili, 80,25 odstotka volivcev zavrnilo uveljavitev omenjenega zakona, medtem ko je za bilo le 19,75 odstotka volivcev. V petih pomurskih volilnih okrajih je bila udeležba v povprečju 31,75-odstotna, v vseh pa so uveljavitev zakona odločno zavrnili. Po pričakovanju so po razglasitvi izidov slavili nasprotniki referenduma, razočaranje pa je vladalo v koalicijskih vrstah, razen v stranki DeSUS, katere pred-

člani sindikatov in študentskih organizacij, to pa je po njegovem mnenju tudi vplivalo na izid referenduma. »Tako se je pač izšlo, ker vlada nima širše družbene podpore za reforme, je težje tudi pri posameznih projektih.« Po besedah predsednika soboškega mestnega odbora LDS-a dr. Mitje Slavinca je bil izid referenduma v skladu s pričakovanji: »Menim, da je bila za neuspeh odločilna nizka udeležba, to pa kaže, da si ta tema ni zaslužila, da bi bila uvrščena na referendum.« Predsednik pomurske regijske koordinacije

## Semolič o izidu referenduma

Sindikati so skupaj s študenti in še nekaterimi političnimi strankami nasprotovali Zakonu o malem delu. Kot je za Vestnik povedal Dušan Semolič, predsednik Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, je rezultat jasno pokazal, da se s tem zakonom ljudje ne strinjajo. Uspeh na referendumu je le korak k temu, to pa želijo med drugim tudi sindikati, in sicer reševanje nekaterih problemov na področju trga dela in ustvarjanje delovnih mest, in to takšnih za nedoločen čas. Ta zakon bi te probleme le poglobil, zavrnitev pa jih tudi še ne rešuje. Zato bo nujno sodelovanje vseh socialnih partnerjev in politike, pri čemer bo potreben predvsem premik pri slednjih.

Na vprašanje, ali so se volivci odločali na referendumu proti vladi ali proti malemu delu, rezultati so namreč enaki z zadnjimi javnomnenjskimi raziskavami o podpori vladi, pa Semolič pravi: »Volivci in volivcev ne snemo podcenjevati, češ da so se odločali zgolj za ali proti vladi in se niso odločali o zakonu. Rezultat je povezan z vlado predvsem zaradi tega, ker ta ustvarja takšne reforme, ki ne gredo na roke delavcem.« Med takšne po njegovem spada tudi pokojninska reforma. Zato si tudi tukaj nasprotniki lahko obetajo »zmago«.

C. K.

## Komentar

## MIR NAM DAJTE

Timotej Milanov

**O**b zadnjih dogodkih se mi v misli prikrajajo ideje politikov, kako bi bilo treba v Sloveniji uvesti rešitve iz skandinavskih družbenopolitičnih sistemov. Referendumi na Slovenskem so namreč najboljši kazalnik (v tem primeru se največkrat omenja Švica), kako težko je prenašati oz. uvajati določene politične institute v okolja, ki za to kulturno in politično še niso zrela. In to na ravni političnih elit, povprečnim državljanom pa ostaja zgolj možnost, da odgovarjajo na vprašanja, ki jih ne razumejo.

Ravno zaradi kompleksnosti nekaterih vprašanj se je v svetu uveljavila predstavnika demokracija, kjer volivci zaupamo mandat poslancem, ki naj bi te odločitve sprejeli. Ker pa slovenske politične stranke referendume izkoriščajo predvsem kot sredstvo za boj za oblast, namesto kot sredstvo za dejansko reševanje javnopolitičnih zadev, je vprašanje o spremembi instituta referenduma umestno bolj kot kdaj koli. Pa najsi omejitve v vsebinskem smislu o temah, o katerih se ne sme odločati na referendumu, ali omejitve v obliki strožjih kriterijev za razpis referenduma. Problematična je predvsem politizacija strokovnih vprašanj, s čimer se spreminja tudi narava oz. bistvo referenduma.

V časopisnih komentarjih in na spletnih forumih je največkrat mogoče najti ugotovitev, da je rezultat referenduma posledica Pahorjeve vladavine, da gre za nezaupnico vladi. O tem, kaj pomeni, ima vsakdo pravico do svojega mnenja, ampak če govorimo o dejstvih, drži zgolj to, da tega in napovedanih referendmov ni zakuhalo vlada, temveč nasprotniki predlaganih reform, v prvi vrsti desnica in sindikati (kakšna zanimiva kombinacija!). V tem pa se kaže nesposobnost politike, da se tudi po 15 letih od prvega referenduma ni bila sposobna odreči zlorabi instituta, temveč na neki način s svojimi dejanji celo spodbuja volivce, da referendume razumejo kot preverjanje podpore vladi. V tem pogledu ima pri referendumah vedno prednost opozicija, ki ima lahko delo, da volivce pritegne v miselni okvir odločanja o delu vlade.

Instrument ljudstva za neposredno uresničevanje pravic je postal instrument vsakokratne opozicije. Olje na ogenj priliva tudi na sodišču »rehabilitirani« Erjavec, ki se spreminja v javno podobo maščevalca, maščevalca za sebe, za Drobniča in vse druge odstavljene ministre, ki jim ni uspel tovrsten »comeback«, v resnici pa opozarja zgolj na dejstvo, da bodo DeSUS in morebitne prihodnje interesne skupine, zamaskirane v politične stranke, velika ovira na poti do razvoja vsem potencialnim koalicijskim partnerjem. Raje nič kot slaba rešitev, so opozarjali nasprotniki referenduma, ki so med drugim omenjali tudi problematičnost predlagane omejitve obsega (in prejemkov) malega dela, čeprav veljavni sistem omogoča različne »finte«.

Ena takih je »posojanje« študentskih napotnic. Nekateri delodajalci, ki delavca ne nameravajo redno zaposliti, od študenta, ki ne namerava delati, pridobijo napotnico in mu na račun nakazujejo denar, ki ga nato študent ob majhni proviziji, ker je »posodil« napotnico, nakaže delavcu, ki mu ne preostane nič drugega, kot da dela na črno. Zadovoljni naj bi bili tako vsi, delodajalec, ki se je rešil plačevanja prispevkov, delavec, ki je iz obupa sprejel zgolj denar, ne da bi bilo kjer koli zabeleženo, da je kdaj res opravljal to delo, in študent, ki je dobil nekaj denarja od »nikoli obstoječega delavca«. Seveda je bila predlagana ureditev daleč od idealne, vendar bi predlagana omejitve vsaj eni od omenjenih skupin, tisti, ki razpolaga s kapitalom in ima nevestne namene, nekoliko otežila tovrstne zlorabe, bil bi vsaj majhen korak naprej. Kot kaže, prihajata še vsaj dva referenduma, ko bomo še dvakrat zavrnili predlagane reforme in se nato pritoževali nad vlado, ki jih ni sposobna izpeljati.

Okraj	Za (odstotek)	Proti (odstotek)	Udeležba (odstotek)
Gornja Radgona	16,98	83,02	35
Lendava	13,55	86,45	28,34
Ljutomer	16,69	83,31	33,85
Murska Sobota 1	20,93	79,07	30,63
Murska Sobota 2	23,77	76,23	30,93



Referendumski šopki ne dišijo.

sednik Karl Erjavec je vlado celo pozval, naj preveri podporo v državnem zboru, ter se odpovedal ministru za delo Ivanu Svetliku, ki spada v DeSUS-ovo kvoto, hkrati pa ga je tudi pozval k odstopu.

Mnenjem na državni ravni so podobna tudi mnenja predstavnikov političnih strank na lokalni ravni. Predstavnik Socialnih demokratov Goran Milošević tako meni, da so se referenduma večinoma udeležili samo tisti, ki imajo glede vprašanja neposreden interes, med drugim

cije SDS-a Karlo Šoš pravi, da so v stranki že ves čas menili, da ta zakon ni pripravljen tako, kot bi bilo treba: »Preseneča pa nas, da so proti glasovali tudi tisti, ki so nekoliko oddaljeni od politike. Vedeli smo, da bo zakon padel, takšnega rezultata pa nismo pričakovali. Upam, da se bo za študente napisalo kaj boljšega.« Z rezultatom je zadovoljna tudi predsednica Kluba prekmurskih študentov Mihaela Kalamar: »Mislim, da je izid referenduma dovolj zgovoren, saj so volivci jasno pove-

dali, da Zakon o malem delu po njihovi presoji ni dober. Na to smo ves čas opozarjali študenti in druge socialne skupine, s katerimi vlada ni želela konstruktivnega dialoga.« Kljub splošnemu nezadovoljstvu prebivalcev regije z referendumskim odločanjem o tehničnih vprašanjih pa se nam obeta, da bomo kmalu še dvakrat pozvani na volišča, pred vrati sta namreč tudi referenduma o pokojninski reformi in delu na črno.

Timotej Milanov

## Izobraževanje v trgovini Tuš v Bakovski ulici

## Denar kot posojilo na osebni račun tečajnikov

Zavod za zaposlovanje ni poravnal stroškov usposabljanja neposredno izvajalcu, ampak je denar nakazal na račun delavcev

Izobraževalni center SmartNaris iz Kopra je pripravil za trgovce iz Tušev prodajalne v soboški Bakovski ulici izobraževanje v računalniških in jezikovnih tečajih. Udeležba zaposlenih je bila obvezna, stroške izobraževanja pa so morali ob koncu tečaja poravnati tečajniki na način, da jim je Zavod RS za zaposlovanje na njihove osebne bančne račune nakazal 600 evrov, SmartNaris pa jih je s položnico za vračilo posojila pozval, da ta znesek nakažejo na njegov račun.

Odgovor na vprašanje, zakaj Zavod RS za zaposlovanje ni poravnal stroškov usposabljanja neposredno izvajalcu, ampak je denar nakazal na račun delavcev, ti pa potem podjetju, ki je izobraževalo, smo poskali pri vseh

treh vpletenih straneh. Kot je odgovorila vodja odnosov z javnostmi Tuš Holdinga Anja Marjetič, se jim je »zelo dobrodošel za dopolnitev znanj naših zaposlenih zdel projekt Zavoda za zaposlovanje, ki je v okviru projekta Znanje uresničuje sanje razpisal sredstva za izobraževanje zaposlenih, ki imajo največ peto stopnjo izobrazbe. Tako je država neposredno financirala izobraževanje zaposlenih, mi kot podjetje pa smo bili zgolj koordinator med izvajalcem usposabljanja, ki je tudi kreditiral izobraževanje, preden je Zavod za zaposlovanje nakazal sredstva zaposlenim, in zaposlenimi. Zato so zaposleni potem denar nakazali izvajalcu izobraževanja in tako poravnali vložek v svoje zna-

## Znanje uresničuje sanje

Namen javnega razpisa Znanje uresničuje sanje je povečanje zaposljivosti z dvigom izobrazbene ravni, usposobljenosti in temeljnih veščin za zaposlene, prednostno za ciljne skupine zaposlenih, ki jim grozi izguba zaposlitve. Razpis je namenjen zaposlenim, ki so v rednem delovnem razmerju pri gospodarskih družbah, zadrugah, samostojnih podjetjih ali zavodih in imajo največ peto stopnjo izobrazbe ter se sami vključujejo v eno ali več izobraževanj. Posamezen vlagatelj lahko uveljavlja stroške največ do višine 600 evrov, ki so mu povrnjeni po uspešno končanem programu.

nje, ki jim ga je zagotovila država.«

David Mohar, direktor SmartNarisa, je pojasnil, da so bili »tečajniki vlagatelji v sklopu Javnega razpisa Znanje uresničuje sanje in so tako v zahtevku za sofinanciranje morali predložiti tudi dokazilo o poravnanih stroških izobraževanj, katerega financiranje smo jim zagotovili mi z namenjenim zaposlenim, ki so v rednem delovnem razmerju pri gospodarskih družbah, zadrugah, samostojnih podjetjih ali zavodih in imajo največ peto stopnjo izobrazbe ter se sami vključujejo v eno ali več izobraževanj. Posamezen vlagatelj lahko uveljavlja stroške največ do višine 600 evrov, ki so mu povrnjeni po uspešno končanem programu.

»Posamezniki so se na razpis prijavili sami. Posamezni zaposleni iz podjetja Tuš so se vključili v izobraževanje pri podjetju SmartNaris, ki jim je

tudi plačalo udeležbo na usposabljanju. Po končanem usposabljanju so morali udeleženci predložiti zavodu zahtevek za povračilo stroškov skupaj z dokazili o poravnanih stroških usposabljanja. Takšen način izplačila je določen tudi v pogodbi za povračilo stroškov, ki so jo z Zavodom podpisali udeleženci usposabljanja. Glede na to, da je SmartNaris poravnal stroške usposabljanja, so bili udeleženci tudi upravičeni do povračila stroškov iz javnih sredstev. Pri tem Zavod ni urejal razmerij med izvajalci in udeleženci usposabljanja,« pa je v svojem odgovoru med drugim zapisala Tanja Podobnik Zec, tiskovna predstavnica Zavoda RS za zaposlovanje.

Andrej Bedek

## V Pomurju v štirih RD skoraj 1600 ribičev

Ribiška družina Radgona je bila prva, zdaj pa druga najštevilčnejša družina v Sloveniji in edina v Sloveniji, ki ni vključena v regijsko zvezo. Šteje 530 članov in gospodari s 215 hektarji voda, ki pa jih je zaradi usihanja mrtvic vedno manj, nekaj pa so jih izgubili tudi s podeljenim vodnim dovoljenjem zasebnikom. Članarina znaša 110 evrov, družina pa se tudi zelo uspešno ukvarja s turistično ponudbo kot dopolnilno dejavnostjo, na primer na Konjšču, zaradi česar je njeno finančno poslovanje uspešno. Tako ima tudi zaupanje banke in ob morebitnih vlaganjih lahko pričakuje odobritev posojila.

Ribiška družina Ljutomer, ki šteje okrog 400 članov, od tega je kar 50 mladih, gospodari s 234 hektarji vodnih površin. Nekaj od teh je zelo obsežnih, na primer Gajševsko jezero z okoli 70 hektarji, Gezove jame s 14 hektarji in več gramoznic. Edini v Pomurju imajo gojivne ribnike na Podgradju in Slamnjaku, kjer imajo šest gojivnih ribnikov in dva drstna. Tako vložijo v svoje vode vsako leto šest ton rib, v glavnem gojenega krapa in amurja, če imajo presežke, pa jih tudi prodajo. Revir zajema tudi desni breg Mure od broda Vučja vas-Krog in meje s Hrvaško na Gibini ter Ščavnico od Žihlave do Gibine. Članarina znaša 115 evrov, s čimer si ribič zagotovi tri ribolovne dneve na teden in lahko vzame domov predpisano količino rib, ob tem pa mora opraviti še veliko prostovoljnega dela.

Ribiška družina Murska Sobota gospodari z nekaj več kot 300 hektarji ribolovnih vod, območje pa obsega skoraj celotno Goričko do avstrijske meje, na zahodu do Tišine in vzhodu do Odranec, Dobrovnika in Renkovec. Pred leti je štela 400, zdaj pa le od 200 do 250 članov. Letna članarina s prispevkom za RZS znaša 135 evrov. Ribiška družina plača blizu 5500 evrov koncesijskih dajatev in po novem 1500 evrov za delovanje Zveze ribiških družin Pomurja, ki je po novem enoten prispevek za vse članice. Na leto tako za vse prispevke nameni okoli 20 tisoč evrov, za obnavljanje ribjega zaroda pa namenijo okrog osem tisoč evrov.

V Ribiško družino Lendava je vključenih 450 članov, ki upravljajo 233 hektarjev ribolovnih voda. Družina, ki je lani praznovala petdesetletnico delovanja in ji predseduje Anton Sep, je organizirana v petih temeljnih enotah: Lendava, Petišovci, Kot, Dobrovnik in Črenšovci.

Skrbijo tudi za izobraževanje svojih članov in mladih ribičev, ki jih je v družini okrog petdeset. Tako so junija lani med drugim pri gramoznic v Nedelici organizirali mladinski ribiški tabor za ribiče z območja Zveze ribiških družin Pomurja. Lendavski ribiči so na tekmovanju na tem taboru zasedli prvo mesto. Organizirali pa so tudi seminar za ribiške pripravnike in izpit, ki ga je opravilo petnajst občanov, ki so tako postali njihovi novi člani.

Med letom tudi poskrbijo za vlaganje rib v odprte vode in vode s posebnim režimom. Tako so lani jeseni v odprte vode vložili 2.417 kilogramov krapov, 35 kilogramov amurjev in 350 kilogramov malih babušek in linjev, v vode s posebnim režimom (Bukovniško jezero in gramoznica pri spidvejskem stadionu v Petišovcih) pa 1500 kilogramov krapov.

Letna članarina za polnoletne člane družine je 125 evrov, za članice 55, za starejše od 75 let 50 in za mlade 30 evrov. Ob tem morajo polnoletni člani opraviti še določeno število delovnih ur.

## Pomurski ribiči zahtevajo drugačen način plačevanja Ribiške zveze Slovenije

# Riba v Soči za donosen posel, riba v Muri za javno dobro

Država od ribiških družin pobira koncesijo, v zameno pa jim prav ničesar ne daje

Zveza ribiških družin Pomurja, v katero so vključene ribiške družine Murska Sobota, Lendava in Ljutomer, je ostro nastopila proti krovnici organizaciji, Ribiški zvezi Slovenije (RZS). Člani skupščine so soglasno podprli predlog, da naj Ribiška zveza Slovenije sprejme pravičnejši sistem plačila za delovanje krovne organizacije. Prispevek zdaj plačujejo po številu članov, to pa pomeni, da številčnejše ribiške družine, kakršne so v Pomurju, za delovanje zveze prispevajo več, vendar zaradi tega nimajo dodatnih ugodnosti.

### V salmonidnih vodah so zlate ribice

Predlog za spremembo plačevanja prispevka ni nov in se med pomurskimi ribiči pojavi vsake toliko časa, vendar z njim doslej v Ljubljani nikoli niso uspeli. »Uspeha ne bo tudi zdaj, vendar če bomo vztrajni pri dajanju predlogov, bo kdo vendarle začel drugače razmišljati,« je povedal Martin Karoli, predsednik Ribiške zveze Murska Sobota in pobudnik sklepa, ki so ga podprli delegati na skupščini Zveze ribiških družin Pomurja (ZRD), torej da se poenoti prispevek vseh ribiških družin v Sloveniji, ne glede na to, koliko članov imajo. Prispevek za delovanje krovne organizacije v bistvu plača vsak ribič sam ob plačilu letne članarine ribiški družini, slednja pa denar zbere in ga pošlje krovni organizaciji oziroma ji v začetku leta nakaže akontacijo glede na število članov v preteklem letu, pozneje pa opravi še poračun. Delegati so na skupščini tudi pooblastili tajnika ZRD Pomurja Antona Kosija, ki je tudi član upravnega odbora Ribiške zveze Slovenije, da z zahtevami pomurskih ribičev seznanijo vodstvo RZS. Tokratne predlagane spremembe je spodbudilo vedno težje poslovanje ribiških družin zaradi krize, ob tem pa je krovna organizacija zvišala prispevek za pet evrov in znaša trideset evrov na leto. Za ta denar dobi ribič mesečno glasilo Ribič, razlika pa gre za zaposlene pri zvezi in dejavnost RZS. »Kakšen bo odziv na predlagane spremembe, bi težko napovedal, način, kot ga zagovarja Karoli, torej, da bi vse ribiške družine v enakem deležu financirale RZS, pa verjetno ne bo vzdržal. Plačnik prispevka za RZS je vsak ribič sam in ne RD, ki prispevke samo zbere. Torej gre za pravno vprašanje in ob zdajšnjem sistemu dvomim, da bi bile spremembe možne,« je povedal Anton Kosi. Gre torej za zanimiv trikotnik, v katerem je po statutarnem določilo ribič plačnik prispevka za zvezo, vendar ni njen član, ampak je to njegova RD. »Z vidika posameznega

**Martin Karoli, pobudnik sklepa, ki so ga podprli delegati na skupščini Zveze ribiških družin Pomurja (ZRD), torej da se poenoti prispevek vseh ribiških družin v Sloveniji, ne glede na to, koliko članov imajo.**



**Anton Kosi: »Plačnik prispevka za RZS je vsak ribič sam in ne RD, ki prispevke samo zbere. Torej gre za pravno vprašanje in ob zdajšnjem sistemu dvomim, da bi bile spremembe možne.«**



**Andrej Vreča: »RD Radgona nima potrebe, da bi se vrnila v pomursko zvezo, s katero pa imamo prijateljske odnose in dobro sodelujemo tudi ob mednarodnih srečanjih.«**



člana je pošteno, da vsak enako plača, če pa gledamo z vidika ribiških družin, pa je to predlog, ki ga je dal Martin Karoli,« je povedal Kosi.

Zakaj so torej ribiške družine v neenakem položaju? Nekateri ribiške družine v Sloveniji, ki gospodarijo s salmonidnimi vodami, kjer so doma postrvi, torej Soča, Idrija, Vipava, Krka in Kolpa, namreč z dnevnimi ribolovnimi dovolilnicami zelo dobro služijo, medtem ko so na pomursko-štajerskem območju ciprinidne vode z manj vrednimi in priznanimi ribami. Ribiške družine zaradi upada članstva in vedno novih

dajatev ter le s pobrano članarino vse težje gospodarijo. Ribiške družine, ki gospodarijo s salmonidnimi vodami, so praviloma tudi manj številčne in jim zaradi komercialnega ribištva tudi ni v interesu, da bi povečevale število članov, ki bi potem z ribarjenjem zmanjševali ribji zarod. »Imajo daleč, daleč večje možnosti za ustvarjanje prihodka. Številke ne povedo, včasih pa si tako potihoma izračunaš, ko ti povedo, koliko so prodali dnevnih dovolilnic,« je povedal Anton Kosi.

Martina Karolija in pomurske ribiče pa ne žuli samo komercialni ribolov,

od katerega tudi krovna ribiška organizacija nima prihodkov, ampak tudi to, da zaposleni pri zvezi kljub krizi ne poiščejo dodatnih finančnih virov, na primer z oglaševanjem v glasilu, ampak so letos zvišali svoj proračun. »Najbolj pa me muči izsiljevanje, da če ne boste v celoti plačali prispevka, vaši tekmovalci ne bodo smeli tekmovali,« je povedal sogovornik Martin Karoli.

### Riba v vodi je državna last

Ribiškim družinam, ki gospodarijo s sladkovodnimi vodami, je država podelila tudi koncesije, to pa pomeni, da že tretje leto plačujejo tudi koncesijsko dajatev, od katere nimajo nobene koristi. Kriterije za izračun višine koncesijske dajatve je sprejelo ministrstvo za kmetijstvo, ribiči pa ugotavljajo, da so prispevki nesorazmerni in nerealni. RZS jim že oporeka, vendar do zdaj brez uspeha. Pomurske ribiške družine letno plačajo vsaka okoli pet tisoč evrov koncesije. »Za plačane koncesije od države ničesar ne dobimo in to nas boli. Če bi se vsaj lahko prijavljali na kakšen razpis, toda teh ni. Nekaj so sicer razpisovali, vendar samo za zasebne ribogojnice in ne ribiške družine,« je povedal Kosi. Ribiške družine vode, s katero gospodarijo, po določenih koncesijskih pogodbah ne smejo dati v najem, jih je pa država zavezala, da delajo v javnem interesu, in podelila tak status. To in pa Zakon o sladkovodnem ribištvu jih tudi zavezuje, da morajo imeti čuvajsko službo in se morajo člani usposabljanje in izobraževati. Najmanj, kar ribič mora opraviti, je ribiški izpit po predpisanem programu, ki pa ni več v domeni RD, ampak RZS. Izpitne stroške plača ribič sam in znašajo okoli 50 evrov. Kljub temu Anton Kosi meni, da je poenoteno izobraževanje, tudi za ribiče čuvaje, sodnike in druge, pomembna novost, ki jo je prinesel zakon. Ta ribiške družine tudi zavezuje, da na osnovi petletnega načrta, ki ga pripravijo skupaj z Zavodom za ribištvo Slovenije, izdelajo tudi letni ribiški gojivni načrt ter državi poročajo o številu in vrstah rib po revirjih. »Obveznosti po ribiškem gojivnem načrtu moramo izpolniti ne glede na to, ali imamo ali nimamo denarja. Kaj nam pomeni hvala, da smo društvo, ki deluje v javnem interesu, če nam država, ki nam podeljuje tak status, pri tem ne pomaga,« je povedal Martin Karoli. Vsi ti stari in novi stroški bremenijo blagajne ribiških družin, ki pa imajo vse manj članov, predvsem mladih. Od vsega pa je največji problem pomurskih ribičev nenehno onesnaževanje voda.

**J. G., Majda Horvat**

## Zakaj RD Radgona ni članica pomurske zveze?

Pred šestimi leti je dajala pobudo za reorganizacijo RZS ravno RD Radgona, vendar predlogi, ki jih je že prej dajal tudi predsednik družine Andrej Vreča, med pomurskimi ribiči niso dobili podpore. In ko bi morala po vrstnem redu vodenje ZRD Pomurja prevzeti Radgona, Andrej Vreča pa je napovedal tudi spremembe v pomurski zvezi, med drugim enoten prispevek za vse družine, to so letos tudi

sprejeli, so druge članice RD Radgona namenile le enoletni mandat. RD Radgona je potem izstopila iz pomurskega združenja. Kakšne spremembe so predlagali Radgončani? Finančno reorganizacijo zveze v smislu, da plačaš samo tisto, kar koristiš, delovanje komisije na vpoklic, ali da se sestane, ko jo kdo potrebuje za reševanje problema, zbiranje sponzorskih sredstev ob zamrznjeni članarini in spremem-

bo sistema odločanja na skupščini. Prej je imela ena ribiška družina en glas, ne glede na število članov. Večino teh predlogov je zveza uresničila, tako da ima danes delegat na skupščini toliko glasov, kolikor je članov v RD. »Ena glavnih zahtev za spremembo pa je bila neposredno sodelovanje družine z zvezo tako pri informiranju kot ob potrebni pomoči,« je povedal Andrej Vreča. Zato RD Radgona nima

potrebe, da bi se vrnila v pomursko zvezo, s katero pa imajo prijateljske odnose in dobro sodelujejo tudi ob mednarodnih srečanjih. O načinu plačevanja članarine so na zvezi veliko razpravljali v času, ko je bil Vreča še član predsedstva, in prišli do ugotovitve, da je sedanji vendarle najboljši. Z enakim plačilom za vse bi bile namreč prizadete manjše ribiške družine z manj bogatimi vodami.



O možni dokapitalizaciji Pivovarne Laško pa povsem drugače govori potencialni partner Panvite – hrvaški podjetnik in lastnik družbe Orbico ter častni generalni konzul Slovenije na Hrvaškem Branko Roglič.

## Pivovarna Laško – Panvita

# Rešitev Laškega ali pomoč Agrocorju

Panvita bo oddala ponudbo za nakup delnic Žita

»V zadnjem tednu se je v slovenskih medijih razširila nepreverjena vest, da naj bi družba Panvita sodelovala v postopku dokapitalizacije Pivovarne Laško. Družba Panvita omenjene navedbe zanika. V Panviti o tovrstni naložbi nikoli nismo razmišljali in tudi zdaj ne potekajo nobeni resni pogovori na to temo,« so sporočili iz omenjene družbe o možni dokapitalizaciji Pivovarne Laško s 100 milijoni evrov. Temu je pritrtil tudi ključni človek Interling holdinga Stanko Polanič.

Kot je znano, bi se Pivovarna z dokapitalizacijo rešila likvidnostnega krča in tako bi lahko ustavila prodajo deleža v Mercatorju. O možni dokapitalizaciji Pivovarne Laško pa povsem drugače govori potencialni partner Panvite – hrvaški podjetnik in lastnik družbe Orbico ter častni generalni konzul Slovenije na Hrvaškem Branko Roglič. Branko Roglič v zagrebškem Globusu o možni dokapitalizaciji Laškega pravi: »Dobil sem predlog iz Slovenije, konkretno od gospoda Stanka Polaniča, ki je lastnik močne slovenske poslovne skupine, da se vključim v konzorcij slovenskih podjetij oziroma skladov, ki bodo dokapitalizirali Laško.« Na vprašanje, ali je odgovor gospodu Polaniču pozitiven, pravi: »Smo še v fazi dogovarjanja. Zame ni nič spornega, če sodelujem v tem

konzorciju in prispevam ob predvideni dokapitalizaciji 100 milijonov evrov približno 50 milijonov. Moj interes je, da se Laško izvleče iz krize, saj sem distributer vseh blagovnih znamk Laškega na Hrvaškem in v Makedoniji, želim pa si, da to počnem v vseh drugih državah, kjer sem s svojimi podjetji.« (Branko Roglič ima 14 distribucijskih podjetij v desetih državah, o. p.)

Ob tem neposrednem interesu vstopa v Laško je Roglič razkril še drugi del zgodbe, povezan z Mercatorjem. »Slovenska javnost ni naklonjena prodaji Mercatorja kateremu koli tujcu, še posebno iz sosednjih držav ne. Slovenci vidijo Mercator kot ključno podjetje, ob pomoči katerega prodajajo domače živilske izdelke, in ne samo to, je tudi družba, ob pomoči katere se realizira velik del slovenskega izvoza. Če bom vstopil v Laško, si bom prizadeval, da se Mercator in Todoricev Konzum povežeta z menjavo delnic v skupno družbo in da postane domicilna tista družba, ki je kapitalsko močnejša. Po moji oceni si niti ena družba ne more dovoliti, da jo prevzame kaka tuja veriga, kot se je zgodilo v Srbiji z Miškovičevio verigo Maksi, ki so jo prevzeli Belgijci.« Na Hrvaškem se je špekuliralo, da Roglič hoče spodnesti Todorice, toda očitno ni tako, saj pravi, da nima interesa, da deluje proti svojemu kup-

cu. Tako kot je Roglič neposredno razkril svojo filozofijo in svoj namen pri vstopu v Pivovarno Laško, se špekulira tudi o morebitnih namenih Panvite, čeprav ta vstop zanika. Dobro obveščeni, ki so blizu vrhu Laškega, namigujejo, da naj bi bil tudi morebiten vstop Panvite povezan z interesi Agrocorja oziroma Ivce Todorice. Skupen interes naj bi našli v bioplinu. Drži pa, da se Panvite vsaj pri nas (v Financah) ni omenja kot neposrednega vlagatelja, ampak kot posrednika enega od investicijskih skladov. Glede na odločno zanihanje njenih predstavnikov, da so vpleteni v dokapitalizacijo Laškega, je mogoče sklepati, da se pojavlja kot posrednik sklada ali skladov pri dokapitalizaciji Laškega zdaj že kdo drug ali pa zainteresirani sklad sam neposredno.

Ob zanikanju sodelovanja Panvite v Laškem pa je Stanko Polanič napovedal, da bo ta svoje poslovne načrte in vizijo širitve uresničevala znotraj živilske predelave. Sedmega aprila je bil objavljen informacijski memorandum, v katerem KAD, SOD in družbe, povezane s KD-jem, zbirajo nezavezujoče ponudbe za nakup delnic Žita. Po besedah Stanka Polaniča bo Panvita oddala ponudbo za nakup Žitovih delnic v lasti omenjenih družb in skladov in ima resen namen Žito prevzeti.

J. Votek

## tečajnica

Tečajnica Banke Slovenije  
Referenčni tečaji ECB 12. 4. 2010  
(x enot nacionalne valute za 1 evro)

Ameriški dolar	USD	1,4470
Hrvaška kuna	HRK	7,3670
Madžarski forint	HUF	266,35
Švicarski frank	CHF	1,3017
Britanski funt	GBP	0,88845



ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ZAPOSLOVANJE

Na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje, OS Murska Sobota je trenutno razpisanih več kot 220 prostih delovnih mest. Delodajalci imajo največje potrebe v storitvah, gostinstvu in gradbeništvu.

Najbolj iskani delavci v tem tednu:

cestni gradbeni delavec – 30, električar elektronike – 30, mizar – 22, osnovnošolska izobrazba – 14, natakar – 13, avtomehaničar – 10, kuhar – 9, krovec – 8, ključavničar – 4.

Iščejo se tudi:

prodajalec – 3, zidar – 3, mesar – 2, dipl. inž. strojništva (vs) – 1, komercialist (vsš) – 1.

Več informacij o prostih delovnih mestih in seznam vseh aktualnih prostih delovnih mest z zahtevanimi pogoji za zaposlitev lahko najdete na uradih za delo, v CIPS-ih ter na internetni strani [www.ess.gov.si](http://www.ess.gov.si).

## S Castrolom in GMT-jem na obisk h Cristianu Ronaldu

# Četverica srečnežev med gledalci El Clasica

Stotniji Slovencev športne majice z napisom Castrol Edge za dvoboj Real–Barcelona

Vsak ljubitelj nogometne igre si želi, da bi si lahko vsaj enkrat neposredno ogledal enega največjih nogometnih derbijev. A večina ostane samo pri željah, nekateri pa o tem celo sanjajo. So pa tudi srečneži, ki si lahko veliki spektakel ogledajo celo brezplačno. Četverici Slovencev se bodo te sanje kmalu uresničile. Ob pomoči podjetja Castrol in GMT.

In kdo so srečneži, ki so bili s pomočjo simpatične Nine in Petre izžrebani minuli petek na parkirišču pred Vodnim mestom Atlantis v Ljubljanskem BTC-ju? David Šumnik iz Velenja, Marko Granda iz Mirne Peči, Bogdan Semenič iz Vipave in Anton Leščanec iz Metlike. Vse, kar so ome-

njeni morali storiti, je bilo sodelovanje v Castrolovi nagradni igri El Clasico. El Clasico pa je seveda verjetno največji evropski nogometni derbi med Realom iz Madrida in FC Barcelono, ki bo to nedeljo, 17. aprila. Nagradna igra je trajala od 31. januarja do 31. aprila, v njej pa so lahko sodelovali vsi, ki so prejeli in izpolnili ob enkratnem nakupu ali menjavi najmanj štirih litrov katerega koli olja Castrol nagradni kupon. Ali pa so sodelovali po spletnih straneh podjetja. In takih, ki so si želeli v špansko prestolnico, je bilo v Sloveniji na koncu skupno 21 tisoč 481 (igra je potekala tudi v drugih državah nekdanje Jugoslavije, op. p.). A le omenjena č-



Prvi profesionalni freestyle voznik Rok Bagoroš iz Radenec (trenira v Murski Soboti) je s svojimi vragolijami na motorju KTM Duke 125 osupnil navzoče.



Direktor podjetja Castrol Slovenija, d. o. o., Aleks Simčič (na levi) in direktor prodaje družbe GMT, d. o. o., iz M. Sobote Tomaž Gider sta uživala v prijetni družbi.

tverica bo dobila brezplačen letalski prevoz do Madrida in nazaj, zastoj vstopnic za nogometni spektakel in bivanje v hotelu s štirimi zvezdicami, vse skupaj od 16. do 18. aprila. Željko Pezdir iz Poljčan pa bo tudi kar zadovoljen, saj mu je žreb namenil sto litrov izdelkov Castrol po lastni izbiri. Stotina Slovencev pa se bo lahko tolažila s športno majico z napisom Castrol Edge – Ronaldo.

Pomurcev ni bilo med glavnimi dobitniki, je pa zato njihovo čast na srečanju v Ljubljani »branil« Tomaž Gider, direktor prodaje v družbi GMT iz

Murske Sobotice, ki je izžrebancem zaželel obilo užitkov ob spremljanju El Clasica in uporabi omenjenih izdelkov. Podjetje GMT je prav tako sodelovalo pri organizaciji nagradne igre, saj je uradni zastopnik in distributer maziv znamke Castrol, BP in Aral za Slovenijo ter območje nekdanje Jugoslavije.

Še en Pomurcev pa je požel občudovanje navzočih na srečanju v Ljubljani, ki ga je s svojo ekipo ter odličnim in duhovitim moderatorjem Miho Brajnikom spretno vodila Polona Runov. To je bil prvi slovenski profes-



Predstavnica Castrola Nina je ob pomoči duhovitega voditelja Mihe Brajnika izžrebala trojico potnikov, ki si bodo ogledali El Clasico. Četrtega je dodala še predstavnica Petrola Petra.

ionalni freestyle voznik Rok Bagoroš, ki je na svojem motorju KTM Duke 125 izvajal neverjetne vragolije. Tudi on se je izkazal s smislom za humor, saj je na moderatorjevo šaljivo vprašanje, ali je pred nastopi vraževeren, hudomušno odvrnil: »Da, ne umivam se ves mesec, pol meseca pa si ne čistim zob.« Ob Roku sta se s svojimi jeklenimi konjički na dveh in štirih kolesih predstavila še moštvo Moto Jerman in Rally ekipa Funck. Za dobro razpoloženje je ves čas skrbel štajerski Show Band Klobuk. T. K.

pobirki  
bšpeltki

Prebivalcem puconske občine se po novem ni treba več bati podražitev goriva, saj jim domači naftni mogotec in po novem podžupan obljublja zastoj dizelsko gorivo in cenejše vozovnice za Goričko mariško.

Pri »fancy« Tončku v Beltincih so prtički iz blaga rezervirani samo za tiste, ki naročijo »à la carte«, raja pa se lahko obriše s papirnatimi.

Občina Razkrižje skrbi za vsestransko prepoznavnost in všečnost. Le podjetniki imajo tu in tam kakšno težavo, tako jim ni dano priti do ustreznih zemljišč za širitev dejavnosti.

V Lendavi je kar nekaj hude krvi zaradi novozasajenega hortikulturnega parka na dvajsetih hektarjih prvovrstnih njiv. Ljudje bi poseg še nekako prenesli, če bi namesto mešanih »gozdnih« cepljenk zasadili sadike sladkornega trsa. S sadikami bi jih lahko oskrbela velika kmetijska multinacionalka iz bližnje sosesčine.

V Lukačevcih, tej majhni vasici, bodo verjetno kmalu imeli zbor občanov. Razpravljali naj bi o problematiki hotela Mala hiša. Šele zdaj jim je postalo jasno, da Mala hiša ni zavetišče, ampak hotel. Zahtevali naj bi kategorizacijo z zvezdicami in, to pa je najpomembnejše, plačevanje turistične takse.

V Odrancih naj bi si izračunali, da bi bilo bolje, da občina postane delniška družba. Ugotovili naj bi, da bi v občinskem proračunu ostalo več denarja, če bi plačevali davek od dobička. Presežek glavarine, ki ga odvajajo v državni proračun, je bistveno višji od morebitnega davka.

Na Hodošu še vedno izbirajo direktorja ekspoziture za oddih starejših. Potencialni kandidat naj bi ponudil možnost povezave doma z enim od domov čez mejo.

Očitno se evropski trg s prašiči prazni, to se vidi v strmih rasti odkupnih cen na domačem trgu. Ker pa prašičev ni, je v javnosti zaokrožila informacija, da se bodo problema lotili kmetijski zavodi. Ti naj bi po subvencijski kampanji začeli kampanjo podpisovanja pogodb za rejo prašičev.

## 20 let pomurske območne organizacije ZSSS

Razumeti vlado –  
ne razumeti delavcev

*V zadnjih 20 letih so se pravice delavcev vse bolj krčile – Trenutno vlado vse bolj skrbi, kaj si mislijo v Bruslju, ne pa, kaj si o njej mislijo delavci doma*

Območna organizacija Pomurja pri Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) je te dni praznovala 20. obletnico ustanovitve. Na slavnostni seji so se spomnili začetkov delovanja v tistem za Slovence pomembnem letu

Pomurje regija, ki se je nenehno spopadala z gospodarskim prestrukturiranjem in danes spada med razvojno najbolj prizadete. Delodajalci ob tem svoje prihranke ustvarjajo na hrbtih delavcev.

v revščino. Začel se je divji kapitalizem in sindikati so danes obravnnavani kot zaviralci razvoja. Trenutno vlado vse bolj skrbi, kaj si mislijo v Bruslju, ne pa, kaj si o njej mislijo delavci doma. V imenu konkurenčnosti

**Kot je povedal prvi predsednik pomurske območne organizacije Janez Kovač, je bilo ob ustanovitvi 24 tisoč članov, čeprav je bil pogoj za ustanovitev polovica manj članov. To je kazalo na potrebe po zavzemanju za delavske pravice v Pomurju.**



Fotografija: Crl Koscehnar

1991 in bili kritični do sedanjih razmer na področju dela in socialnih pravic.

Kot je povedal prvi predsednik pomurske območne organizacije Janez Kovač, je bilo ob ustanovitvi 24 tisoč članov, čeprav je bil pogoj za ustanovitev polovica manj članov. To je kazalo na potrebe po zavzemanju za delavske pravice v Pomurju. Kot je ugotavljal, so se te vseskozi zmanjševale. Do tega je med drugim pripeljalo tudi lastninjenje pomurskih podjetij in kmalu tudi njihovo propadanje. Sedanji sekretar pomurske organizacije Jože Türkl pa je ob tem dodal, da je

**V imenu konkurenčnosti so se začele izvajati reforme, ki krčijo delavske pravice.**

Še bolj kritičen do sedanje situacije na področju socialne in delavskih pravic pa je bil predsednik ZSSS Dušan Semolič. Kot je povedal, si je leta 1991 Slovenija izbrala svojo pot, vendar takrat nihče ni vedel, da bo to pot

so se začele izvajati reforme, ki krčijo delavske pravice. »Sindikatom vlada očita, da ne razumejo ekonomije. Toda razumeti vlado in njihovo ekonomijo bi pomenilo ne razumeti delavcev. To pa za sindikate ni sprejemljivo,« je povedal Semolič. Pohvalil je tudi delo pomurske območne organizacije in posebej omenil navezovanje stikov s sindikati iz sosednje Avstrije in Madžarske. Prav predstavniki teh sindikatov so bili tudi med številnimi povabljenici ob praznovanju obletnice.

## Lendavski svetniki soglasno podprli proračun za letošnje leto

## Proračun večji od možnosti

*Pomagali bodo društvom, njihovih izgub pa ne bodo poravnali*

»Ni pogosto, da občinski svetniki soglasno podprejo predlog občinskega proračuna,« je bil zadovoljen lendavski župan mag. Anton Balažek, ko so na seji sveta gladko sprejeli letošnji proračun. Predvidevajo 15,9 milijona evrov prihodkov in 16,7 milijona odhodkov, razliko pa bodo pokrili z lanskim presežkom. Že zdaj pa napovedujejo, da proračun ne bo v celoti realiziran, vendar občinska uprava nima dovolj informacij, na podlagi katerih postavk se bo investicijski del proračuna, ki ga zdaj načrtujejo v višini 9,3 milijona evrov, skrčil. Realno je pričakovati, da bo realizacija proračuna okoli 14 milijonov evrov.

Pri pripravah proračuna so upoštevali tudi pripombe in predloge odborov, ki pa po mnenju župana, razen odbora za finance, niso imeli konkre-

tnih predlogov. Slednji je med drugim predlagal, da je treba zniževati tekočo proračunsko porabo. Župan odgovarja, da je še vedno zmerna in ne ogroža proračuna, zato letos niso bistveno posegali v sredstva, od proračunskih porabnikov pa pričakuje, da se bo v prihodnjem letu poraba racionalizirala ter da začno pridobivati sredstva tudi na razpisih in iz drugih virov. Na pobudo odborov za gospodarstvo in finance so rezervirali 500 tisoč evrov za pripravo investicijske dokumentacije in projektov »ready to go«, ki bi bili v pripravljenosti v primeru, da se pojavi kakšen razpis.

Več sredstev bodo namenili za kmetijstvo ter spodbujanje ekološke pridelave in kmetovanje, občina pa se bo začela pogajati tudi za možne lokacije za vrtničke, saj se zaveda pomena pri-

delave hrane. Zmanjšali pa so sredstva za kulturo, saj ni večjih projektov, v dveh letih pa so se na razpis prijavili le z enim projektom. Po potrebi bodo sredstva za kulturo v prihodnjem letu ponovno zvišali.

Financirali bodo tudi delovanje društev in jim pomagali, vendar ne bodo poravnali njihovih dolgov, so menili svetniki, pripomba pa je najbolj letela na Nogometni klub Nafta. Župan tudi ni konkretno odgovoril, kako bo s stadionom za spidvej v Petišovcih, saj investitorjev ni bilo na napovedan sestanek. Svetniki so sprejeli županov amandma, da se bo denar, zbran z okoljskimi dajatvami zaradi onesnaževanja okolja v višini 25 tisoč evrov, namenil za subvencioniranje gradnje malih čistilnih naprav.

A. Nana Rituper Rodež

## Glosa

RADAR Z  
DIVJEGA  
ZAHODA

Andrej Bedek

Ves zabuhel od prekrokane noči se je zbudil že malce plešast šerif majhnega provincialnega mesta. Klet je kot za stavo, saj je še zmeraj čutil otečene členke na desnici, s katero je prejšnjo noč položil na tla lokalnega bara vsiljivega nergača, ki je težil njegovi najljubši natakariči. Po več kot tridesetih minutah se je na svojem kljusetu komaj privlekel v pisarno, kjer ga je že čakal namestnik, ves razburjen, tako da so mu celo osiveli lasje stali pokonci. »Šef, imamo težavo,« je zahlipal. Šerif se ni dal zmotiti, najprej je poiskal steklenico, ki jo je polno vedno hranil v predalu mize. »Povej,« je rekel, medtem ko je goital že tretji požirek hruškovega žganja. »Zunaj čaka drugi namestnik, ki te bo seznanil z vsem, kar boš potreboval,« je med odpiranjem vrat dejal še vedno vidno razburjen prvi namestnik. Sedli so, namestnik, ki je vstopil, je na mizo, polno ostankov hrane, ki je ostala od včerajšnje malice, vrgel fascikel: »Tako več ne gre. Na cesti s severa, ki vodi v mesto, ljudje divjajo. Hitrosti so astronomske, zato moramo ukrepati.« Kmalu so se dogovorili – postavili bodo radar. Naložili so vso potrebno orodje in vzeli pot pod noge. Tri dni in dve noči so merili, kopali, vrtali, navažali, tlakovali, vendar radar ni in ni deloval. Dokler šerif po večurnem razmišljanju ni vzkliknil: »Elektriko potrebujemo!« »Šef, trajalo bo, dokler dobimo vse papirje,« mu je v besedo takoj skočil prvi namestnik. Drugi, bradati, znan po trdi roki, je pritrtil: »Predolgo se bo vse skupaj vleкло, nič denarja ne bomo pobrali.« Četrty dan je minil v iskanju rešitve. V pisarni ni bilo več prostora, kjer ne bi ležale steklenice, po tleh je bilo poslano z odpadki, v zraku je bil vonj po znojju. Pijani od oblasti so končno našli rešitev. »Blizu radarja prebiva kolega, ki nam bo dal elektriko. Gremo k njemu,« je ukazal šerif. »Tudi če nam posodi elektriko, ne bo pomagalo, saj potrebujemo urejene papirje iz prestolnice,« je znova ugovarjal prvi namestnik. »Kdo pa bo vedel, da imamo 'na črno' napeljeno elektriko,« je zakričal šerif. »Bravo,« se je muzal okorel bradač. Jarek je bil hitro skopan, kabel položen. Dan je minil, stvar je delovala. Še poziranje za televizijo. »Jutri bomo imeli že prve rezultate,« so si pozno v noč vsi trije zaklicali v slovo. Tekli so dnevi, prebivalstvo se je balo radarja, v šerifovi pisarni so bili videti zadovolj(e)ni. Dokler na vrata ni potrkal inšpektor: »Dober dan, preverjamo električni priključek za radar.« Po uri prerekanja so spoznali napako. »S takimi namestniki si res lahko pomagam,« je šerif zalučal steklenico v zid. Inšpektor je namreč ugotovil, da je radar v nasprotju s predpisi, ker ni pravilno priključen na električno omrežje. »Šef, rekli bomo, da z radarjem nismo merili hitrosti, če bo kdo kaj spraševal,« je vzkliknil prvi namestnik in si z drugim izmenjal športni pozdrav s pestjo. »Prav, toda naslednjič moramo biti previdnejši. Pridita, plačam pijačo,« je končal šerif in sedel za svojo običajno mizo v lokalu. Še preden so naročili, pa sta namestnika oglobila nergača iz uvoda, ker je bil spet za točilnim pultom. »No, pa imamo ukrep,« so si nazdravili in na dušek izpraznili kozarce. Noč se je kmalu prevesila v jutro, čakal jih je še en zoprni dan.

Projekt, ki naj bi pripomogel k promociji nevladnih organizacij

# Dobrodošla pomoč javnih uslužbencev

Malo zaposlenih v nevladnem sektorju – V projekt vključeni tudi uslužbenci iz različnih pomurskih državnih institucij

Čeprav je število nevladnih organizacij v Sloveniji iz leta v leto večje, njihov položaj ni ravno ugoden tako glede razumevanja in sofinanciranja kot zaposlovanja. Nov projekt, imenovan Znanje za sodelovanje in promocijo prostovoljstva, ki zajema severovzhodni del Slovenije, bi lahko to izboljšal, saj vključuje zelo pomemben sektor, javne uslužbence.

## Nezumevanje nevladnih organizacij

Projekt vodi mariborsko Društvo za pomoč in samopomoč na področju zavoženosti Zdrava pot, in kot pravi vodja društva Jadranka Barbarič, so lahko javni uslužbenci zelo pomemben člen pri promociji in delovanju nevladnih organizacij. Slednje, kakršno je tudi njihovo društvo, se večinoma financirajo z

različnih razpisov, še posebej v tem kriznem času, ko je težko upati na sponzorje in donacije. Ravno tukaj pa včasih prihaja do težav. Ker so največkrat organizirani kot društva, jih različne institucije in lokalne skupnosti, ki razpisujejo sredstva in s katerimi je sodelovanje zelo pomembno, še vedno mečejo v isti koš s športnimi ali drugimi društvi, katerih namen je zgolj druženje. Nevladne organizacije pa, kot vemo, delajo predvsem z ljudmi iz različnih družbenih skupin na obrobju družbe ter prispevajo k razvoju in uresničevanju demokracije in človekovih pravic.

## S projektom do promocije

Prav zaradi tega naj bi omenjeni projekt pripomogel k boljšemu razumevanju pomena in delovanja nevladnih organizacij, poleg promocije in ozaveščanja širše javnosti o pomembnosti

**Država je v zadnjem času nekatere dejavnosti, na primer področje drog in varstvo okolja, večinoma prepustila nevladnim organizacijam.**

nevladnega sektorja v naši družbi pa je končni cilj promocija prostovoljstva med zaposlenimi v javnih službah. Ti namreč s svojim delovanjem na posameznih področjih pomembno vplivajo na kreiranje in sprejemanje politik v lokalnih skupnostih in drugih institucijah, s katerimi sodelujejo nevladne organi-

zacije. Projekt v celoti financira Ministrstvo za javno upravo, vanj pa bo vključenih 15 javnih uslužbencev iz podravske, koroške in pomurske regije. Kot pravi Mateja Pesek iz društva Zdrava pot, ki je odgovorna za promocijo projekta v Pomurju, je odziv zelo dober. Iz vsake regije bi izbrali pet javnih uslužbencev iz institucij, kot so: center za socialno delo, policija, zavod za zaposlovanje, lokalna skupnost in zdravstveni dom. V mesecu maju bi zanje pripravili izobraževanje o tem, kako delujejo nevladne organizacije in kaj je njihov namen.

## Za sodelavce nevladnih organizacij ni delovnih mest

Čeprav so prostovoljci zelo pomemben člen pri delovanju nevladnih organizacij, so potrebni tudi ljudje, ki stvari organizirajo, ki so stalno vključeni v

dejavnost, ki pripravljajo programe, torej da so zaposleni. Kot pravi Barbaričeva, je država v zadnjem času nekatere dejavnosti, na primer področje drog in varstva okolja, večinoma prepustila nevladnim organizacijam, čeprav je v Sloveniji v nevladnem sektorju zaposlenih le slaba dva odstotka vseh zaposlenih. V nekaterih vzhodnih državah, kot sta Češka in Slovaška, naj bi bil ta odstotek okrog 15, v zahodnih državah pa še večji. Čeprav, kot še dodaja Barbaričeva, je država v zadnjem desetletju izboljšala stvari na tem področju, a v primerjavi z drugimi državami še vedno zaostajamo. Omenjeni projekt bi tako lahko prispeval ne samo k promociji nevladnih organizacij v javnosti ter razširil krog uporabnikov in prostovoljcev, ampak dolgoročno zagotovil tudi kakšno delovno mesto.

C. K.

## Puonci in Mačkovci

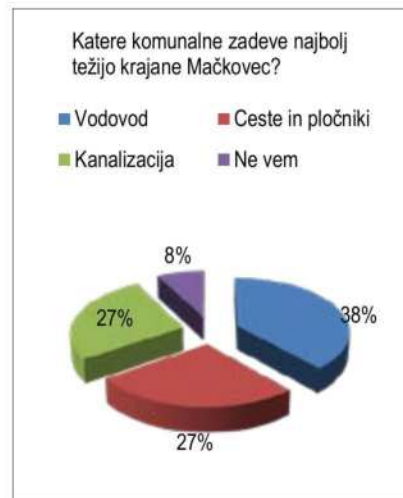
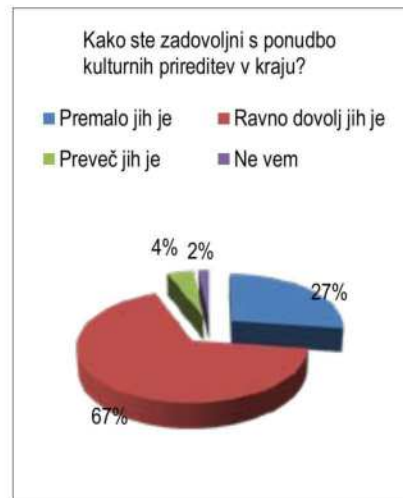
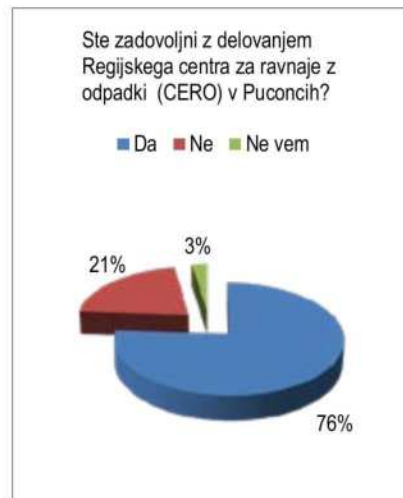
### Najbolj jih teži vodovod

Zimska služba je delo dobro opravila

Tokrat smo anketo opravili v Puoncih in Mačkovcih. Sodelujoče v anketi smo vprašali, ali so zadovoljni z delovanjem Regijskega centra za ravnanje z odpadki (CERO) Puonci in kako je svoje delo opravila občinska zimska služba. Krajanje Puonec smo še vprašali, kako so zadovoljni s ponudbo prireditev v kraju. Zanimalo nas je tudi, katere komunalne zadeve najbolj težijo prebivalce Mačkovec. Z delovanjem regijskega centra za ravnanje z odpadki je zadovoljnih 76 odstotkov anketiranih, dobra petina pa z njegovim delovanjem ni zadovoljna.

Večina prebivalcev je z delom občinske zimske službe zadovoljna, saj je kar 80 odstotkov sodelujočih odgovorilo, da je zimska služba delo opravila dobro, slaba desetina vprašanih pa meni, da je delo opravila zelo dobro. Desetina vprašanih

je odgovorila, da je zimska služba slabo opravila svoje delo. Dve tretjini sodelujočih v anketi sta mnenja, da je prireditev v Puoncih ravno dovolj, dobra četrtina vprašanih meni, da jih je premalo, štirje odstotki so odgovorili, da je prireditev preveč. Na vprašanje, katere komunalne zadeve najbolj težijo prebivalce Mačkovec, je 38 odstotkov sodelujočih odgovorilo, da je to vodovod, dobra četrtina je mnenja, da ceste in pločniki najbolj težijo prebivalce Mačkovec, enak delež meni, da je to kanalizacija. Osem odstotkov sodelujočih na vprašanje ni znalo odgovoriti. Sodelujočim v anketi se najlepše zahvaljujemo. Lepo vabljeni vsi, ki bi želeli časopis Vestnik naročiti, da nas pokličete v Klicni studio slepih na številko 04 51 16 440. Vsakega novega naročnika čaka darilo.



## Hofer sporoča

# Mene je razlika že prepričala!

Vsak dan si privoščim krepko malico.

Kaj pa vi?

PREIZKUSITE ZDAJ

Šunka v črevu iz hladilnika, 500 g

2,69

5,38/kg

Pri Hoferju najdem vse, kar potrebujem za kakovostno in ugodno malico. Tako kot več kot 1.000.000\* drugih Hoferjevih kupcev v Sloveniji mesečno.

\* Približno število mesečnih nakupov pri Hoferju.

SVEŽINA VEDNO POCENI

od 11. 04. do 16. 04. 2011

Dolga kumara

razred I, 500 g

za kos: 0,39

0,78/kg

za zavoj: 1,29

2,58/kg

Belo grozdje brez pečk,

razred I, 500 g

za zavoj: 0,99

1,98/kg

Češnjev paradiznik v grozdu,

razred I, 500 g

za kos: 0,99

0,76/kg

Ananas razred I, 1,3 kg

Ponudba sadja in zelenjave velja od 11. 04. do 16. 04. 2011 oz. do razprodaje zaloga. Prodaja samo v količinah, običajnih za gospodinjstva. Slike so simbolične in so predlogi za serviranje. Steklena embalaža je nevratična, cene vključujejo vse dajatve. Cene so v evrih in vključujejo DDV. Za napake v tisku ne odgovarjamo.

Več kot fer!

Hofer trgovina d.o.o. [www.hofer.si](http://www.hofer.si)

## barometer



**Andrej Šterman**, dijak tretjega letnika Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer, je na državnem tekmovanju iz znanja angleščine kot prvega tujega jezika opravil z izjemno močno konkurenco in si prislužil naslov državnega prvaka.



**Eva Dora**, dijakinja drugega letnika Gimnazije Murska Sobota, se je na natečaju za najboljši haiku v angleščini, ki ga je organizirala Gimnazija Vič, s svojim uvrstila v izbor najboljših.



Družba Varis Top iz Lendave, kjer je direktor **Silvijan Čivre**, je v Redicsu na Madžarskem postavila že 221. skejterski park. Pobudnik tokratnega je bil duhovnik in ljubitelj vožnje s skejtom Zoltan Lendvai.



Kema Puconci z direktorjem **Brankom Drvaričem** je s projektom Ogrevanje in hlajenje Logističnega centra s pomočjo geotermalne energije – toplotne črpalke na 13. dnevih energetike v Portorožu v kategoriji obnovljivih virov energije slavila zmago.



Delegati Združenja borcev za vrednote NOB Gornja Radgona so na letni skupščini izvolili novega predsednika. To je **Roman Sluga** iz KO Gornja Radgona, ki je nasledil dosedanjega predsednika Štefana Tratnjeka iz KO Videm.

## Slovaški dijaki opravljajo delovno prakso v hotelu Radin v Radencih

## Stari znanci iz Novega Grada

Sodelovanje s sorodno slovaško strokovno šolo omogoča medsebojno bogatenje dijakov in zaposlenih

Srednja strokovna šola iz slovaškega mesta Nove Zamky (Novi Grad) je že stara znanka Srednje šole za gostinstvo in turizem Radenci, saj bivanje slovaških dijakov v Radencih ni prvo, ampak je tokrat na opravljanju delovne prakse v hotelu Radin že tretja skupina dijakov. V Radence prihajajo vsako drugo leto in njihovo vztrajanje pri tesni povezavi z radensko šolo in hotelom je prav gotovo povezano z navdušenjem prejšnjih sodelujočih. Tako kot dijaki radenske šole z veseljem potujejo v druge države, da spoznajo način dela in novosti v strežbi in kuhanju (res pa je, da so zanje najbolj zanimive države, kot je Španija, kamor se bodo ne-

ko brez problemov sporazumevajo z domačimi ljudmi tudi v maternem jeziku.

Tudi tokratna skupina bodočih dijakov in kuharjev je navdušena nad Radenci, in sicer tako nad hotelom, njegovo urejenostjo, strokovno usposobljenostjo in prijaznostjo zaposlenih, pa tudi nad krajem in državo Slovenijo. Pravzaprav je bogatitev obojestranska, je prepričan vodja hotela Radin Miha Veberič, saj s pomočjo sodelovanja s tujimi dijaki bogatijo svoje znanje tudi zaposleni. Slovaški dijaki prihajajo na delovno prakso v Radence in v hotel Radin s posredovanjem Srednje šole za gostinstvo in turizem, kjer skrbi za izmenjavo

držav – Slovaške in Slovenije, obiskali smo Jeruzalem in Ptuj, pa tudi glavno mesto Ljubljano. Sodelovanje je vsako leto bolj poglobljeno, seveda pa radenske dijake zanimajo povsem druge države in mesta, predvsem tista ob morju.

Tudi mentor Norbert Kunyik, ki spremlja dijake s srednje strokovne šole v mestu Nove Zamky, v okviru katere deluje tudi petletni program (3 + 2) hotelske akademije, je prepričan: »Ogromno je tega, kar se lahko naučijo v okviru izmenjav delovne prakse. Vsekakor je to dodana vrednost v izobraževanju, vsak nekaj pridobi, za vse dijake pa je to lahko prednost in izboljšanje možno-



**Klaudia Stanová**, bodoča natakarcica s hotelske akademije na Slovaškem: »Ko končam šolanje, bi rada delala nekje v drugi državi, zato se tudi učim tujih jezikov. Hoteli v našem mestu so precej manjši od Radina. To je zelo lep hotel, zaposleni so zelo prijazni, prav tako tudi gostje. Tukaj se zelo dobro počutim.«



Skupina mladih kuharjev in natakarcjev iz Slovaške, ki so na enomesečni praksi v hotelu Radin, z mentorjema Darjo Zlatnik in Norbertom Kunyikom.

kateri dijaki letos vrnili kar na počitniško delo), tako tudi dijaki hotelske akademije iz Slovaške radi potujejo v druge evropske države. Za Slovaške je ne le geografsko, ampak tudi jezikovno najbližja Slovenija, še posebej Pomurje, saj se lah-

dijakov mentorica Darja Zlatnik: »Skupina je prispela že 21. marca, tukaj pa ostanejo še do 17. aprila. Stanujejo v dijaškem domu in hodijo delat v Radin. Tudi na naši šoli smo imeli že skupno kuhanje z našimi učenci, predstavitev

sti za službo v okviru EU ali nadaljevanje študija. Imajo sicer redno prakso v slovaških hotelih, toda prav ta praksa v drugih državah in spoznavanje drugih jezikov je za njih dodatna prednost.«  
Bernarda B. Peček



**Viktor Kripolský**, kuhar, tretji letnik hotelske akademije v mestu Nove Zamky na Slovaškem: »V Radinu delam v veliki kuhinji z drugimi zaposlenimi. Kuhal sem veliko stvari, marsikaj novega, na primer razne juhe, solate, ribjo juho. Ko bom končal to akademijo, želim nadaljevati šolanje na višji šoli, fakulteti, tako da o službi še ne razmišljam.«

## Prek Radosti Evrope do pristnega prijateljstva med prekmursko in srbsko šolo

## Največ je odvisno od učitelja, tudi v Srbiji

Naključno izžreban listek z imenom šole v evropskem projektu je prinesel veliko zadovoljstva na obeh šolah

Šolski sistem Srbije je nam, ki smo obiskovali osnovno šolo v času skupne Jugoslavije, še vedno dokaj znan in bližu, saj imajo še vedno osemletno šolo in pred vstopom v prvi razred posebej predšolsko vzgojo. V Sloveniji smo v devetdesetih letih začeli uvajati devetletno šolo, prvi razred pa naj bi bil namenjen lažjemu prehodu iz vrtca v šolsko obdobje. Toda to, da je v Srbiji še vedno nespremenjena osemletka, so samo zunanji kazalniki – znotraj sistema se tudi pri njih dogaja kar veliko, drugačni so tudi otroci, učitelji pa željni novosti. Tudi iz tega razloga se je Dragojle Sekulić, direktor OŠ Vuka Karadžića Surčin pri Beogradu, udeležil nedavnega posveta na črenšovski šoli, s katero so začeli sodelovati leta 2005. Direktor Sekulić je povedal: »Z OŠ Franceta Prešerna Črenšovci smo začeli sodelovati že pred šestimi leti v okviru prireditve z naslovom Radost Evrope. To je manifestacija, ki poteka že 40 let in na kateri se v začetku oktobra srečujejo otroci iz vse Evrope. Na surčinski šoli smo imeli to srečo, da smo izveli listek s prekmursko osnovno šolo. Sodelovanje se ni končalo s to

manifestacijo, saj smo v preteklih letih navezali zares pristne stike. Prekmurski učenci prihajajo k nam v Srbijo osmega novembra, ko je njihov dan šole, srbski pa v Prekmurje spet ob njihovem prazniku. Tudi otroci so navezali pristne stike in so postali prijatelji.«

Surčinsko osnovno šolo obiskuje skoraj 700 učencev, predšolska vzgoja ali mala šola pa je v Srbiji še vedno v vrtcih, tako kot je bilo v Sloveniji pred uvedbo devetletke. In zakaj je zanje zanimiv posvet o avtonomiji učiteljev, ki ga je organizirala črenšovska šola? »Posveta Avtonomija učitelja med možnostmi, izživi in priložnostmi v Črenšovcih smo se udeležili z namenom, da se naučimo kaj koristnega, kar bomo lahko uporabili v praksi. Prav tako želimo predstaviti določene stvari iz našega šolskega sistema, predvsem značilnosti našega šolskega okoliša in kraja. Vsekakor pa bi rad, da bi se določeni dobri primeri začeli uveljavljati tudi pri nas. Na primer mi še nimamo fleksibilnih predmetnikov, kakršni se že uveljavljajo v nekaterih šolah v Sloveniji. Učitelji sicer imajo določeno avtonomijo, določene stvari



**Dragojle Sekulić**, direktor OŠ Vuka Karadžića Surčin: »Vloga direktorja je v sistemu izobraževanja zelo pomembna, saj je nekakšna neizogibna figura med ministrstvom in državo ter učitelji, starši in učenci.«

pa so predpisane z zakonom in jaz kot direktor moram preverjati, ali učitelji to upoštevajo in uresničujejo. Toda vedno in povsod je nazadnje največ odvisno od učitelja, koliko zna določeno znanje in izkušnje prenesti na učence. Toda vsi se moramo držati nacionalnega programa, mi smo tisti, ki potem to le prenašamo v proces.« V Sloveniji se v zadnjih letih ubadamo s problemom pomanjkanja učencev in premajhnega števila rojstev in kako je v Srbiji? Sekulić je povedal, da je to aktualen problem tudi pri njih: »Ko sem postal direktor šole leta 2002, smo imeli okrog 750 učencev, danes imamo 650 učencev. Razlog je prav gotovo v manjši nataliteti. Pri nas so oddelki – v primerjavi z vašimi – vseeno bolj številčni, saj imamo v enem razredu od 30 do 34 učencev. V takih oddelkih je dobro delati, pa tudi izjemno težko. Kajti otroci se zelo razlikujejo po znanju, pa tudi po socializaciji in drugih sposobnostih.« Njihovi otroci so dokaj uspešni, šolanje nadaljujejo v Zemunu ali Beogradu, saj so od teh izobraževalnih središč oddaljeni okrog 40 minut vožnje.  
Bernarda B. Peček

## Škofija in njenih pet let

## Bo gradila narodovega duha, vero

Čas je, da ob laikih škofijo razumejo tudi duhovniki

»Ko je na današnji dan 7. aprila 2006 sveti oče Benedikt XVI. ustanovil soboško škofijo, smo Prekmurci in Prleki doživeli uresničevanje sanj mnogih rodov. Samostojna cerkvena pokrajina je zadišala po časih, ko sta prihajala sv. Ciril in Metod od Blatnega jezera tudi sem k Spodnjim Panoncem ob Muri v domačem jeziku oznanjat evangelijsko blagovest,« je zapisal soboški škof mngs. dr. Peter Štumpf v pozdravnem nagovoru pred obletno sv. mašo, ki jo je v četrtek daroval kardinal dr. Franc Rode. Pet let ni veliko, pa tudi malo ne. Brez dvoma je bila po

škofijo. Pa se ni uresničilo, čeprav so cerkveni dostojanstveniki, predvsem narodnozavedni škof s »primorskim pridihom« Karlin, veliko storili, da do tega pride. Karlin se je še kako zavedal pomena bližine Cerkve in visokih cerkvenih dostojanstvenikov, predvsem škofa vernikom, in to ne samo v ozkem verskem, ampak predvsem v nacionalno-kulturnem smislu. Cerkve v Prekmurju je bila edina institucija, ki je dvigovala nacionalno zavest in hkrati skrbela za socialno vzdržno podobo pokrajine. Hkrati je izredno močno povezovala ljudi levega in de-

humanist, pesnik, pisatelj in prevajalec, predvsem pa zgodovinar, ki je podrobno razčlenil prekmursko zgodovino in njegovo duhovno potenco.

To je podlaga, na kateri se je prebudila pomurska laična javnost z velikim delom pomurske duhovščine in začela prizadevanja za škofijo. Nove škofije niso bile samo pomurska, ampak vseslovenska ideja, ki je doživljala različne odzive znotraj škofijskih sedežev. Kakor koli obračamo, mariborski ni bil naklonjen delitvi škofije, čeprav bi po doslednem razumevanju dr. Antona Martina Slomška

približevanja Cerkve vernikom škofije zagotovo ne bi dobili.

Soboški škof dr. Peter Štumpf mu je v zahvalo izrekel tale stavek: »V zakladnico narodovega duha, vere in kulture ste prispevali dragocen delež, ki ga ni mogoče zatajiti, in je sestavni del zgodovine slovenskega naroda.« Gre za misel, ob kateri se velja vprašati, ali škofija sledi tej misli in gradi narodovega duha, vero, kulturo in skrbi za socialno-ekonomsko vzdržno družbo.

Z imenovanjem prvega škofa dr. Marjana Turnška se zdi, da je pro-

## barometer



Kulturni dom pri Mali Nedelji, katerega je doslej upravljala Splošna knjižnica Ljutomer, bo prevzela KS Mala Nedelja, vendar njen predsednik **Vilko Vajda** pri občinskih svetnikih ni uspel s predlogom, da bi imeli v njem tudi komercialne prireditve.



**Viktor Ketler**, direktor podjetja Petrolija inženiring, lendavskemu županu kljub dogovoru ni predstavil vlagatelj za motodrom v Petišovcih.



**Danilo Kacijan**, predsednik Medobčinske nogometne zveze Murska Sobota, si zatiska oči pred dogodki na nedeljski tekmi na Tišini, podobno, kot je to storil pred dvema letoma zaradi incidentov na tekmi v Lipi.



**Mitja Černi**, 19-letni strelec SD Gančani, slovenski reprezentant, je postal z veliko prednostjo državni mladinski prvak v streljanju s standardno zračno puško.



**Tihomir Babič**, svetnik ljutomerske občine (SLS), je z amandmajem k proračunu zagotovil občinska sredstva za obnovo najstarejšega slovenskega združnega doma na Cvenu. S tem je tudi pokazal, kdo ima pomembno besedo.



Je blagoslovitev Halasovega križevega pota temelj, ki bo krepil zakladnico narodovega duha?

**Povojni čas ni bil čas za tovrsten razmislek ali čas za uresničitev ideje o škofiji. Za to ni kriv samo režim, ampak tudi razumevanje položaja Katoliške cerkve v Vatikanu, ki je ni obravnaval na ravni nacionalnih cerkva, ampak »državne« Cerkve.**

priljučitvi Prekmurja matici škofija druga velika želja tukajšnjih prebivalcev, ki so jo uresničili šele šestnajst let po osamosvojitvi Slovenije. Prekmurci in Prleki so bili pri uresničitvi tega svojega cilja nekoč zelo blizu in daleč hkrati. Neposredno po priljučitvi, ko je pomurska duhovščina odigrala ključno vlogo pri tem dejanju in ko je dosegel »izstop« Prekmurja izpod madžarske cerkvene oblasti, je bilo vse pripravljeno za soboško

snega brega Mure. V medvojnem času pa je ostala eden od ključnih branikov slovenstva pred ponovnim vdorom Madžarov na levem in Nemcev na desnem bregu. Ne pozabimo, da imajo Krščanski socialisti svoje temelje na teh koncih. Drži pa, da do uresničitve samostojne cerkvene pokrajine ni prišlo zaradi domačih prigod.

Povojni čas ni bil čas za tovrsten razmislek ali čas za uresničitev ideje o škofiji. Za to ni kriv samo režim, ampak tudi razumevanje položaja Katoliške cerkve v Vatikanu, ki je ni obravnaval na ravni nacionalnih cerkva, ampak »državne« Cerkve. Kljub vsemu mariborska škofija ni ostala brez pomurskega pridih. Imamo dve veliki imeni dveh sicer samo pomorskih škofov, ki pa ju v zgodovinskem zorenju težnje po ustanovitvi soboške škofije ni mogoče prezreti. Tu je prezrti pomožni škof dr. Vekoslav Grmič, ki je namesto škofa ostal zgolj naslovni škof. Je človek, ki ga je etiketirala predvsem lastna institucija. Njegova usoda je podobna usodi drugega velikana tega konca Edvarda Kocbeka. Kocbeka je zaradi njegove intelektualne drže in poštenosti zatiral partijski režim, Grmiča pa zaradi njegove doslednosti pri razumevanju in uresničevanju socialnih idej drugega vatikanskega koncila Cerkev. In tu je še ena velika oseba te zgodbe, pomožni škof dr. Jožef Smej, pričrčan

**Neposredno pred obletnico škofije se je zgodilo v škofiji še eno simbolno dejanje – posvetitev križevega pota Daniela Halasa na Hotizi, ki je lahko mejnik in temelj za bolj prepoznaven in čistejši ton škofije v širši javnosti, pa tudi za večjo povezanost med duhovniki, ki končno morajo doumeti pomen škofije, tako kot so ga laiki, ko so se zavzemali zanjo.**

moral biti. Pa se je vseeno zgodilo. Da je daroval obletno mašo kardinal dr. Franc Rode, ima izreden simboli pomen, saj brez njegove avtoritete, vpliva in tudi razumevanja novega

stor dobil vrivek, ki so ga spretno izkoriščale vplivne skupine duhovnikov, ki so iskale svoje mesto predvsem znotraj »delitve oblasti«, in te igre so počasi odrinile laično javnost, ki je stala za škofijo. V Mariboru se je zavrtel vrtljak kapitalizma v tajkunski podobi, ki se je končal z licemerno izjavo duhovnika Kraševca, da se to ni počelo za osebno, ampak obče dobro. Pri tem občem dobrem pa so ostali prikrajšani ravno laiki, ki iščejo oporo v instituciji Cerkve. Z imenovanjem dr. Petra Štumpfa za škofa, se poskuša nekaj spremeniti in tudi storiti za preprostega vernika, pa tudi za ohranitev narodne skupnosti za mejo. Neposredno pred obletnico škofije se je zgodilo v škofiji še eno simbolno dejanje – posvetitev križevega pota Daniela Halasa na Hotizi, ki je lahko mejnik in temelj za bolj prepoznaven in čistejši ton škofije v širši javnosti, pa tudi za večjo povezanost med duhovniki, ki končno morajo doumeti pomen škofije, tako kot so ga laiki, ko so se zavzemali zanjo. Vse pa le ni odvisno samo od škofa, ampak od slovenske Cerkve kot celote, pri tej pa se zdi, da je izgubila nit in se po odhodu dr. Rodeta ne more več pobrati. S čedalje večjo ideologizacijo in aktivnim opredeljevanjem za to ali ono politiko bo še naprej izgubljala.

**J. Votek**

**Banda v Gali hali**

Skupina Štefan Kovač Marko Banda je imela včeraj zvečer v Gali hali v Ljubljani promocijski koncert ob izidu novega albuma Rdeči. To je že četrti album benda, ki je doslej posnel tri studijske in eno »live« ploščo. Na slednji, imenovani Izštekani, se je že znašlo nekaj skladb, ki so tudi na novem albumu. Beltinski instrumentalni kvartet zdaj čaka turneja po Madžarski, Poljski, Češki, Slovaški in Nemčiji. Naslednji koncert bo danes v Miskolcu.

**Razstava članov Fotokluba M. Sobota**

# Industrija skozi fotografski objektiv

Dvanajst avtorjev se predstavlja s fotografskimi posnetki na temo industrije

Člani Fotokluba Murska Sobota so odprli v avli Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota letošnjo tretjo razstavo, tokrat z naslovom Industrija. S skupaj 28 barvnimi in črno-belimi posnetki velikega formata se predstavlja dvanajst avtorjev: Jože Bratuš, Janez Györfi, Lado Klar, Dani Mauko, Simon Petrovič, Miran Rojko, Lidija in Walter Schneeweiss, Marko Šnajder, Stanislav Toplak, Tatjana Vuković in Igor Horvat.

Na otvoritvi je predsednik Miran Rojko po-

vedal, da si današnjega življenja ni mogoče predstavljati brez fotografije, saj jo srečamo vsepovsod. Ob tem je povzel besede znanega slovenskega fotografa, docenta za fotografijo Arneja Hodaliča, ki je dejal, da je digitalna fotografija, ki daje fotografu neskončne možnosti fotografsko-likovnega izražanja, tako v amaterskem kot umetniškem načinu oblikovanja popolnoma nadomestila analogno.

Razstava bo na ogled od 3. maja, sledile pa ji bodo še razstave na temo Moje mesto, Prekmurje in Zimska idila.

Dani Mauko



Loveč, Dani Mauko, 2009

**Živa Moravec in Petra Kolenko na Transgeneraciji**

V Cankarjevem domu v Ljubljani so podelili na 26. festivalu Transgeneracija priznanja najboljšim gledališkim in plesnim skupinam ter avtorjem izdelkov vizualnih umetnosti mladih. Za serijo fotografij je nagrado prejela Petra Kolenko z Gimnazije Ljutomer. Kritiki pa so v obrazložitev priznanja zapisali, da je Kolenkova izjemno nadarjena avtorica, ki ob pomoči fotoaparata uresničuje lastno dojetje sveta. Živa Moravec z iste gimnazije pa je bila nagajena za grafiko, ki je »lep primer preproste, a močne izpovedne likovne prakse«.

**Slaba luč na EPK**

Da je z mesta predsednika programskega sveta Evropske prestolnice kulture odstopil Tomaž Pandur, je še ena slaba luč, ki sveti na ta kulturni projekt. Lahko bi rekli, daleč od Ljubljane, daleč od srca, ampak tudi sami bi lahko kaj več naredili.

**Festival ljubezni na Negovskem gradu**

# Iz slasti se rodi pesem

Ko se pesem osvobodi ali ujame v knjižne platnice – Poezija je skrita v vsem lepem



Na Negovskem gradu sta se na literarnem večeru predstavila Saša Pavček in Vinko Mödendorfer. Saša Pavček je ob spremeljavi glasbenikov recitirala pesmi iz zbirke Obleci me v poljub.

Negovski grad je bil konec tedna že drugič gostitelj Festivala ljubezni, ki združuje literaturo, glasbo in vizualno umetnost. V petek zvečer sta se na odru soočila dva pesnika, prvakinja slovenske Drame Saša Pavček in pisatelj, dramatik in režiser Vinko Mödendorfer, oba pišeta tudi poezijo in o ljubezni, vsak po svoje, kot jo doživljata. Vinko je objavil že vrsto pesmi, Sašine pa so čakale petnajst let, da so se ujele ali osvobodile v knjižnih platnicah Obleci me v poljub.

Za Sašo pesem ni nekaj racionalnega, prava »pesem se zgodi, besede kar vrejo in nad njimi nimaš nobene kontrole«. Njene pesmi so kot intimna ljubezenska lirika – razmišljanja o svobodni ženski duši, lepoti rojstva, življenju in smrti kot svetlobi. Čeprav je Vinko

Mödendorfer izdal že veliko knjig in napisal mnogo pesmi, ima ob predstavitvi svoje poezije vedno tremo. »Poezija je razkritje duše, to pa ni vedno prijetno početi.« Njegove so ujete v obliko soneta, ker jim daje notranji ritem in pesmi narekuje zgoščenost. »Poezija je zgotitev občutij in sonet mi odreja, da preveč ne dolgovem.« Zase pravi, da je dober bralec, iz te slasti pa se kdaj pa kdaj rodi nova pesem.

Saša v svojih pesmih pripoveduje ljubezenske zgodbe. Ampak za ljubezen v pesmih redko uporabi besede, kot so ljubim te, ljubezen, rad te imam, ker so presladke. Raje uporablja besede, ki govorijo o čustvih in čudenju o ljubezni, tako kot dojemamo okolico in ljudi. Za Vinka je vsaka ljubezen dvom. »Vse ljubezenske

pesmi sem napisal v času razhajanja, ne velike sreče. Ko se ljubezen konča, je to zame inspiracija za poezijo. Ne vem, ali sem kdaj napisal pesmi o srečni ljubezni. Ljubezni se zavemo, ko je ni več.« Poezija je skrita povsod v slikarstvu, filmu, gledališču, za lepo radi uporabljamo besedo poezija in biti pesnik je za Mödendorferja stanje duha, da znaš sprejemati lepo.

Tridnevni festival pripravlja mariborski multimedijški center v sodelovanju z gornjeradgorskimi Kultproturorom in Pavlovo hišo iz Potrne. Nastopili so še pisateljica in novinarka Vesna Milek, pesnica Simona Kopinšek, pisatelj Venčeslav Šprager, režiser Metod Pevec, pripravili pa so tudi pesniško in cirkuško delavnico.

A. Nana Rituper Rodež

**Več kot zgoščena prekmurskih pesmi**

# Spejvaj nama, Katica

Melodije, ki jih drugje ne najdemo

V ljudski pesmih, besedilih in melodijah so se vedno zrcalili veselje in žalost ljudi, želje in strahovi, njihove življenjske zgodbe in izkušnje, pa tudi pokrajina pušča svoje sledi. Podrobnejšega preučevanja pesmi, ki so jih in jih še pojejo ljudje v Prekmurju, so se lotili na Glasbenonarodopisnem inštitutu ZRC SAZU v Ljubljani. Na podlagi tega preučevanja in študije je izšla zgoščena s spremnim besedilom Spejvaj nama, Katica z 38 posnetki, ki so nastali od druge svetovne vojne pa do danes. S tem so prekmursko pesem tekstološko in etnomuzikološko umestili na zemljevid slovenskega pesemskega in pevskega bogstva. Ob neposrednem pesemskem izročilu ljudskih pevok KD Frana Saleškega Finžgarja iz Žižkov so zgoščenko predstavili v Pokrajinskem muzeju Murska Sobota.

Življenje in pesemsko dediščino Prekmurja želijo predstaviti brez olepševanja nekdanjega življenja, ampak tako, da se ohrani realen pogled na svet. Zgoščena je zasnovana tako, da ponazarja življenjski cikel. Začne se s snubljenjem in svatovskim ciklusom, sledi poroka in vse, kar življenje prinaša, ter izzveni z mrtvaškimi pesmimi. Nevsiljivo pa so te pesmi prepletene z dogajanjem v družbi in letnim ciklusom.

Po vsebinski plati je zgoščenko predstavila dr. Marija Klobčar: »Naslov ljubezenske pesmi Spejvaj nama, Katica je simboličen v več pogledih. Prav ljubezenske pesmi pa so najpogostejše in so tudi najbolj globoke. Je vabilo dekletu, naj poje, naj pripoveduje zgodbe, saj so nekoč ravno s pesmijo pripovedovali o svojem življenju.«



Na Glasbenonarodopisnem inštitutu ZRC SAZU v Ljubljani so temeljito analizirali prekmursko ljudsko pesem.

Pesem prekmurskega človeka je znamenovala tudi obrobnost in s tem stike s soslednjimi narodi. Peli so tudi o odhajanju od doma, o izseljenstvu in sezonskem delu, kjer pa so se srečevali s pesmijo dru-

gih in jih prevzemali ali prepletali v svoje petje. Prekmurska pesem je zato raznorodna, ohranja se narečje in pokaže se, od kod je pesem prišla. Poseben vpliv je imel protestantizem s svojo težnjo, da naj so

pesmarice in pesmi v maternem jeziku. S pesmijo so se ljudje odzvali tudi na probleme, na svoje stiske. Vse to je oblikovalo pesem.

Raznolikost prekmurskega pesemskega izročila po glasbeni plati in v čem se razlikuje od pesmi, ki se pojejo v osrednjelovenskem prostoru, je predstavila dr. Urša Šivic. Posebej je omenila tri večje posebnosti: »Sinkopiran ritem, ki se pojavlja v fragmentih in kaže na vplive sosednjih kultur, ohranil se je arhaični predurovski in predmolovski tonski sistem, poleg tega so prisotne molovske melodije, ki jih v slovenskem prostoru ne najdemo. Posebnost pri zvočnosti je dvoglasje, kaže pa tudi, da večglasnost v Prekmurju ni prišla, prav tako ne petje z basiranjem.«

S posnetki, nastalimi po drugi svetovni vojni in do danes na terenu, pogosto v manj primernih prostorih oziroma okoliščinah za snemanje, se je po tehnični plati ukvarjal Peter Vandromin. Zaradi slabe snemalne opreme so starejši posnetki slabše tehnične kakovosti, s sodobno opremo inštituta pa so jih rekonstruirali, vendar niso posegali v prvotno zvočno podobo. Kajti ravno v tem je njihova dokumentarna in arhivska vrednost.

A. Nana Rituper Rodež

## Zmagovalci v napačnem parkiranju

## Objestni in neodgovorni vozniki parkirajo na prostorih za invalide

Zdi se, da se je pojavil nov šport – Kdo bo slabše in dlje časa parkiral na prostorih za invalide – Boste prevzeli tudi njihovo invalidnost?

S pomladjo je povezano tudi to, da se več sprehajamo, več pohajkujemo, mogoče tudi več nakupujemo. In opazila sem nov, sploh ne zanimiv trend. Ki je ponekod – predvsem v središčih mest – povezan s premalo parkirišči, drugod pa z netolerantnostjo in nekulturo. Parkiranje na prostorih, namenjenih invalidom, je – tako se zdi – postalo skoraj že šport. Mogoče smo se prav zato v redakciji dogovorili, da bomo priredili tekmovanje. Odločili smo se, da bomo iskali zmagovalca v najslabše parkiranem avtomobilu. Ampak ne kjer koli! Parkiran mora biti – na prostorih za invalide. Ker je parkiranje na prostorih, ki so namenjeni hendikepiranim osebam, nekaterim torej skoraj hobi, to ne bi smela biti pretežka naloga, sem si mislila. Pa hajd na lov za »genialci«!

## Lov za »invalidi«

Naloga je bila... enostavna kot pasulj. Že prvi sprehod skozi središče Murske Sobotice je obrodil prve sadove. Parkiranje v središču mesta je za voznike očitno tako težka naloga, da jim je nekaj takega, kot je »dodatno pravilo« v igri z naslovom »voznja in parkiranje«, torej pravilo, da se na posebej označenih prostorih za invalide ne parkira, že preveč. Priznam, da je, ko nujno potrebuješ parkirišče pred osrednjo lekarno v Murski Soboti ali pred pošto, res najlažje »poriniti« avto na prostor za invalide osebe, saj je to največkrat najdlje prazno. In ko je res kriza – v vrhuncu gneče – nihče rumenega invalidskega vozička, narisanega na tleh, sploh več ne opazi. Tebi je torej res najlažje na hitro postaviti, opraviti in že brezglavo teči naprej. Pri tem pa sploh ne misliš o tem, da si – čeprav le nekaj minut (nikoli manj kot deset ...) – stal z avtomobilom na prostoru, ki ni namenjen tebi. Sploh pa ne o tem, kaj se je dogajalo, če se je prav v tistih nekaj minutah mimo pripeljal invalid in želel ustaviti ... In kam je šel potem parkirat ... In kako je moral ... ali je sploh lahko opravil to, za kar se je želel ustaviti prav tu, kjer si mu ti odvzel možnost parkiranja. Vest je neizprosna ... zato o tem raje ne razmišljamo.

Posebna zgodba pa so parkirišča za invalide pri nakupovalnih središčih, kjer je parkirišče milijon. Dovolj prostora torej, da ni treba ustavljati čisto blizu vrat, ampak lahko greš tudi dva metra peš. Če nisi seveda iz posebne kategorije. V ka-



Tretje mesto: parkiran v središču mesta



Drugo mesto: pri nakupovalnem središču, naokrog pa vse polno praznih parkirišč



Prvo mesto: zmagovalec! Čestitamo! Uspelo mu je postaviti avto kar na dve mesti za invalide.

teri so očitno lastniki jeklenih konjičkov malo višjega razreda. Ker se zdi, da – ali ne vedo, kaj tisti znak pomeni, to je tudi čisto mogoče – ali pa ... ne vem, no, kaj bi sploh bila druga možnost. Ker se zdi, da pri nakupovalnih središčih – čeprav je parkirišče dovolj – na prostore, namenjene invalidom, postavijo avtomobile samo lastniki prestižnih znamk. Moram priznati, da tam še nikoli nisem videla stati nobenega avtomobila, opremljenega z invalidsko izkaznico, pač pa že veliko audijs, mercedesov, mazd in podobnih. »Le kaj je z njimi narobe?« ponavadi pomislim. In da »nič«, gotovo ni pravi odgovor. Kaj je torej razlog, da tam puščajo avtomobile? Kot pravim – ali ne vedo, kaj znak pomeni, ali pa enostavno nimajo s čim vedeti. Ker je njihova možganska celica osamljena.

## Kaj pravijo prometni strokovnjak in policija

Policisti imajo – ker se to največkrat pojavlja kot vprašanje pri debatah o parkiranju pri nakupovalnih središčih – tam prav tako pravico kaznovati kot na vseh javnih parkiriščih. Jožef Prša, tiskovni predstavnik soboške policijske uprave, pravi: »Parkirišča za invalide pri nakupovalnih središčih štejejo med nekategorizirane ceste, kadar so udeležencem dostopna pod enakimi pogoji. Torej so dana v uporabo pooblaščenemu vzdrževalcu. Na takih parkiriščih policija lahko izvaja svoja pooblastila in torej nadzira tudi parkiranje. Takih je večina pomurskih parkirišč, izjema pa je recimo parkirišče na dvorišču Zavarovalnice Triglav v Lendavski ulici, kjer je dostop omejen z zapornim in je parkirišče namenjeno strankam in zaposlenim. Sicer imata zapornici tudi Lidl in Hofer, a jih ob začetku obratovanja odprejo in so tako parkirišča dostopna vsem pod enakimi pogoji. Izjema so tudi parkirne hiše, saj gre v skladu z zakonom o graditvi objektov za objekte in ne ceste. V parkirnih hišah tako policija zaradi prekrškov ne more ukrepati.« Dodajmo še podatke – lani so policisti v Pomurju zaradi parkiranja na prostoru, namenjenem invalidom, izrekli 128 glob. V Gornji Radgoni devet, 18 v Lendavi, dve v Ljutomeru in 99 v Murski Soboti. In kazen? 80 evrov.

»Čeprav se število smrtnih žrtev na cestah manjša, nas čaka še veliko dela, da bomo prevzgojili nevestne udeležence v cestnem prometu, ki gledajo samo nase in jim ni mar, ali nekdo zaradi njihovega ravnanja trpi,« pravi diplomirani inženir prometa Jože Škrilec. In dodaja: »Na Hrvaškem je mogoče videti opozorilne table, na katerih piše: 'Zavzeli ste moj parkirni prostor. Ali boste prevzeli tudi mojo invalidnost?' Tudi pri nas bi jih morali postaviti, saj smo vsak dan priča ravnanju zdravih voznikov osebnih avtomobilov, ki brez kančka slabe vesti parkirajo na površinah, namenjenih invalidom.« Tudi v tem, ne samo v načinu vožnje, se namreč kaže naša prometna kultura, ki je še na zelo nizki ravni, meni Jože Škrilec, ki pravi, da smo pomurski vozniki glede prometne kulture nekje v povprečju. Žal se nam v prometu skoraj vedno mudi, ker je pač takšen naš tempo življenja. Hitrost pa – kot veste – v promet ne sodi. Tudi pri parkiranju ne.

## Kaj pravi invalid

Bojan Poredoš, cerebralna paraliza mu je odvzela to, kar nas večina ima – da brez večjih težav hodimo, tečemo, skratka ne spadamo med hendikepirane osebe –, ima voziško dovoljenje 15 let. Ker je iz Predanovec, se mora v Mursko Sobotico obvezno pripeljati. »Ja, res,

Kocljeva ulica v Murski Soboti je vedno polna. In včasih imajo avtomobili, postavljeni na prostorih za invalide, spredaj kartonček, ki dokazuje, da si invalid. Pogosto pa tudi ne. Kaj naredim? Ja, odpeljem naprej, kaj naj drugega. Pa ga postavim, kjer ga lahko. Tudi nepravilno ga potem parkiram. In če me policist ali redar opozori, povem, da je na prostoru za invalide parkiral neinvalid. Potem mi pač napiše kazen,« se smeje Bojan. Ki – pravi – se dosti ne vznemirja zaradi tistih, ki nimajo kulture vožnje. Zanima me, ali je kdaj koga videl, ki je parkiral tam, kjer mu to ni dovoljeno, in ali mu je kaj rekel. »Ne, nočem se prepriati. To nima smisla. Pa včasih kdo pripelje kakšno babico ... pa ta res težko hodi ... Čeprav nima znaka za invalide, si mislim, naj jim bo.« Tudi policije še nikoli ni klical zaradi tega, so pa njega že kaznovali. Ker je sicer pravilno parkiral, a pozabil nastaviti kartonček, ki dokazuje, da je invalid. In kaj misli o takih, ki postavijo avtomobile na parkirna mesta, namenjena invalidom, in so zdravi? Bojan Poredoš: »Da to ni dobro. Tisti listki, ki jih ponekod delijo, niso slabi. Ki pravijo, da če si prevzel moj prostor, potem prevzemi še invalidnost.« Bojan pravi še, da bistvo parkirnih prostorov za invalide ni toliko v tem, da so čisto blizu vrat. Čeprav tudi to nekaterim olajša življenje in premikanje. Pri parkirnih prostorih za invalide je predvsem pomembno to, da so širša. Ker ima potem človek prostor, da na stečaj odpre vrata avtomobila in zloži ven recimo invalidski voziček. A Bojan dodaja, da bi morali biti parkirni prostori, namenjeni invalidom, tudi daljši, saj jih zdaj veliko jemlje voziček – on pa recimo motorno kolo, s katerim se premika – iz prtljavnika in potrebujejo dodaten prostor predvsem zadaj.

## Razglasitev rezultatov za »naj parkirnega neodgovorneža«

Naša naloga je bila torej otroče lahka. Tako se je na tretje mesto uvrstil lastnik ali lastnica avtomobila, ki je ustavljal pred Lekarno v središču Murske Sobotice. Na drugem je lastnik avtomobila, ki je bil pri nakupovalnem središču postavljen na prostoru za invalide – čeprav je bil poleg prazen prostor zanj. Pa recimo, da ni bil prazen v trenutku, ko je parkiral, a naokoli je bilo zelo blizu veliko praznih parkirišč, namenjenih »normalnim« voznikom. Absolutni zmagovalec pa je lastnik avtomobila, ki ga je postavil na prostor za invalide, in to tako, da je zasedel celo dve mesti. Čestitke!

Vas že slišim, da tukaj pa res ni bilo gneče, če se je pripeljal kak invalid, je imel prostor ustaviti celo kje bližje vratom. Sploh ne gre za to. Gre za to, da se tam pač ne parkira. Kot se ne skače iz devetega nadstropja, kot se ne vozi v križišče, ko na semaforju gori rdeča luč, kot se ne pije mr. muscola – ker je vse to smrtno nevarno. To se ne dela. Tudi na prostorih za invalide se ne parkira. Če niste invalid. Ker se pač ne. Pa četudi s tem nikomur niste naredili škode. Drugič poskusite peljati v križišče, ko gori rdeča – četudi nikogar ne vidite na drugi strani. Ne boste? Zakaj ne? Saj ne boste nikomur naredili škode. Sebi mogoče in svojim otrokom, ki jim boste morali razložiti, da ste pravkar kršili osnovna pravila, ki veljajo v naši družbi in v prometu. In ne pozabite jim povedati, kam to vodi ... V kaos. Če ne spoštujete pravil. Lahko pa se zgodi tudi, da postanete – ker nekega dne ne boš prišel skozi rdečo brez posledic – tudi sam invalid. Takrat, ko se znajdemo na drugi strani, pa ponavadi drugače gledamo na stvari ...

Vida Toš  
Andrej Bedek

## Pridelovanje muškatin buč

# Z dobro pripravljeno zemljo do visokih pridelkov

Bučni sok je najboljši zelenjavni napitek, saj vsebuje baker, železo, magnezij in kalij

Muškatna buča, kraljica mesnatih buč, imenovana tudi mogočna hči matere Zemlje, ima zelo kakovostno meso, ki je dišeče, sladkasto, rumeno-rjavordečkaste barve. Lahko se prideluje kot ekološka rastlina in ne raste v tleh, kjer so ostanki pesticidov. Spada tako med poljščine kot tudi med zelenjavne rastline. V pravadnini so gojili podivjane, divje rastoče muškatin buče in uživali pečke, liste in cvetove. Že takrat so vedeli, da je zelo dobra ob zastrupitvah. Bučno meso je bogato z vodo in vlakninami, pospešuje prebavo, veže in izloča strupe snovi, žolčne kisline in maščobe. Izpira telo, uravnava količino vode v tkivih, pomaga pri hujšanju, razstruplja črevesje, znižuje količino maščob v krvi, razbremeni trebušno slinavko, pospešuje izločanje seča, pomaga pri težavah z ledvicami in prostato, krepi imunski sistem in varovalno ovojnico živcev (nas umirja), telo pa preskrbuje z vitaminoma A in E. Bučne pečke so preizkušeno sredstvo proti traku-ljam. Obenem je bučni sok najboljši zelenjavni napitek, saj vsebuje baker, železo, magnezij in kalij.

Pridelava muškatin buč ni zahtevna. Zahteva veliko toplote (25 °C), je zahtevnejša od drugih bučnic in plodovk. Potrebuje veliko svetlobe, brezvetrne lege in odcedna, vendar vlažna tla. Dobro uspeva v globoki in srednje težki humusni zemlji, ki mora biti dobro oskrbljena s hranili in vodo, tla pa se morajo hitro ogreti. Urejen mora biti vodno-zračni režim, kislost šest do 6,5 pH, sicer muškatin buča ne bo rasla. Muškatin buč ne smemo gojiti v monokulturi. Na isto njivo naj se vrne čez štiri do pet let. Dober predposevek so detelje, enoletne zrnate stročnice, žita in podorine. Ugodni so vsi predposevki, ki jih gnojimo s hlevskim gnojem. Z večletnim kolobarjenjem pa preprečimo čezmerno razmnoževanje plevelov.

### Gnojenje

Vedno upoštevamo založenost tal in hranila, ki so dodana s hlevskim gnojem. Ob dodajanju mineralnih hranil je treba upoštevati navodila in ne posegati po prevelikih količinah. Če bomo namreč dali preveč dušika, bomo s tem podaljšali vegetacijo, manjši bo pridelek semena in manjša vsebnost olja. Muškatin buča potrebuje do 90 kilogramov dušika na hektar, 90 do 120 kilogramov fosforja na hektar in 150 do 180 kilogramov kalija na hektar. Del dušika (polovico potrebne količine) ter kalij in fosfor dodamo pred setvijo, drugi del dušika pa ob pojavu cvetnih popkov. Obvezen ukrep je apnjenje.

Jeseni potrosimo hlevski gnoj v količini 30 do 40 ton na hektar, obvezno apnimo v količini 1.000 do 2000 kilogramov na hektar in zaorjemo. Zelo priporočljiva in zaželeno je analiza tal zaradi informacije o kislosti tal.

V spomladanskem času potrosimo 60 do 90 kilogramov dušika na hektar, 90 do 120 kilogramov fosforja na hektar in 150 do 180 kilogramov kalija na hektar. Polovico dušika, ves fosfor in kalij dodamo ob prvi spomladanski obdelavi, drugo polovico dušika dodamo ob pojavu cvetnih popkov. Če jeseni nismo apnili, lahko to storimo spomladi, količina je 1.200 kilogramov na hektar, in pobranamo.

### Setev

Potrebna je uporaba certificiranega semena, obdelanega z ustreznim fitofarmaceutskim sredstvom, ki je registrirano v Republiki Sloveniji. To nam bo zagotovilo zdrave in odporne rastline ob vzniku. Potrebujemo 6.000 do 7.500 semen na hektar (1,5 do 1,8 semena na kvadratni meter), seveda je odvisno od sorte, ki jo boste posejali. Ob medvrstni razdalji 70 centimetrov je razdalja v vrsti 90 centimetrov, če je medvrstna razdalja 140 centimetrov, je v vrsti 45 centimetrov, in če imamo medvrstno razdaljo 210 centimetrov, mora biti v vrsti 30 centimetrov razdalje. Setev je treba opraviti takoj, ko vremenske razmere to dopuščajo, vendar ne prehitro. Temperatura tal mora biti vsaj 12 stopinj Celzija. Običajno je to čas konec aprila do sredine maja. Če so tla prehladna, lahko pride do poškodbe kalčkov, do propada. Zavedati se moramo, da seme ne sme čakati na njivo za setev, ampak mora pripravljena njiva čakati na čas setve buč. Pri muškatin bučah je priprava tal izredno velikega pomena. Njivo v začetku aprila poravnamo, s tem spodbudimo kalitev plevelov, čez tri tedne pobranamo in pustimo dva tedna. Šele nato sledi predsetvena priprava tal.

### Zaščita

Plebele skušamo uničevati pred saditvijo muškatin buč ali po njej in pred vznikom. Najbolj priporočljivo je strojno medvrstno okopavanje, v vrsti pa ročno okopavanje. Še posebej je ta ukrep pomemben pri težkih tipih tal. S tem omogočimo rastlinam več prostora za rast, dihanje, hranjenje. Če korenine nimajo dovolj prostora v tleh, prihaja do rumenjenja buč in lahko tudi do propada. Od škodljivcev nam delajo največ problemov strune. Nevarne so lahko tudi sovke, ogrci, listne uši, pršice, glagolka in južna plodovrta. Pri pridelavi muškatin buč je treba pozornost nameniti tudi boleznim – kumarna plesen, pepelovka, bakterijski ožigi bučnic, kumarni mozaič, siva plesen.

### Spravilo muškatin buč

Plodovi naj popolnoma dozori. Buča mora biti oranžne barve, listi in bučevina se morajo posušiti. Ko potrkamo, doni votlo. Spravilo je ročno, pobiramo cele buče s pecljem vred in buče ne smejo biti poškodovane.

**Metka Barbarič, KGZ Murska Sobota**

## Za varno delo s fitofarmaceutskimi sredstvi

# Največjo odgovornost imajo uporabniki

Pravilna uporaba prispeva k zmanjšanju škodljivih posledic škropljenja

S prihodom pomladi so se začela dela v kmetijstvu, med najbolj odgovorna opravila pa sodi delo s fitofarmaceutskimi sredstvi. Za njihovo pravilno uporabo so najbolj odgovorni uporabniki sami, saj smo bili v preteklosti zaradi nepravilnega ravnanja priče številnim negativnim posledicam. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je zato v sodelovanju s Čebelarsko zvezo Slovenije začelo aktivnosti glede pravilne uporabe fitofarma-

tiranja s sredstvi, ki so za čebele nevarna, pokošena oziroma mora biti na drug način preprečeno, da bi jo fitofarmaceutsko sredstvo doseglo.

### Priporočila za pravilno uporabo fitofarmaceutskih sredstev

Za zatiranje bolezni in škodljivcev je treba uporabljati manj nevar-

razlitje ne more doseči vodnih tokov in drenažnih jarkov. Manjša razlitja je treba prekriti z dobro vpojnim materialom, kot sta npr. suha zemlja ali pesek. Ob večjih razlitjih je treba poklicati gasilsko ali policijsko postajo oziroma center za obveščanje in alarmiranje, telefonska številka je 112. Pri pripravi škropilne brozge je treba paziti, da zrna, prah ali kapljice FFS-a ne padejo oziroma stečejo mimo škropilnega soda.



Poskrbimo za varno delo s škropivi.

cevtskih sredstev (FFS). Z njimi želijo uporabnike predvsem opozoriti, kako zmanjšati tveganja za okolje in zdravje ljudi s poudarkom na zaščiti čebel.

Rezultati inšpekcijskih pregledov kažejo, da je obveščanje o pravilni rabi FFS veliko prispevalo k zmanjšanju kršitev in tudi k manjšemu številu pomora čebel. Kmetijska inšpekcija bo letos opravljala poostren nadzor nad fitofarmaceutskimi sredstvi v prometu, še posebej glede njihove uporabe v odnosu do okolja in pravilnega skladiščenja, nadzirala pa bo tudi odgovornost prodajalcev in pravnih oseb, ki opravljajo promet s fitofarmaceutskimi sredstvi. Tudi letos bo posebna pozornost namenjena nadzoru tretiranega semena koroze, ki lahko posledično pomeni tveganje za čebele. Pri tem bodo inšpekcijske službe opravljale poostren nadzor nad sejalicami za koroze in kakovostjo tretiranega semena vključno z označevanjem ter intenzivnim nadzorom rabe tretiranega semena med setvijo.

Največja odgovornost je seveda na uporabnikih fitofarmaceutskih sredstev, ki morajo upoštevati predvsem navodila za varstvo čebel. Uporaba sistemskih, čebelam nevarnih sredstev je ob cvetenju gojenih rastlin strogo prepovedana, uporaba kontaktnih, čebelam nevarnih sredstev pa je dovoljena le ponoči, od dve uri po sončnem zahodu do dve uri pred sončnim vzhodom. Cvetoča podrast v trajnih nasadih mora biti v času tre-

na sredstva in kupovati taka pakiranja, ki jih je možno v celoti porabili brez poznejšega skladiščenja ostankov. Pred njihovo uporabo natančno preberite priloženo navodilo ali se posvetujte s strokovnjakom za varstvo rastlin. Sredstvo lahko uporabite samo za bolezni in škodljivce, ki so navedeni na navodilu. Odmerek predhodno natančno izračunajte in mešanico pripravite glede na velikost tretirane površine, da ne bo nepotrebne ostanka. Sredstvo nanašajte v mirnem dnevu, zgodaj zjutraj ali zvečer, in pri tem uporabite osebna zaščitna sredstva, ki so navedena na etiketi. Embalažo dobro izpraznite, pri tekočih sredstvih jo trikrat izperite in izprano uporabite kot škropivo.

Morebitne ostanke sredstev varno in skrbno shranite v originalni embalaži, nedostopno otrokom, pri primerni temperaturi. Vode za izpiranje škropilnic nikoli ne zlivajte v vodotoke, greznice, kanalizacijo ali druge odtok, ampak jo poškrpite po isti površini, ki ste jo škropili. S prazno embalažo in ostanki sredstva ravnajte v skladu z navodilo o odstranjevanju odpadkov na priloženih navodilih za uporabo.

### Priprava in nanos škropilne brozge

Škropilno brozgo je priporočljivo pripravljati na posebnih mestih za polnjenje in mešanje, kjer morebitno

Pri škropljenju mora uporabnik upoštevati varnostni pas med območjem škropljenja in vodno površino, ki je naveden na etiketi z navodilom za uporabo in v predpisih o vodah. Pri tem je treba upoštevati tudi možnost morebitnega zanašanja škropiva. Nikoli se ne sme škropiti v bližini voda v vetrovnem vremenu.

### Škropljenje in pršenje nasadov

Pri škropljenju in pršenju kulturnih rastlin je treba paziti, da škropilne mešanice ne zanaša z območja škropljenja. Ukrepi za preprečevanje zanašanja so: dosledno upoštevanje varovalnih pasov, navedenih na etiketi; uporaba šob z zmanjšanim zanašanjem (antidriftne šobe); izogibanje škropljenju v vetru, v času toplotne inverzije in pri visokih temperaturah; ustrezna nastavitve usmernikov zračnega toka ali bočnih izvodov pri napravah; prilagajanje moči ventilatorja prostornini zelene stene nasada; izklop ventilatorja pri škropljenju zadnjih petih vrst spomladi, ko še ni polno razvite listne površine; enostransko škropljenje zadnjih treh do petih vrst v nasadu; sajenje odpornejših in višjih sort na robnih vrstah, ki jih je treba manj škropiti; sajenje zelenih varovalnih pasov v razdalji, ki je tri- do petkratnik višine rastlin od zadnje vrste nasada. Rastline v varovalnem pasu morajo biti najmanj toliko visoke kot rastline v nasadu.

**Ludvik Kovač**

## izobraževanje kmetovalcev

- 15. 4. 2011: dvorana v Murski Soboti, ob 9.00, predavanje KOP – IPL, Vodenje evidence o delovnih opravilih, Pelinolistna ambrozija, Spoznavanje škodljivih organizmov v pridelavi poljščin, Nekemični ukrepi zatiranja plevelov na poljedelskih površinah
- 15. 4. 2011: Vinogradniški center Ivanovci, ob 9.00, predavanje KOP – IVG, Planiranje varstva vinske trte in oskrbe tal, glede na vremenske pogoje
- 16. 4. 2011: prostor ob cerkvi, Sveti Jurij ob Ščavnici, od 8.00 do 18.00, ne velja za KOP, Velikonočna razstava

- 17. 4. 2011: prostor ob cerkvi, Sveti Jurij ob Ščavnici, od 8.00 do 18.00, ne velja za KOP, Velikonočna razstava
- 17. 4. 2011: prostori župnišča v Križevcih pri Ljutomeru, ob 8.00, ne velja za KOP, Velikonočna razstava DK Križevci-Veržej
- 19. 4. 2011: Izletniška kmetija Frank-Ozmeč, Slamnjak 33, ob 9.00, predavanje KOP – IVG, Planiranje varstva vinske trte in oskrbe tal, glede na vremenske pogoje
- 20. 4. 2011: dvorana KGZ, Murska Sobota, ob 16.00, ne velja za KOP, Obnovitveni tečaj zdravstvenega varstva rastlin

Soboško čebelarstvo vodi Franc Hauko

# Mladi niso navdušeni za čebelarjenje

Po stečaju Mure je Franc ostal brez zaposlitve in se je še bolj posvetil čebelarjenju

Čebelarjenje na območju današnjega Čebelarstva društva Murska Sobota ima skoraj devetdesetletno tradicijo, saj je bilo društvo ustanovljeno že leta 1924 v Tropovcih. Še leta 1989 je šlo soboško društvo 110 članov, ki so čebelarili s skoraj 3.900 čebeljimi družinami, z ustanavljanjem novih občin pa se je tudi soboško razdelilo na več manjših društev. Čebelarstvo društvo Murska Sobota, ki ga vodi Franc Hauko iz Veščice, zdaj šteje le 22 rednih in štiri podporne člane, ki imajo v lasti 612 čebeljih družin.

Po besedah predsednika Hauka je povprečna starost njihovih članov 61 let in pol, najstarejši šteje 87 in najmlajši 22 let, zato namenjajo posebno skrb vključevanju mladih članov. Žal na nobenih od osnovnih šol na njihovem območju ne deluje čebelarški



Ko je Franc Hauko v Muri ostal brez zaposlitve, se je še bolj posvetil čebelarjenju, v njegovem čebelnjaku pa je trenutno 34 čebeljih družin.



Čebelarstvo društvo Murska Sobota zdaj šteje le 22 rednih članov, ki čebelarijo s 612 čebeljimi družinami.

krožek, zato bodo v prihodnosti več pozornosti namenjali ustanavljanju takšnih krožkov. Sicer pa v društvu skrbijo predvsem za izobraževanje svojih članov, preprečevanje in zatiranje čebeljih boleznih, sodelujejo pa tudi v akcijah saditve medovitih rastlin. Člani njihovega društva se vključujejo v vse-slovensko akcijo Medeni zajtrk, ki jo že več let pripravljajo v slovenskih vrtcih, s svojimi vzorci pa sodelujejo tudi na ocenjevanjih medu, ki ga organizira Čebelarstva zveza društev Pomurja.

Franc Hauko, ki so ga soboški čebelarji izbrali za svojega predsednika, se s

čebelarjenjem ukvarja že 35 let in tako nadaljuje očetovo tradicijo, pri kateri je tudi spoznaval delo s čebelami. Začel je z desetimi panji različnih vrst, jih zamenjeval in kupoval nove, pred dvajseti leti pa je postavil čebelnjak, v katerem je zdaj 34 čebeljih družin.

Franc, ki je 37 let delal v Muri, se je po stečaju družbe, ko je ostal brez zaposlitve, še bolj posvetil čebelarjenju, kot pomoč nekdanjim Murinim delavcem pa je od Medexa prejel tudi šest panjev. Čebel ne vozi na pašo, saj je te v teh krajih dovolj, poleg medu pa pobira še cvetni prah, propolis in vosek. Pra-

vi, da ima med solidno ceno, saj ga tudi Medex primerno plačuje, sicer pa večino medu proda doma in na stojnicah ob različnih priložnostih. O širitvi družin ne razmišlja, saj sta oba sinova zaposlena in ne kažeta zanimanja za čebelarjenje, ob točenju medu pa mu je v pomoč soproga Angela, ki je prav tako delala v Muri in je ostala brez zaposlitve. Imata tudi dva hektarja zemlje, kjer pridelata dovolj za lastne potrebe, Franc pa se ukvarja še z glasbo. Nekoč je igral pri ansamblu Lastovke, zdaj pa igra pri triu Črnko na baskitaro.

Ludvik Kovač

Setev koruze

## Z ustrezno tehnologijo do visokih pridelkov

Izbira ustreznega hibrida je eden od odločujočih dejavnikov za količino pridelka in čas dozorevanja

Ko se odločamo za setev koruze, moramo upoštevati dolžino rastne dobe koruze (je genetsko odvisna), tip tal, v katera bomo sejali koruzo, primerne pripravljene tla, rok setve, temperatura tal mora biti najmanj osem stopinj Celzija, način uporabe koruze (zrnje ali silaža), zrelostni razred, uporabo kakovostnega semena, gostoto setve, varstvo pred škodljivci in pleveli, odpornost proti boleznim.

S pripravo njive za setev želimo doseči dvoje: omogočiti kar najboljši vzrok in s tem gostoto posevka ter izboljšati ukoreninjenje in adsorbcijo hranil ter vode iz zemlje. Za uspeh je odločilno upoštevanje biofizikalnih lastnosti tal, njihovega stanja in vlažnosti. Pomembno je upoštevati, da hitri prehodni razrahljane zemlje v zbito podbrzdje, kot se ustvarja pri oranju, kjer nastaja plazina, preprečujejo vraščanje korenin v globino. Korenine rastejo vodoravno, dokler ne pridejo do navpičnih odprtih, po katerih lahko prodirajo v globino. Zbita območja, ki jih povzročajo grude, traktorske kolesnice, preplitva obdelava itn., ne omogočajo zadostne prezračitve koreninskega sistema, zlasti v vlažnem spomladanskem vremenu. Na lahkih peščenilo-tilovnatih tleh s premalo organske snovi se koreninski lasiki ne morejo dovolj trdno povezati s talnim kompleksom. Kot posledica se na koruzi pokažejo znamenja pomanjkanja hranil (fosfor, dušik, itn). Priprava njive za setev ne more potekati po enotni recepturi, ampak je treba vsako njivo obravnavati posebej.

Pri načrtovanju odmerkov posameznih hranil upoštevamo potrebe koruze po hranilih, izgube zaradi izpiranja in fiksacije hranil na talni kompleks. Potreba koruze po hranilih na hektar je tista količina hranil, ki je potrebna za optimalen pridelek. Na intenzivnost sprejemanja hranil močno vplivajo zapleveljenost, varstvo pred škodljivci in lastnosti hibrida. Hitrost sprejemanja hranil poteka z različno dinamiko glede na morfološke faze koruze. Prvih 45 dni po vzniku je poraba hranil zelo majhna. Do pojave osmega lista sprejme le dva odstotka skupnega dušika, en odstotek skupnega fosforja in štiri odstotke skupnega kalija. Po tej fazi nastopi obdobje zelo intenzivnega sprejemanja vseh hranil in traja do konca oploditve, to je do trenutka, ko se začne sušiti svila. Po tem obdobju koruzna kalija praktično ne sprejema več, zato se njegova vsebnost v rastlini začne celo zmanjševati. Od začetka natekanja asimilatov v zrnje do zrelosti koruzna sprejme le še približno osmino skupne količine dušika in četrtno vsega fosforja. Če ne uporabljamo organskih gnojil, ampak le mineralna, porazdelimo odmerek dušika na dva obroka – na predsetvenega in na dognojevalnega v fazi od šestega do osmega lista. Prvi obrok mineralnega dušika potrosimo med pripravo njive za setev. Gnojilo zadelamo v zemljo. Predsetveni obrok mineralnega dušika je 60 do 80 kilogramov na hektar ali tretjina celotnega odmerka. Za prvi obrok je primerno, da dodamo KAN (apnenčev amonijev nitrat), saj vsebuje dovolj hitro delujočega nitrata, ki ga korenine lažje sprejemajo kot amonij. Prvi del dušika običajno izvira iz sestavljenih, kombiniranih mineralnih gnojil – NPK-gnojila. Čistih dušikovih gnojil ni priporočljivo mešati s sestavljenimi, zato je treba iti dvakrat po njivi. Taka sestavljena mineralna gnojila so: NPK 7-20-30, NPK 6-18-36, NPK 5-20-30 idr. V fazi pete-

ga do osmega lista koruze dognojimo s KAN-om (27 odstotkov dušika) ali UREO (46 odstotkov dušika).

Pri pridelovanju koruze je izbira ustreznega hibrida eden odločujočih dejavnikov za količino pridelka in čas dozorevanja. Prepozni hibridi niso priporočljivi, ker dajo slabši in vlažnejši pridelek kot srednjepozni. Največji pridelek zrnja in škrobnih enot dajejo hibridi zrelostnih razredov FAO 240 do FAO 390. Pri nas v Pomurju se na lažjih tleh sejejo hibridi FAO do 400 (za pridelovanje zrnja), na težjih tleh FAO 200.

Količina potrebnega semena za hektar posejane koruze se giblje, odvisno od zrelostnega razreda hibrida in namena uporabe, v razponu od 75.000 do 120.000 semen. Za vsak hibrid pa obstajajo podatki o priporočenih gostoti. Okvirne vrednosti za FAO 100 so 95.000–110.000 rastlin na hektar, za FAO 200 so 90.000–105.000 rastlin na hektar, za FAO 300 so 85.000–95.000 rastlin na hektar, za FAO 400 so 75.000–85.000 rastlin na hektar. Za zgodnje spravilo zrnja se priporoča uporaba koruznega hibrida zrelostnega razreda FAO do 230, za kasnejše spravilo pa uporaba koruznih hibridov zrelostnega razreda do 350. Kasnejših koruznih hibridov se pri nas ne priporoča sejati, ker ne dozorejo pravočasno oz. so prepozni za naše rastne razmere za pridelovanje zrnja.

In kdaj sejemo koruzo? Ko se tla nekoliko ogrejejo, da ne pride mlado koruzno seme v prehladna tla, temperatura tal pa naj bi bila osem stopinj Celzija. In tla morajo biti prej kakovostno pripravljena do drobnogrudničaste strukture. V slabo pripravljenih tleh koruzno seme ne bo kakovostno kalilo in precej več je možnosti napada talnih škodljivcev in glive koruzne bulave sneti, ki preživi v tleh tudi dve leti ali več in ki bo okužila mlado razvijajočo se koruzno rastlino.

Koruzo sejemo na medvrstno razdaljo 70 centimetrov, vrstna razdalja pa je od 11 do 16 centimetrov, odvisno od zrelostnega razreda. Globina setve je pet do šest centimetrov na lažjih tleh in tri do štiri centimetre na težjih tleh. In ne pozabimo na strune, sovke in koruznega hrošča ter uporabimo registriran insekticid Force 1,5 G, in sicer pet do sedem kilogramov na hektar – ob setvi v vrste – za zatiranje strun in drugih talnih škodljivcev in 15 kilogramov na hektar – ob setvi v vrste – za zatiranje koruznega hrošča.

Metka Barbarič, KGZ Murska Sobota

Pravočasno oddajte zbirne vloge za leto 2011

## Za vsak dan zamude odstotek manj sredstev

Agencija za kmetijske trge je začela izdajati odločbe za kmetijsko-okoljske ukrepe

Redni rok za oddajo zbirnih vlog za ukrepe kmetijske politike v letu 2011 se izteče šestega maja, zamudniki pa bodo zbirne vloge lahko oddali še v 25-dnevem zamudnem roku do 31. maja 2011, vendar se jim bo znesek odobrenih sredstev za vsak posamezen zahtevek za vsak delovni dan zamude znižal za en odstotek. Zbirno vlogo morajo oddati vsi nosilci kmetijskih gospodarstev, ki bodo v letu 2011 vlagali zahteve za kateri koli ukrep kmetijske politike.

V Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije svetujejo vsem, ki želijo letos še

oddati svoje zahteve, da se še v tem tednu dogovorijo s kmetijskim svetovalcem za pomoč pri izpolnjevanju zahtevkov, saj zamudnikom ne morejo več zagotoviti, da jim bodo lahko v rednem roku pomagali pri izpolnjevanju zahtevkov. Ugotavljajo namreč, da je bilo letos doslej izpolnjenih manj zbirnih vlog kot lani. Do desetega aprila je bilo vloženih nekaj več kot 35.000 oziroma 58,5 odstotka vlog od predvidenih 60.000, kolikor naj bi jih letos vložili do šestega maja. Do tega roka bodo morali kmetijski svetovalci tako vsak dan vnesti nekaj

manj kot 1.500 vlog na dan, pri Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije je po vsej Sloveniji na voljo 84 vnosnih mest, za pomoč vlagateljem pri vlaganju zahtevkov pa je usposobljenih 265 kmetijskih svetovalcev.

Z Agencije za kmetijske trge pa so sporočili, da so v tem tednu začeli izdajati odločbe za kmetijsko-okoljske ukrepe KOP za leto 2010. Izdanih bo 18.400 odločb v skupnem znesku okoli 30 milijonov evrov, večino odločb pa bodo izdali do konca junija.

Ludvik Kovač

**KRAJINSKIPARK GORIČKO**  
www.park-goricko.org

**Vüzen pri Gradu**

v soboto, 16. aprila 2011, med 10.00 in 16.00

Ob 11.00 delavnica za otroke in starše z naslovom **Naredi si sam svojo leseno igračo**, ob 14.00 lutkovna predstava **Zmaj Kač in njegova krona** (projekt Sosed k sosedu). Med 10.00 in 16.00 bo prodajna razstava goriških rokodelcev. Predstavili vam bodo svoje spretnosti krašenja remenk in druge večšine, primerne praznovanju velike noči. V grajski črni kuhinji bodo na voljo goriška šunka, kruh, remenke, oster hren in potica.

Ob 16.00 odprtje razstave Pokrajinskega muzeja Murska Sobota z naslovom **Ha, duša je bila umetniška**.

Pridite, ne bo vam žal! Vstopnine ni.

Javni zavod Krajinski park Goričko  
Grad 191, 9264 Grad  
park.goricko@siol.net  
T: 02 551 88 61, F: 02 551 88 63

## Razstava fotografij Romov s Pušče

## Romsko naselje nekoč in danes

Na fotografijo ujeti tudi časi, ko so še bivali v lesenih blatnih hišah

Romi iz naselja Pušča so aktivni na različnih področjih. Velik poudarek dajejo predvsem ohranjanju svojega romskega porekla, jezika, običajev, šeg in navad. V zadnjem času so ob pomoči Mestne občine Murska Sobota in države komunalno uredili naselje. V romskem naselju se ponajša s kulturnim domom, športnim centrom in romskim vrtcem. V naselju imajo tudi romsko kapelico, kjer imajo vsako leto romsko prošenje.

Ob svetovnem dnevu Romov sta se Romsko kulturno in turistično društvo Pušča in Krajevna skupnost Pušča odločila, da širši javnosti poka-

žeta slikovni utrip življenja in dela v naselju vse od prvih začetkov njihove naselitve v tem kraju do moderno urejenega in zgrajenega bivalnega okolja. Razstava, ki so jo naprej postavili na ogled v romskem naselju Pušča in jo prenesli v Pokrajinsko in študijsko knjižnico v Murski Soboti, prikazuje utrip življenja na Pušči, ko so se stanovali v lesenih in blatnih hišah, njihov prosti čas, obisk predsednika države Slovenije dr. Danila Türka, mednarodno sodelovanje, delovanje tamkajšnjega romskega vrtca, ustvarjalno delo in romski kuharski tečaj.

Jože Žerdin



Razstava fotografij, ki prikazujejo življenje Romov na Pušči.

## Natečaj za fotografijo leta z Goričkega

### Motiv fotografij je letos gozd

Aktivnosti JZ Krajevski park Goričko

Javni zavod Krajevski park Goričko je razpisal tretji nagradni natečaj za fotografijo leta 2011 z Goričkega z naslovom Gost v gozdu. Fotografije morajo biti posnete na območju Krajevskega parka Goričko. Natečaj je namenjen učencem osnovnih šol v Sloveniji, motiv pa je gozd, pri čemer se lahko posvetijo fotografiranju gozda kot celote, gozdnih dreves, zelenih rastlin, gozdnih živali in podobno. Ne bodo pa uvrstili na natečaj fotografij domačih živali, živali v ogradah ter sobnih in vrtnih rastlin. Vsak fo-

tograf, ki želi sodelovati, mora poslati vsaj dve fotografiji z osebnimi podatki in podatki o fotografiji. Poslati jih morajo do 1. junija na elektronski naslov [kristijan.malacic@giricko.info](mailto:kristijan.malacic@giricko.info). Nagrade so fotoaparati Kodak, razvijanje fotografij in fotoalbum. Z Javnem zavodu Krajevski park Goričko v okviru svojih aktivnosti za ohranjanje narave in trajnostnega razvoja veliko pozornosti namenjajo tudi ozaveščanju prebivalstva, še posebno mladih.

J. G.

## Novi križi križevnega pota v Martjancih



V župniji sv. Martina v Martjancih so na poti od župnijskega doma in doma sv. Martina do cerkve postavili postaje križevnega pota, in sicer 14 lesenih križev, ki predstavljajo Jezusovo trpljenje. Molitve križevnega pota in rožnega venca potekajo vsako postno nedeljo vse do velike noči. Križev pot so postavili verniki martjanske župnije. Ob tem je bila v notranjosti župnijske cerkve obnovljena tudi freska križevnega pota. J. Ž.

## Pohod po trideželnem parku

## Po avstrijski strani zelene vezi

Med pohodniki največ Slovencev in domačinov iz obmejnih krajev



Pohodniki iz treh dežel so letos pešali po avstrijski strani trideželnega parka.

Letošnji pohod ob dnevu Zemlje v organizaciji trideželnega parka Goričko-Raab-Örseg je letos potekal na avstrijski strani. Start in cilj pohoda sta bila blizu nekdanjega mejnega prehoda v naselju Bonisdorf, kjer je tudi ena izmed informativnih točk tako imenovane Evropske zelene vezi.

Naj spomnimo, da je Evropska zelena vez (European Greenbelt) nastala leta 2004 in se »vleče« vse od Barentsovega do Črnega morja. Namen vzpostavitve te vezi je bil, povezati države ob nekdanji železni zavesi med zahodno in vzhodno Evropo in ljudi v

delujočo mrežo za ohranjanje narave ter oblikovanje sonaravnega turizma. Območje se je zaradi vojaškega nadzora gospodarsko slabše razvilo, to pa je ugodno vplivalo na ohranjanje raznovrstnosti življenjskih okolij redkih živalskih in rastlinskih vrst. Del te vezi je tudi omenjen trideželni park, ki ob dnevu Zemlje že več let pripravlja pohod.

Kot vsako leto se je tudi letos zbralo blizu sto pohodnikov, ki so si ogledali Sadni raj (Obstparadies) v Kalchbergu s starimi sadnimi sortami dreves, ki rastejo na območju Gradiščanskega

(Burgenland) v Avstriji. Ker je to območje bogato tudi z gradovi, s katerih so nekoč branili nemška in madžarska zemljišča, so si ogledali tudi ruševine enega izmed njih, in sicer grad Dobra (Neuhaus).

Pohoda, dolgega okrog 12 kilometrov, so se udeležili pohodniki vseh treh strani trideželnega parka, največ med njimi je bilo Slovencev in domačih ljudi iz obmejnih krajev. Pohod so vpisali v izkaznico goričkega Društva za lepše vütro v sklopu pohodov po Goričkem.

C. K.

## Ob deseti obletnici programa Živimo zdravo

# Z vseh koncev Pomurja peš ali s kolesi na Otok ljubezni

Raziskave kažejo, da se življenjski slog Pomurcev spreminja

Program Živimo zdravo je namenjen spodbujanju zdravja v ruralnih skupnostih in je nastal pred desetimi leti pod okriljem murskosoboškega zavoda za zdravstveno varstvo. Danes se izvaja v 50 lokalnih skupnostih ter je presegel okvire regije in države. Angleški nacionalni inštitut za socialni marketing je o njem posnel dokumentarni film, zanj pa se zanimajo različne evropske države, predstavili pa so ga tudi že na Kitajskem. Ob tej okrogli obletnici in svetovnem dnevu zdravja je pripravil omenjeni zavod skupaj z drugimi pomurškimi zdravstvenimi institucijami in društvi minulo soboto na Otoku ljubezni v Ižakovcih tradicionalno prireditve, namenjeno promociji zdravega življenjskega sloga, telesni aktivnosti in zdravi prehrani. Na prireditve so udeleženci lahko prišli peš, saj so bili v ta namen organizirani pohodi iz Beltincev, Spodnjega Krapja, Veržeja in Odranec. Prav tako so organizirali kolesarjenje iz smeri Murske Sote, Velike Polane in Lipe. Še več rekreacije in gibanja pa so bili deležni na kraju dogodka, kjer so lahko telovadili pod vodstvom fizioterapevta Mihaela Magdiča.

Zdravi prehrani in zdravemu življenjskemu slogu sta bila namenjena degustacija zdravih prigrizkov in drugih domačih dobrot in zdravstvenovzgojno gradivo na to temo. Na stojnicah so se predstavile tudi številne nevladne organizacije in društva. Prireditve so popetrili ljubitelji starih koles društva Di-



Kot spomin na deseto obletnico programa Živimo zdravo so zasadili spominsko drevo.

mek iz Beltincev, folklorna skupina in tamburaška skupina KUD-a Beltinci ter otroci iz vrtca v Ižakovcih.

Kot je povedala vodja programa Živimo zdravo mag. Branislava Belović, so z odzivom ljudi zelo zadovoljni. Seveda ne samo zato, ker se je prireditve udeležilo okrog tisoč ljudi, ampak

tudi zaradi pripravljenosti za sodelovanje v aktivnostih prireditve. Kot je povedala, ljudje v zadnjih letih vse bolj sledijo smernicam programa, saj tudi raziskave kažejo, da se življenjski slog spreminja, to pa se pozna pri zdravju Pomurcev.

C. K.

## Letos petdeset let Planinskega društva Gornja Radgona

# Pohodnike učijo uživati v naravi

Mladi so na tekmovanju v planinskem orientacijskem pohodu med najboljšimi v državi

Planinsko društvo Gornja Radgona bo letos decembra praznovalo petdeseto obletnico ustanovitve. Društvu zadnja štiri leta predseduje Tonček Mlinarič, vanj pa je vključenih 327 članov, od tega je 130 mladih.

Letos se bodo tako ob vsakoletnih aktivnostih posvetili praznovanju obletnice. Osrednji dogodek bo okto-

Radgoni, v zgradbo, ki jo je občina namenila društvu, ki delujejo medobčinsko na območju gornjeradgonske upravne enote. V naslednjem mesecu pripravljamo med drugim predavanje o trekingu po Patagoniji in družabno srečanje članov društva.

V društvu imajo danes deset vodnic in vodnikov z licenco ter ves čas skr-

se ljudje sprostijo in naužijejo svežega zraka.

Še posebej lepe uspehe dosegajo zadnja leta na državni ravni mladi, ki se udeležujejo planinskega orientacijskega tekmovanja v organizaciji Planinske zveze Slovenije. Kot edini sodelujoči iz Pomurja na tem tekmovanju se člani njihovega društva vra-

na društva v občini: »Lani je pohod v tujino zaradi vremena odpadel, smo pa predlani organizirali pohod k izviru reke Mure, pa tudi letos načrtujemo pohod v Avstriji. Organizirali smo tudi pohod na Triglav, ki ga načrtujemo tudi letos.

Vendar pa ne prakticiramo množičnega obiskovanja visokogorja, ampak



Med pohodi, ki so jih organizirali lani, je bil tudi pohod na Vremščico, ki je blagih oblik in brez strmin.

bra, kot je povedal Mlinarič, s prireditvijo, ki jo bodo pripravili v okviru prireditve ob prazniku Občine Gornja Radgona. Ob tem bodo pripravili tudi razstavo o zgodovini društva in izdali bilten, za katerega zbirajo dokumentacijo in fotografije. Spomni se, da je bilo v društvu nekoč tudi do šeststo članov, ko so bile sekcije društva tudi v podjetjih Elrad in Arcont. Med njihovimi člani jih je bilo v preteklosti kar nekaj precej prizadevnih. Med njimi je tudi dolgoletna predsednica društva Elica Korošević, ki je lani prejela srečano listino Planinske zveze Slovenije: »Pred nedavnim smo sedež društva preselili v prostore nekdanje šole dr. Janka Šlebingerja v Gornji

bijo za izobraževanje svojih članov. Aktivno sodelujejo z osnovnimi šolami, najbolj z OŠ Gornja Radgona, pa tudi OŠ Negova, Sv. Jurij ob Ščavnici in drugimi.

Na šolah imajo planinske krožke, kjer mentorji mlade izobražujejo v duhu pozitivnega odnosa do naravnega okolja: »Pri vseh generacijah pohodnikov v gore in po nižinskih poteh je bil vedno, odkar sem v društvu, moj cilj, da jim privzgojimo pravi odnos do narave in jih učimo uživati v naravi. Zato tudi radi izbiramo poti, ki niso tako zahtevne in je ob njih videti veliko lepega. Zanimanje za planinstvo je precejšnje, saj je to danes ena najcenejših oblik rekreacije, kjer

čajo z državnih tekmovanj vsako leto z medaljami. Tekmovanje poteka v kategoriji šolarjev, dijakov in študentov. Udeležujejo se tudi tekmovanja Mladina in gore, kje se mladi pomerijo v znanju o planinstvu. Za šolarje pripravljajo izlete in tabor, med vsakoletnimi pohodi pa je tudi pohod za družine.

Lani so organizirali petindvajset pohodov po različnih območjih Slovenije. Vsako leto so tudi soorganizator Trstenjakovega pohoda do rojstne hiše dr. Antona Trstenjaka, pohoda od Gornje Radgone do Negove in Martinovskega pohoda po Radgonskih goricah. Pri organizaciji pohodov so v zadnjih letih uspeli povezati različ-

se rajši tja odpravimo v manjših skupinah, bolj množični pa so pohodi po manj zahtevnih terenih. Pri pohodu si vedno prizadevam čim bolj poskrbeti za varnost in ga prilagodimo pohodnim sposobnostim udeležencev. Naš cilj je, da čim več ljudi peljemo v naravo in da je pohod prijetno, sproščujoče druženje.

Društvo skrbi tudi za Pomursko planinsko pot na delu, ki pelje po območjih občin, ki spadajo v Upravno enoto Gornja Radgona, ki jo po potrebi popravljajo in njihovi markacisti na novo označijo, po določenem obdobju pa posamezne dele generalno obnovijo.

Jože Gabor

## V Pomelaju skrbijo za ohranjanje domače obrti

# Motiviranje za dejavnosti na podeželju

Udeleženke skupaj z mentorji iščejo možnosti in priložnosti za delo v domačem okolju

V Zadruzi za razvoj podeželja Pomelaj v Mali Polani skrbijo za ohranjanje domačih obrti tudi v okviru projekta Usposabljanje za življenjsko uspešnost – Izzivi podeželja, s katerim si organizatorji prizadevajo za motivacijo udeleženk za različna dela na podeželju in dvig ravni pismenosti. Prejšnji teden je potekala delavnica druge skupine, izobraževanje v okviru programa pa skupaj traja 120 ur.

Direktorica Pomelaja Dragica Horvat je povedala, da so udeleženke iz različnih krajev Prekmurja, vse od Odranec, Žižkov, Turnišča, Velike Polane pa do Radmožanec in Petišovec. Pri različnih aktivnostih motivacijskega programa, ki vključujejo ohranjanje ljudske obrti Prekmurja, si prizadevajo, da udeleženke dobijo čim več



Na delavnicah so nastajali tradicionalni izdelki iz koruznega ličja in drugih naravnih materialov.

znanja, izkušenj in informacij, s pomočjo katerih bodo potem lahko tudi same doma nadaljevale te ali katere druge aktivnosti.

Na delavnicah je nastalo precej tradicionalnih prekmurskih izdelkov domače obrti, udeleženke pa so si izmenjale izkušnje in ogledale primere dobre prakse.

Seznatile so se še z možnostjo trženja izdelkov in iskanjem potrebnih informacij na spletu. Vsi, ki uspešno končajo program, dobijo potrdilo o opravljenem javnoveljavnem usposabljanju. Projekt je sofinanciran iz Evropskega socialnega sklada Evropske unije ter Ministrstva za šolstvo in šport, izvajajo pa ga od leta 2010 do 2013.

J. G.

## turistične prireditve

**Lendava** – V četrtek, 14. aprila, ob 18. uri bo v sinagogi otvoritev razstave Pirhi, vino in velikonočni izdelki. Razstava bo na ogled še v petek in soboto med 11. in 19. uro ter v nedeljo od 9. do 18. ure. Vsak dan bodo popoldan po 16. uri nastopi skupin kulturnih društev. Organizator je ZKD Lendava v sodelovanju s kulturnimi društvi v občini in Društvom vinogradnikov Čentiba.

**Ljutomer** – V četrtek, 14. aprila, ob 9. uri bo v Muzeju Ljutomer predstavitev knjige Ivanke Klopčič Casar Popotni okruški. Predstavitve organizira Splošna knjižnica Ljutomer.

**Gornja Radgona** – Od petka, 15. aprila, do nedelje, 17. aprila, bo na Pomurskem sejmu mednarodni sejem lovstva, ribištva, aktivnosti in oddiha v naravi Lov.

**Spodnji Kamenščak** – V petek, 15. aprila, ob 18. uri bo v Mladinskem centru Prekije potopisno predavanje Simona Eržena S kolesom po Japonski.

**Velika Polana** – V soboto, 16. aprila, ob 14. uri se bo začel v središču Velike Polane sedmi Tek močvirskega tulipana, ki ga organizira Mladinski klub Velika Polana. Pohodniki, kolesarji in tekači bodo sklenili 4,2 kilometra dolgo progo v Polanskem logu, kjer bo druženje.

**Ljutomer** – V soboto, 16. aprila, od 8. do 12. ure bo na Glavnem trgu Turistična tržnica, ki jo pripravljajo LTO Prekija. Tržnica bo vsako soboto v aprilu, med ponudbo pa bodo tudi izdelki ljudske obrti in domače dobrote.

**Domanjševci** – V nedeljo, 17. aprila, ob 9.30 se bo začel na nogometnem igrišču peti Pohod z doulov na brejge po dolini Male Krke. Pohodniki se bodo podali na trinajst kilometrov dolgo pot do Križevske puste, mimo križevskega jezera in športnega centra do raziskovalnega centra Aqualutra, od tam pa do romarske cerkve sv. Martina v Domanjševcih in pot končali na nogometnem igrišču. Organizatorji so TD Šalovci, KMN Domanjševci in Občina Šalovci. Pohod se vpiše v izkaznico pohodov Goriškega društva za lepše vütro.

**Rogašovci** – V nedeljo, 17. aprila, ob 8. uri bo četrti Oldtimer sejem na Goričkem, ki ga organizira AMK starodobnih vozil Goričko. Udeleženci bodo iz Avstrije, Madžarske, Hrvaške in Slovenije.

**Križevci** – V nedeljo, 17. aprila, ob 8. uri bo v razstavnih prostorih pri župnišču otvoritev Velikonočne razstave, ki jo organizira KUD Križevci.

**Veržej** – V sredo, 20. aprila, ob 11. uri bo v Zavodu Marianum Veržej otvoritev tretje Razstave pirhov in velikonočnih košar slovenskih pokrajin. Tako si bodo obiskovalci spet lahko na enem mestu ogledali tradicionalne in novodobne pirhe ter prvič tudi tradicionalne velikonočne košare in vezanine iz vseh slovenskih pokrajin. Razstavljeni bodo tudi izdelki vrtecev in šol SV Slovenije. Razstavljeni predmete bo ob otvoritvi blagoslovil škof ordinarij dr. Peter Štumpf. Razstava bo na ogled do 7. maja vsak dan od 8. do 12., od 16. do 18. ure ter po dogovoru.

**Puconci** – V sredo, 20. aprila, ob 19. uri bo v Spominskem domu Števana Kuzmiča potopisno predavanje Centralna Amerika – iz Gvatemale do Paname in z barko do Kolumbije. O vtisih s potovanja bo govoril Zoran Furman. Organizator je Razvojni zavod Občine Puconci.

**Moravske Toplice** – Do 26. aprila je v galeriji Ajda Term 3000 na ogled tretja dobrodelna razstava velikonočnih izdelkov. Dobrodelna dražba pa bo v soboto, 16. aprila, ob 20. uri.

**Gornja Radgona** – Do 3. maja bo v galeriji Kulturnega doma Gornja Radgona na ogled razstava fotografij Dike Vranc z naslovom Male zgodbe iz velike Indije. Fotografije so nastale na treh potovanjih po Indiji, razstavo pa organizira Fotoklub proportio divina Gornja Radgona.

## Z gumpiči se učimo tujih jezikov

## Igram se

Z igro so si že nekaj tako odrasli kot otroci krajšali čas. Ima določena pravila, lahko je zabava in tudi tekmovanje. Igramo se lahko z različnimi igračami ali tudi brez njih. Za igro lahko uporabimo družabne igre, najbolj popularni sta gotovo človek, ne jezi se ali črni Peter, potem žoge, punčke, avtomobilčke ali se igramo le besedne igre. Igramo se v stanovanju, zunaj

ali na igrišču. Čeprav je le igra, je izjemnega pomena za razvoj otroka in človeka. Skupno igro otrok in družine pa vse bolj nadomeščajo računalniške igre. Umazana igra ne pomeni, da se pri igranju umažeš v peskovniku, ampak da je igra nepoštena. Gumpiči pravijo, da imajo otroci po svetu različne igrače, a se prav vsi radi igrajo.



Angleški jezik: I'm playing (ajm plejing)  
Nemški jezik: ich spiele (ih špile)  
Madžarski jezik: játszom (jatsom)  
Španski jezik: estoy jugando (estoj hugando)

Italijanski jezik: gioco (džoko)  
Francoski jezik: je nettoie (ž netoa)  
Esperanto: mi ludas (mi ludas)

Prevoze besed pripravljajo učitelji tujih jezikov z Ljudske univerze Murska Sobotna, za esperanto skrbi Jovan Mirkovič, gumpiče pa ilustrira mag. Marjan Vapotič. Izgovorjavi lahko prisluhnete na Murskem valu v oddaji Mali radio, ki je na sporedu vsak četrtek od 18. do 19. ure.

## Za varno in veselo igrišče



Ta slogan Varno otroško igrišče – srečen in zdrav otrok so si v Vrtcu Bistrica, ki ga trenutno obiskuje 72 otrok, postavili kot vodilo za izvedbo mnogih aktivnosti za zbiranje sredstev. Skupaj s šolskim skladom, v katerega prispevajo tudi starši, so naredili načrt, kako bi lahko pomagali pri obnovi otroškega igrišča in nakupu novih igral. »Sred-

stva smo zbirali na različne načine na bazarju, s sponzorstvi in donacijami, KD Ferda Godine Bistrica jim je podaril izkupiček od zaigrane gledališke komedije, največji delež bo prispevala Občina Črenšovci, del sredstev pa smo dobili z dobrodelnim glasbenim koncertom,« je povedala ravnateljica mag. Terezija Zamuda. Na koncertu so so-

delovali številni glasbeniki in otroci iz vrtca. Kot so nam povedali, bodo aktivnosti nadaljevali tudi v prihodnje, upajo pa, da jim bo uspelo čim prej, vsaj do novega šolskega leta, zbrati dovolj sredstev in urediti varno otroško igrišče, na katerem bodo otroci lahko veselo preživljali prosti čas.

A. N. R. R.

## Vprašala sem mamo

Jaz: »Kaj rada delaš?«  
Mama: »Rada gledam televizijo, berem in hodim na sprehode.«  
Jaz: »Kaj rada ješ?«  
Mama: »Dunajski zrezek s pomfritom.«  
Jaz: »Kaj rada piješ?«  
Mama: »Rada pijem vodo.«  
Jaz: »Kaj rada delaš v prostem času?«  
Mama: »Najrajši sem s svojo družino.«  
Jaz: »Katera je tvoja najljubša barva?«  
Mama: »Bela.«  
Jaz: »Me imaš rada?«  
Mama: »Zelo te imam rada.«  
Jaz: »Tvoje najljubše oblačilo?«  
Mama: »Hlače in pulover.«  
Jaz: »Katera je tvoja najljubša žival?«  
Mama: »Najrajši imam pse in zajčke.«

Nina Novak, 3. razred,  
DOŠ Prosenjakovci

## Pomlad

*Komaj zima je odšla,  
pomlad je že prišla.  
Ptički že pojo,  
oj, kako je to lepo!  
Zunaj vse zeleno je,  
rože že cveto,  
oj, kako nam bo toplo!*  
Maša Ratnik, 3. b,  
Osnovna šola III Murska Sobotna

## Zvonček

*Lepa je pomlad,  
jaz sem kot zaklad.  
Ko je zrasel zvonček,  
sem dobil bombonček.  
Kako diši tulipan,  
moj brat Žan  
pa je bolan.  
Oh, kako diši,  
roža že cveti.  
Kje pa je ta roža?  
A jo veter kaj boža?*  
Uroš Perkič, 4. a, OŠ Bakovci

## Jakobovi veseli prstki

Jakob Slavinec Berden je star leto in pol in obiskuje Vrtec Križevci pri Ljutomeru. Rad raziskuje svet, ki ga obdaja, in poskuša, kaj vse že zna. Še posebno ga navdušuje risanje, ker različne barve na belem papirju puščajo pisane sledi.

Pravi »čenke«, ko želi voščenske, in »isa isbico«, ko nastaja prava mala umetnija. Taka, ki si jo starši tako radi shranimo in jo potem, ko so otroci že večji od nas, gledamo in se spominjamo drobnih prstkov in radovednih oči. Tako je Jakob ob komentiranju »pikpik« s prstki, ki jih je namočil v barvo, ustvarjal risbico Dežek. Mamiica Renata je spremljala njegovo navdušenje in mu na koncu umila in obrišala prstke, da se »pikpik« risanje ne bi nadaljevalo po stenah ali sedežni garnituri.

Ampak tudi popisane stene so pogosto lep spomin na otroško ustvarjalnost in trenutek starševske nepozornosti.  
A. N. R. R.



## Družina je več kot skupina ljudi

Včasih so težki dnevi. Dnevi, polni žalosti, jeze in osamljenosti. Toda te dni potem nasledijo veselje, zaupanje, sreča. Ampak ljudje nismo sami. Že pračlovek je živel v manjših skupinah. Pa naj so bila to plemena ali so si gradili strnjena bivališča, ki so se širila in nastala naselja, ki jim danes pravimo vasi ali mesta.

Ne glede na vse pa je človeku še vedno bila in je pomembna ožja skupina. Skupina, ki jo bolj kot krvne vežejo tiste nevidne vezi.

Pa kljub vsemu čutimo, da so. So tako pristne, da nas zaznamujejo za

vse življenje. Ne glede na to, ali se naše poti kdaj prekrizajo ali jih razdruži življenje. Tega se preprosto ne da izbrisati. To je družina.

Ob tem jaz vedno pomislim na druženje, na moč, da lahko držimo in vztrajamo skupaj. Skupaj se igramo, gremo na obisk, gledamo televizijo. Ko smo skupaj, je najlepše. Vsak otrok si to želi.

Vendar vse vedno ni tako lepo, kot se zdi. So dnevi, tudi tedni, ko pač ne gre. Razlogov in težav je veliko. Težki trenutki so preizkušnja za vso družino.

Največji čar družine je ravno v tem, da kljub vsemu ostane in drži skupaj.

Takrat, ko ne vidimo nobenega upanja več, spoznamo, kaj nam pomeni družina; da ne odidemo s hladnim pogledom in brez besed.

Tako sčasoma spoznamo, da družina ni le skupina ljudi. Je naša opora, zatočišče, naše upanje... Nekaj, kar te dopolnjuje in bogati ter se je zanjo v življenju vredno bojevati. Ja, vse to je družina. Družina ni nekaj samoumevnega.

Nadja Škafar, 9. razred



Pomladno razpoloženje, Anemari Jaklin Zdravec, 1. a, OŠ Turnišče

## Chuck Norris

## Mož, ki je sezidal svojo rojstno hišo

V težkih razmerah se vprašajte, kaj bi naredil Chuck Norris, čeprav tega sami nikoli ne boste mogli narediti tako kot on

Chuck Norris je štel do neskončnosti, in to dvakrat. Prav tako je edini človek, ki mu je uspelo narediti samomor iz zasede. Ko se Chuck Norris pogleda v ogledalu, se to zlomi zaradi strahu, ker stoji med dvema Chuckoma Norrisoma. Chuck Norris uporablja tabasko namesto kapljic za oči. Napisanih »dejev« o Chucku Norrisu je neskončno in s svetovnega spleta so se že zdavnaj prelila v pogovorni jezik. Kdo sploh je figura, o kateri dejstva danes navajajo tako mladi kot stari, nekateri celo, ne da bi sploh vedeli, kdo je v resnici Chuck Norris. Dejstva v Sloveniji citirajo mladi v šolah, starejši ob kavah, ministri v intervjujih, kratka Chuck Norris se je s tem dotaknil tudi tistih, ki so se njegovega obstoja do tedaj zgolj bežno zavedali.

Carlos Ray Norris je bil rojen leta 1940 (star je že 71 let) v ameriški zvezni državi Oklahoma, njegovi predniki pa so tako irske kot indijanske (Cherokee) krvi. Kasneje se je z družino preselili v Kalifornijo, po končani srednji šoli pa se je pridružil ameriški vojski. Danes ga večina ljudi pozna kot zvezdo akcijskih filmov in nadaljevanke Walker, Texas Ranger. Malo manj znano pa je, da je bil Chuck Norris pred tem zvezda borilnih veščin, saj je bil med drugim v šestdesetih in sedemdesetih letih šestkratni profesionalni svetovni prvak v karateju v srednjetežki kategoriji, iznašel pa je tudi svojo borilno veščino, ki se imenuje Chun Kuk Do.

## Politika

Chuck Norris je zaprisežen konservativec, to pa se kaže tudi pri njegovih podporah republikanskim političnim kandidatom, med drugim je aktivno podpiral Georga W. Busha



Biti ali ne biti? Samo Chuck Norris pozna odgovor.

pri kandidaturi za tekasaškega guvernerja in Mika Huckabeeja za republikanskega predsedniškega kandidata. V njegovih filmskih izdelkih je mogoče tudi večkrat najti izrazito verske vsebine, je tudi aktiven član organizacije, ki se zavzema za uporabo Svetega pisma pri pouku v javnih šolah. Norris je tudi zaprisežen borec proti drogam, v ta namen je organiziral številne dogodke, morebiti najbolj znana tovrstna akcija se imenuje »Kick Drugs Out of America«, v kateri skušajo šolarje odvrniti od mamil z vadbo borilnih veščin. Ob vsem napisanem verjetno niti ne preseneča,

## Top 10 dejstev o Chucku Norrisu po izboru uredništva

1. Chuck Norris ni odnehal kaditi. Chuck Norris nikoli ne odneha.
2. Chuck Norris je izgubil nedolžnost prej kot njegov oče.
3. Strah pred Chuckom Norrisom se imenuje logika.
4. Rekord Chucka Norrisa v teku na 100 metrov je 200 metrov.
5. Chuck Norris se je prikazal Mariji.
6. Chuck Norris je nekoč boksnil konja v brado. Njegovi potomci so danes znani kot žirafe.
7. Chuck Norris ne uporablja kondomov, ker ni zaščite proti Chucku Norrisu.
8. Vsi ljudje so ustvarjeni enako. Enako podrejeni Chucku Norrisu.
9. Na svetu sta dve vrsti ljudi. Mrtvi in tisti, ki jim Chuck Norris pusti živeti.
10. Chuck Norris se ne brije, njegova brada zraste do primerne dolžine in se ustavi.



Chuck Norris je bil tu.

da je tudi goreč zagovornik pravice do posedovanja orožja in tej temi je posvetil tudi zadnje tri kolumne na desničarskem spletnem portalu WorldNetDaily, s katerim sodeluje. Seveda so dejstva o Chucku Norrisu nastala leta 2005 kot posmeh zaradi njegove pojave, kot kaže, pa so mu prinesla širšo slavo, kot se je lahko nadejal, v Sloveniji zagotovo. Sam je že večkrat povedal, da ga »dejstva« ne motijo, ima celo svoja najljubša. Z že omenjenim Huckabeejem sta posnela tudi predvolilni spot z dejstvi o Chucku Norrisu, na isto karto pa igrajo tudi češke reklame mobilnega operaterja T-Mobile, v katerih nastopa. Je pa tudi vložil tožbo proti založbi, ki je izdala knjigo s 400 dejstvi, ker naj bi bila nekatera »rasistično« obarvana ali namigujejo, da je igrallec vpleten v nečedne posle.

Za konec pa lahko še poskusite prebrati članek v stilu Chucka Norrisa, ki ne bere časopisov, temveč zgolj strmi vanje, dokler ne dobi informacije, ki jo želi.

T. M.

## Mladi raziskovalci letos na Cankovi

## Prvi korak do pomembnih znanstvenih del

Od 37 raziskovalnih nalog se jih je 22 uvrstilo na državno tekmovanje – Znanje in izkušnje, ki mladim odpirajo marsikatera vrata

Z željo, da bi popularizirali znanost in mlade spodbujali k raziskovanju, razmišljanju ter razvijanju svojih talentov in poglobljanju znanj, je Zveza za tehnično kulturo Murska Sobota tudi letos pripravila srečanje mladih raziskovalcev Pomurja. Devetnajsto po vrsti je potekalo na Osnovni šoli Cankova, udeležilo pa se ga je 66 mladih raziskovalcev, od tega 54 iz osnovnošolcev in 12 srednješolcev, ki so zagovarjali 37 raziskovalnih nalog z različnih naravoslovnih in družboslovnih področij. Pri nastajanju raziskovalnih nalog jim je pomagalo in svetovalo 43 mentorjev.

Mladi se ob pomoči mentorjev v svojih nalogah, ki imajo več deset strani, lotijo raziskovanja različnih problemov in tem, na primer klimatskih sprememb, varčevanja z energijo, raziskujejo turistične destinacije in možnosti svojega okolja, pomembne osebnosti in dogodke, doživljanje strahov, treme ali stresa pri mladih, prostovoljstvo in še kaj. Na podlagi študija različnih virov in strokovnega gradiva, poskusov, ankete ali drugih eksperimentov svoja dognanja tudi predstavijo in jih na koncu na srečanju zagovarjajo pred recenzenti.

»S tem vas sošolci ne bodo imeli raje, ne bodo se vedno veselili vaših uspehov in morda tudi uspeha ne bo kmalu, toda z znanjem in izkušnjami si boste odprli mnoga vrata, ki jih odpira samo znanje,« je povedal Iztok Zrinski, predsednik soboške ZOTK-e. Da so te raziskovalne



Na 19. regijskem srečanju mladih raziskovalcev je 66 mladih iz pomurskih srednjih in osnovnih šol predstavilo in zagovarjalo 37 raziskovalnih nalog.

naloge prvi korak do velikih del in raziskovanj, ki jih čakajo v njihovi karieri, pa je opozoril pomurski akademik dr. Mitja Slavinec, predsednik Zveze za tehnično kulturo Slovenije, in jih pozval, naj se s svojim znanjem vedno vračajo v pokrajino, od koder prihajajo. Največ zlatih priznanj, kar tri, so prejeli mladi raziskovalci iz gostujoče Osnovne šole Cankova, po dve pa raziskovalci iz Osnovne šole Razkrižje ter Gimnazije Murska Sobota in Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer. Najboljši z vsakega področja se bodo uvrstili na državno tekmovanje, na posameznih področjih, kjer so si Pomurci lani na državnem prvenstvu priborili zlato priznanje in s tem dodatno kvoto, se lahko na državno tekmovanje pošlje še eno dodatno raziskovalno nalogo. Tako se je na državno tekmovanje, ki bo tudi letos v Murski Soboti, uvrstilo 22 raziskovalnih nalog, največ, in to pet, iz Osnovne šole Cankova, štiri iz Ljutomerske gimnazije, tri iz Osnovne šole Razkrižje, iz drugih pa po dve oziroma ena.

»Tudi po vaši zaslugi,« je mlade raziskovalce nagovoril cankovski župan Drago Vogrinčič, »naj ima svet boljše prihodnost, kot jo ima zdaj. «V želji po hitrem napredku človeštva smo mi v preteklosti naredili marsikatero napako, ki se danes kaže v moralno-etični krizi vrednot, onesnaženju in še čem.« Na mladih je, tudi Pomurcih, da ta svet naredijo boljše.

A. Nana Rituper Rodež

### Nismo muha enodnevnica

Šef soboške poslovalnice Grude Vili Šiftar nam je povedal, da so na islamski način v soboški in mariborski klavnici zaklali 144 ton pomurskega goveda. Na arabski način so klali šele potem, ko je mesarjem to pokazal prevzemalec Mustafa Faraš. Za naše pojme je kupčev način klanja res nekoliko drugačen. Doslej so naši mesarji govedo prej omamili s posebno pištolo, nato pa zadali smrtonosne rane z vbodom v vrat. Faraš pa je zahteval to po njihovem. To pomeni, da je vse šlo brez omamljenja, ki olajšuje bolečine; govedo so podrli na tla, potem pa mu prerezali vrat ... To je vse. No, in to je razburkalo duhove. Živali so se začele ljudem smiliti. Vsaj tistim, ki od živinoreje ne živijo. Naši živinorejci, ki jim trenutno ne gre najbolje, pa se seveda niso razburjali, ko bi le lahko prodali kar največ govedi. **Vestnik, 10. aprila 1975**

### Komentar tedna na Pomurje.si

Uporabnik Dragan Kozar o pomoči 2,2 milijona evrov pomoči za nekdanje Murine delavce: »ta denar bi naj razdelili med Murine nezaposlene delavce, pa bi vsaj od tega nekaj imeli, vsak nezaposlen bi dobil 1138 evrov in bi si s tem nekaj opomogel, sedaj pa od tega nima nič ...«



Zdravniki pa niso plesali, pač pa tekli. Na že enajstem prekmurskem zdravniškem teku po soboškem parku. Zmagovalci so seveda vsi udeleženci, posebej lahkih nog pa so bili Prekmurci - sami vidite, da je smeh res pol zdravja. Tako smejoči, kot so na fotografiji, so tudi tekli Mitja Lainščak, Vlasta Petric, Alojz Horvat in Leon Lang. In si pritekli ... zdravje. To je pa tako največ.

Plešemo, la, la, la, celi dan in noč! Poje znana popevka, to pa nedvomno velja tudi za plesalce soboške plesne šole Urška. Ti so na turnirju v standardnih in latinskoameriških plesih v Kranju priplesali vse tri zmagovalne barve. Zlata sta Urška Bencak in Nino Kleindienst, srebrna pa Maša Bencak in Žan Vrhovski v standardnih plesih. Slednja sta bila zlata v latinskoameriških, že omenjena Urška in Nino sta v isti kategoriji priplesala srebrno, Lana Donko in Nino Dotto pa bronasto. Že to soboto spet plešejo – tokrat na državnem tekmovanju v Laškem. Kar tako naprej!



Fotografija Jure Zauneker

V nedeljo pa je menda skoraj utonil Otok ljubezni v Ižakovcih. Tam se je namreč zbralo kakšnih tisoč ljudi, ki so tudi telovadili (glej sliko) in so se sploh lepo imeli. Zbrali pa so se ob svetovnem dnevu zdravja in desetletnici programa Živimo zdravo, ki ga izvaja soboški zavod za zdravstveno varstvo. Verjamemo, da so posamezniki tudi zaplesali – saj veste: ples je zdrav.



Fotografija arhiv ZVJ MS



Prav tako se bo veliko plesalo tudi v novem romskem kulturno-informacijskem centru Drom v Kamencih v Črenšovcih. Trak sta vesela prerezala varuhinja človekovih pravic Zdenka Čebašek Travnik in komisar za človekove pravice Sveta Evrope Thomas Hammaberg. Poglavar Ludvik Levačič seveda ni bil nič manj vesel, samo malo bolj resen.

Se sprašujete, kaj počneta skupaj Danica Lovenjak in Artur Štern? Ne natolcujte, prosim – saj vidite, da samo sedita. Pri večerji? Skupaj? In Danica nekam sramežljivo gleda v tla? Hm ... Samo upamo lahko, da se simpatična plavalaska ne bo podala v kaj podobnega, kot se je La Toya ...



Fotografija Timotej Milanov

Le brezhiben traktor je varen traktor

# Največ nesreč na travniku

Vsak traktorist mora poznati meje zmogljivosti kmetijske mehanizacije

Začela so se prva opravila s kmetijsko mehanizacijo. O tem, kako predvsem varno uporabljati traktor in različne priključke, smo govorili z Andrejem Horvatom in Alojzom Maričem, predavateljema varnega dela s traktorjem in kmetijsko mehanizacijo pri avtošoli Španik. Kljub vsestranski uporabi traktorja v kmetijstvu in veliki pomoči pri delu predstavlja namreč ta zaradi tehničnih pomanjkljivosti ali nepravilne uporabe tudi veliko nevarnost. Nesreče s traktorjem in kmetijsko mehanizacijo so najpogostejše spomladi, ko se začne delo na poljih, in potem spet jeseni med spravilom pridelkov. Pozimi se pripeti veliko nesreč v gozdovih pri spravilu lesa. »Statistika kaže, da se največ nesreč zgodi popoldne po petnajsti uri, kar je tudi dokaz, da je v Pomurju zelo malo čistih kmetij, ampak ljudje večino dela opravijo po službi,« je z zanimivim podatkom postregel inženir kmetijstva Marič.

Vsaka tretja od štirih tragičnih nesreč se zgodi, ko se traktor prevrne. Na pomurskih kmetijah uporabljajo večinoma standardne traktorje, ki



Traktor mora biti registriran, tehnično brezhiben s prižganimi in čistimi lučmi ter odsevnik in ustrezno opremljen z rumeno rotacijsko lučjo, če ima pripet priključek, ki je širši od traktorja.

## Na klanec brez prestavljanja

Vožnja po hribu je zaradi konstrukcije traktorja nevarna. Traktorist mora dobro poznati traktor, njegove zmogljivosti, da bo izbral pravilno prestavo za vožnjo po klanecu navzgor in navzdol. Veliko nevarnost predstavljajo traktorji z nesinhroniziranim menjalnikom, ki se zelo težko pretika. Prvo pravilo pri vožnji po strmini je, da ne prestavljamo. Pred vzponom mora traktorist izbrati ustrezno prestavo, da traktorju na sredini klanca ne bo zmanjkalo moči. Pri vožnji po klanecu navzdol pa moramo izbrati tako prestavo, da se hitrost ne poveča tako, da bi morali zavirati.

imajo visok klirens oziroma razdaljo od tal do najnižje točke traktorja in s tem visoko težišče. Kot pravi diplomirani inženir kmetijske tehnike Horvat, visoki klirens omogoča večjo vsestransko uporabnost traktorja, slabost tega pa je, da se tak traktor zelo hitro prevrne, ko dela na neravnem in neugodnem terenu. »Vožnja je nevarna tako prečno kot tudi vzdolžno po strmini,« je opozoril predavatelj Marič. Najpogostejši vzroki nesreč so slaba ocena terena, ki vodi do zdrsa ali prevrnitve; vožnja čez rob, ki spet pripelje do prevrnitve; nepravilna prestava ali hitrost; nepredvidna vožnja; skakanje na traktor, ki se premika; nezavarovana priključna gred in padec s traktorja ali prikolice.

Glede na kraj nesreče je največ nesreč na travniku. »Travnica ruša je pod-

laga, kjer imajo traktorske pnevmatike zelo slab oprijem. Zanimivo je, da traktor prej zdrsne na dolgi suhi travi kot na pravkar pokošeni mokri travi. Mokro travo traktorsko kolo stisne, suha krma pa je nestisljiva in s tem spolzka. Pomembno vlogo za varnost zato odigra profil pnevmatik,« je bil praktičen Alojz Marič. Nevarno je tudi med oranjem na strmini, kjer mora traktorist s traktorjem premagovati velike vlečne upore, ki v strmini še posebej vplivajo na stabilnost traktorja. »Ko orjemo prečno po strmini, je razbremenjeno višje ležeče kolo, ki je zaradi vlečnega upora dosti bolj izpostavljeno zdrsu. Z vidika varnosti zato polagamo brazde vedno proti bregu, s tem zmanjšamo nagib traktorja, pri obračanju na koncu njive pa vedno zavijemo proti bregu,« je preprosto

navodilo omenil Andrej Horvat.

Traktor mora biti registriran in tehnično brezhiben, če pa ima pripet širši priključek, mora biti opremljen tudi z rumeno rotacijsko lučjo. »Nanj se lahko usede toliko oseb, kolikor je sedežev, pri tem pa prevoz ljudi na priključkih ni dovoljen,« je dejal Marič. Na priklopnem vozilu se sme prevažati do pet ljudi, potrebnih za nalaganje in razlaganje tovora, vendar morajo sedeti znotraj stranic. Na tovoru se je v vsakem primeru prepovedano peljati. »Če se zgodi, da so kolesa umazana in zemlja ali blato padata na cesto, do česar sicer ne sme priti, je treba onesnaženo cesto nemudoma očistiti,« je še povedal Horvat. Če tega ne more storiti onesnaževallec sam, cesto očisti redni vzdrževalec, vendar na stroške onesnaževalca. **Andrej Bedek**

## okc poročila

### Odvisnica preprodajala heroin

Pomurski kriminalisti so znova zasegli heroin. Tokrat so vzeli pod drobnogled 29-letnico, ki prebiva v okolici Murske Sobote. Dekle, ki je tudi uživalka trdih drog, si je 20 gra-



Fotografija PUMS

mov heroina priskrbela, da bi ga preprodala. Kriminalisti so opojno substanco zasegli in napisali kazensko ovadbo zaradi trgovine z mamili.

### Nadzor na pomurski avtocesti

Cariniki so skupaj s policisti in uslužbenci Darsa v akciji poostrenejega nadzora osebnih in tovornih vozil, ki so jo na pomurski avtocesti izvedli 25. marca, odkrili 16 kršitev. Na izhodih z avtoceste so preverili 264 osebnih vozil in kombijev ter 47 tovornih vozil, na počivališču pa 73 osebnih in 46 tovornih vozil. Pri pregledu so cariniki uporabljali rentgenske naprave za torov in prtljago, policisti pa detektor za srčni utrip. V akcijo sta bila vključena tudi dva vodnika službenih psov. Odkritih je bilo 14 kršitev, za katere so izdali plačilne naloge, v dveh primerih so zasegli večjo količino cigaret: 25.000 (125 zavojev) jih je bilo skritih v moldavskem avtobusu, 24.800 (124 zavojev) pa v bolgarskem osebnem vozilu.

### Opit kolesaril po avtocesti

Eden od voznikov, ki se je prvopriprilsko soboto okoli 11. ure peljal po pomurski avtocesti, je poklical operativno-komunikacijski center murskosoboške policije, ker nekdo kolesari po avtocesti med Turniščem in Lendavo. Tja je nemudoma odšla policijska patrulja, ki je odkrila 51-letnika, ki je kolesaril pod vplivom alkohola, saj mu je alkotest pokazal višnjenost čez dovoljeno mejo. Opitega kolesarja so policisti pridržali ter ga zaradi vožnje pod vplivom alkohola in zaradi vožnje po avtocesti kaznovali s 720 evri kazni.

### Za varno vožnjo na motorju

Policisti svetujejo motoristom: pred vožnjo preverite zračni tlak v pnevmatikah in jih v prvih kilometrih vožnje primerno ogrejte; motoristično čelado si pravilno zapnite; čist vizir vam omogoča potrebno vidljivost; ne pozabite na oblačila s ščitniki; motorno kolo je ozko, zato vas pri večji hitrosti drugi prometni udeleženci hitro lahko spregledajo; naj bo vaša hitrost primerna okoliščinam, da vas bodo drugi pravočasno opazili, pa tudi vi njih; hitrost in način vožnje motornih koles še posebej prilagodite v prvih minutah dežja; če vaše motorno kolo nima zavornega sistema ABS, v dežju ali na spolzkem vozišču ne zavirajte na talnih oznakah in izogibajte se asfaltnim površinam, na katerih je posut pesek, razlito olje ali podobno.

**pomurje.si**  
BOLJŠA STRAN SPLETA

## Oprostilna sodba za neslaven konec lendavske družbe Koncept Optimum

# Direktorja nista kriva za propad

Miran Druscovich in Igor Lebar, nekdanja menedžerja Koncept Optimuma, ki je obratoval le dobro leto, sta prepričana, da se je stečaj zgodil zaradi stavke in medijskega linča

»Sva grešna kozla. Presodite po svoji vesti,« je primorski podjetnik Miran Druscovich, ki je leta 2004 prišel v Lendavo in z družabnikom Igorjem Lebarjem ustanovil tekstilno podjetje

**Glede podatkov v vlogi za subvencije pa je sodnik razložil, da »dokumentacija kaže, da je podjetje preplačalo davek državi in da takrat, ko sta direktorja želela preveriti podatke, na davčni upravi ni deloval računalniški sistem«.**

tje Koncept Optimum – to je po dobrem letu obratovanja leta 2005 neslavno propadlo – končal svoj zagovor na sojenju, kjer je bil obtožen, da je s svojim ravnanjem podjetje pahnil v stečaj. Druscovich je povedal, da je bil dogovor, da zavod za zaposlovanje podjetju priskrbi delovno silo, menedžerja pa delo. Kot je še dejal, ni imel nobenega namena zlorabiti položaja, saj je celo sam najel kredit, za katerega je zastavil premoženje, da bi rešil podjetje. »Obiskali so nas ministri obeh vlad, politiki so stali v prvih vrstah, ko smo odpirali tovarno,« je tudi rekel Miran Druscovich, ki je od lendavskega župana Antona Balažka celo dobil občinsko priznanje za odpiranje novih delovnih mest.

»Moj varovanec je želel oživiti tekstilno industrijo v Lendavi,« pa je rekel Druscovich zagovornik Miran Žilavec. Prepričan je, da je njegov varovanec skrbno gospodaril, »vendar mu je sindikat pod pretvezo, da se bojuje za delavce, postavljaj barikade.«

Lebar je prav tako zanikal, da bi zlorabil položaj. Zatrnil je, da sta imela z Druscovichem dogovorjene posle do leta 2014, v skladiščih pa kar za 400.000 evrov materiala. Tudi sam je najel posojilo, da bi rešil podjetje.

Karin Ščap Gubič, Lebarjeva odvetnica, je senat opozorila, da država podjetnikoma, ki sta imela po njenih besedah smeje načrte, ni zagotovila dovolj delovne sile, »saj sta jo morala sama iskati na Madžarskem«. Druscovich in Lebar sta sicer zaposlila okoli 200 šivilj, že čez leto pa se je podjetje znašlo v stečaju, šivilje pa na cesti.

Tožilec Drago Farič je zato obtožencema pripisal, da sta menda najmanj 216.000 evrov od 575.000 evrov denarne pomoči zavoda za zaposlovanje porabila za plačevanje računov in posojil, ne pa za plače delavcem, kot bi morala po sklenjenih pogodbah z zavodom. Očitek je bil tudi to, da sta zavodu za zaposlovanje posredovala lažne podatke o davčnem dolgu pod-

jetja v vlogi za subvencije. Tožilec je zahteval zaporni kazni, ker je bil prepričan, da so bili očitki iz obtožnice dokazani. »Z denarjem, ki je bil strogo namenjen za zaposlitve, sta plačevala odprte obveznosti podjetja,« je menil Farič.

Senat, ki mu je načeloval sodnik Branko Palatin, pa je nekdanja menedžerja propadlega oblačilnega podjetja Koncept Optimum oprostil obtožb. Palatin je pojasnil, da gre pri denarni pomoči »za klasično delovno razmerje in ne za gospodarsko dejavnost ter da ni mogoče govoriti o krivdnem naklepu«. Glede podatkov v vlogi za subvencije pa je sodnik razložil, da »dokumentacija kaže, da je podjetje preplačalo davek državi in da takrat, ko sta direktorja želela preveriti podatke, na davčni upravi ni deloval računalniški sistem«.

Sodba ni pravnomočna, saj je državni tožilec Farič že napovedal pritožbo.

**Andrej Bedek**

## 11. prekmurski zdravniški tek

## Horvat četrtič in Blatnikova drugič

V slovenski konkurenci Pomurci uspešni tudi v posameznih starostnih kategorijah

Na 11. prekmurskem zdravniškem teku je v Murski Soboti med 25 tekači iz vse Slovenije v absolutni moški konkurenci na 6,7 km dolgi progi četrtič zmagal Alojz Horvat (Dankovci) s časom 24 minut in 42 sekund pred Mitjo Lainščakom in Leonom Langom (oba M. Sobota). V absolutni ženski konkurenci je na 4,5 km dolgi progi tekla že drugič najhitreje Iva Blatnik (Ljubljana), 19:29, pred Ano Gomboc (Sv. Jurij v Prekmurju) in Vlasto Petric (M. Sobota). Še zmagovalci v zdravni-

ških kategorijah, do 35 let: Krunoslav Gašparac (Križevci); do 45 let: Mitja Lainščak (M. Sobota); do 55 let: Alojz Horvat (Dankovci); do 65 let: Marko Špilak (Ljubljana). Zdravstveni delavci: Saša Babič (M. Sobota) in Iva Blatnik (Ljubljana). Ženske, do 45 let: Ana Gomboc (Sv. Jurij); do 55 let: Vlasta Petric (M. Sobota); nad 56 let: Tatjana Dolenc Tetičkovič (Kranj). Odrpta kategorija: Andrej Jamnik (Ljubljana) in Lana Lang (M. Sobota).

Tonček Gider



Alojz Horvat, Leon Lang in Mitja Lainščak

## Državna ženska šahovska liga v Murski Soboti

## Po končanem prvem delu Sobočanke šeste

Na ekipnem klubskem DP za članice v hotelu Zvezda osem najboljših ekip

Na uvodni slovesnosti so imeli pozdravne nagovore tajnik Šahovske zveze Slovenije Primož Kokal, predsednik ŠD Radenska Pomgrad Ludvik Titan in v imenu Mestne občine Murska Sobotina Štefan Cigan. Ekipno klubsko državno prvenstvo za članice bo v dveh terminih; prvi je bil konec prejšnjega tedna, drugi pa bo od danes do nedelje (obakrat v Murski Soboti).

Po treh kolih državne ženske šahovske lige, ki poteka v hotelu Zvezda v Murski Soboti, vodita Kočevje in ŽSK Maribor s 7 točkami. Sledijo: Domžale 5,5, Milan Majcen Sevnica 4,5, Nova Gorica 4, Radenska Pomgrad 3, Triglav Krško in Tomo Zupan Kranj po 2,5.

V 1. kolu so Sobočanke kar z 0,5 : 2,5 izgubile z Domžalami. Edine pol točke je proti Maji Nadvešnik osvojila Sara Vombek, medtem ko sta Maja Vučko in Maja Hočevar morali priznati premoč Špele Orehek in Vilme Nadvešnik. Preostali izidi: Tomo Zupan Kranj – ŽSK Maribor 1 : 2 (Števanec – Rožič 0 : 1), Nova Gorica – Kočevje 1 : 2, Milan Majcen Sevnica – Triglav Krško 2 : 1.

V 2. kolu pa so igralko Radenske Pomgrada z visokim izidom 2,5 : 0,5 premagale ekipo Šahovske sekcije Toma Zupana iz Kranja. Na prvi de-

ski je Maja Vučko ugnala Leo Števanec iz Rankovec, ki nastopa za Kranjčanke. Zmagala je tudi Barbara Skuhala na tretji deski s Petro Kežzar, medtem ko je Maja Hočevar remizirala s Simonno Oreh. Preostali izidi: ŽSK Maribor – Triglav Krško 2 : 1, Kočevje – Milan Majcen Sevnica 2,5 : 0,5, Domžale – Nova Gorica 2 : 1.

V 3. kolu so igralko Radenske Pom-

grada doživele maksimalen poraz s šahistkami iz Maribora. Izidi po deskah: Maja Hočevar – Vesna Rožič 0 : 1, Sara Vombek – Aleksandra Dimitrijevič 0 : 1, Barbara Skuhala – Narcisa Mihevc-Mohr 0 : 1. Preostali izidi: Nova Gorica – Tomo Zupan Kranj 2 : 1, Milan Majcen Sevnica – Domžale 2 : 1, Triglav Krško – Kočevje 0,5 : 2,5.

Milan Jerše



Ženska ekipa ŠD Radenska Pomgrad: Maja Vučko, Maja Hočevar, Sara Vombek

## teden v številkah

## Strelstvo

DP z zračnim orožjem, Kidričevo (700 tekmovalcev in tekmovalk), puška – člani: 1. Željko Moičević (Grosuplje), 702,2 (597), 4. Dušan Ziško (Tišina), 688,1 (590), 6. Robi Markoja (Turnišče), 686,9 (585); ekipno: 1. Grosuplje 1752, 4. Turnišče 1726, 7. Tišina 1722, 10. Črenšovci 1704. Članice: 1. Zdenka Stern (Olimpija) 493,5 (391), 5. Saša Marija Ratnik (Tišina) 489,5 (389). Mladinci: 1. Mitja Černi (Gančani) 683,0 (583); ekipno: 1. Gorenja vas 1722, 3. Gančani 1646. Mladinke: 1. Živa Dvoršak (Olimpija) 498,3 (395), 2. Špela Mihalčič 488,8 (390), 6. Katja Ratnik (obe Tišina) 482,7 (383), 7. Bianka Vogrinčič (Črenšovci) 480,6 (384), 8. Tjaša Draškovič (Turnišče) 478,3 (381), 10. Nina Pertoci (Tišina) 380; ekipno: 1. Tišina 1153. Kadeti: 1. Jan Kozinc (Radomlje) 386, 5. Tadej Žalik 378, 10. Primož Seršen (oba Turnišče) 369; ekipno: 1. Turnišče 1106. Kadetinja: 1. Petra Vernik (Koroška) 380, 6. Nuša Krančič 373, 9. Megi Fujs 362, 10. Betina Partl (vse Tišina) 354; ekipno: 1. Tišina 1089. Pištola – mladinci: 1. Rožle Repič (Kamnik) 662,5 (568), 4. Gregor Zver (Turnišče) 636,7 (550). (M. J.)

## Hokey na travi

9. krog Interlige: Lipovci – Olcote 4 : 0 (R. Mesarič 2, U. Stanko, M. Mesarič), Lipovci – Rosco 5 : 0 (F. Maučec 2, Zajc, R. Mesarič, Vrtnjak), M. Toplice – Rosco 2 : 3 (Hari, Vukan), M. Toplice – Olcote 0 : 1. Članice: Rača – M. Toplice 2 : 0, Nova Dubnica – M. Toplice 4 : 0. U-16, Budimpešta: Slovenija – Epitok 4 : 0 (Kopinja, Panič, Balaž, Horvat), Slovenija – Sanzo Bala 7 : 1 (Panič in G. Fujs po 2, Horvat, Berke, A. Fujs). (T. G.)

## Kikboks

Sklepni turnir DP, Brežice (175 tekmovalcev in tekmovalk), light contact: 1. David Žibrat (89 kg); kick light: 2.

Tomo Kološa (89 kg), David Žibrat (94 kg) in Denis Marin (nad 94 kg), vsi Power kick M. Sobota. (M. J.)

## Kegljanje

1. krog finala DP v kombinaciji, Litijska in Kamnik: 1. Janže Lužan (Triglav) 1246, 34. Milan Kovačič (Radenska) 1136. (M. J.)

## Judo

Mladinsko DP, Sl. Bistrica (126 tekmovalcev) – mladinci, do 55 kg: 2. Sašo Šarčević (MS), 5. Žiga Šendlinger (Ljutomer); do 60 kg: 1. Adrijan Gomboc iz Rakičana (Z dežele Sankaku); do 66 kg: 3. Tim Kovačič (Beltinci) in Rok Šendlinger (Ljutomer). Mladinke, do 48 kg: 2. Mateja Krpič (MS); do 52 kg: 5. Katja Kavaš (Lendava); do 57 kg: 5. Katja Karba (Ljutomer); do 63 kg: 5. Martina Balažič (MS); do 70 kg: 2. Tadeja Hozjan (Lendava), 3. Betina Ivajnič (Ljutomer); do 78 kg: 1. Urška Potočnik (Ljutomer); nad 78 kg: 4. Sanja Čahuk (MS).

Mednarodni turnir, Nagyatad, U-9: 1. Aljoša Marič (28 kg), 2. Patrik Zver (24 kg), Nika Pal (30 kg), 3. Lino Lipuš (24 kg), Luka Denša, Anja Škafar (oba 30 kg); U-11: 1. Marko Čeh (42 kg), Eva Lepoša (28 kg), 2. Urška Marič (38 kg), 3. Timi Markoja (30 kg), Primož Škafar (46 kg), Pia Perc (28 kg); U-13: 2. Laura Zver (38 kg), 5. Mihael Zver (30 kg), vsi KBV Lendava. (M. J.)

## Šotokan karate

DP, Ruše: 1. st. deklica Špela Kisilak ter ekipi mladink in ml. deklic Tromejnika Kuzma, 2. ml. dečko Sani Horvat, ženska Polonca Hüll ter ekipi ml. dečkov in st. deklic Tromejnika Kuzma, mladinke Cankova (vsi v katah), Marko Bunderla, kumite plus 75 kg, Polonca Hüll (oba Kuzma), kumite ženske plus 60 kg, 3. ml. deklici Patricija Horvat (Cankova) in Tjaša Huber (Kuzma), st. deklica Patricija Horvat (Cankova), st. deklica Lara

Recek, mladinka Lara Recek (Cankova), mladinka Urša Žohar in ekipa st. dečkov Tromejnika Kuzma, 4. ml. dečko Boris Horvat (Kuzma), mladinka Klementina Kuzma (Cankova), Marko Bunderla, kumite absolutno. (M. J.)

## Spidvej

1. dirka skupnega mladinskega DP Slovenije, Hrvaške in Madžarske, Ljubljana: 9. Ladislav Vida; 2. dirka, Krško: 6. Vida; skupno: 7. Vida (ST Lendava). V petek ob 18. uri bo v Petišovcih mednarodna liga štirih držav (Češka, Slovaška, Hrvaška in Slovenija). (M. J.)

## Kolesarstvo

DP v sprint duatlonu, Ribnica (79 tekmovalcev), st. članice: 1. Melita Hajdinjak; st. mladinci: 3. Dušan Fister; ml. člani: 3. Matej Fujs; veterani: 5. Slavko Vukan. VN Varaždina, dečki: 1. Matej Škafar. Kriterij Oroslovja, veterani A: 1. Dušan Hajdinjak; U-15: 2. Matej Škafar; sportsman: 4. Jernej Petovar, vsi Team Turbo Tropovci. (M. J.)

## Športni ples

Kvalifikacijski turnir za DP, standardni plesi, Kranj: 1. Urška Bencak-Nino Kleidienst, 2. Maša Bencak-Žan Vrhovski; latinskoameriški plesi: 1. Maša Bencak-Žan Vrhovski, 2. Urška Bencak-Nino Kleidienst, 3. Lana Donko-Nino Dotto, vsi PK Urška MS. (T. G.)

## Košarka

3. krog 1. SKL (Ž) vzhod za razvrstitev: Rašica MS – Rogaška 76 : 70 (Kuzma, Kerčmar in Rebrica po 20). 2. krog U-14: Trbovlje – Pomurje 88 : 31 (Berič 30). (M. J.)

## Mali nogomet

16. krog PL: Nemčavci – Suhi Vrh 2 : 7, Trnje – Večeslavci 3 : 0, Črenšovci –

Old Boys 3 : 8, Mladi Odranci – Melinci 3 : 0, Videm – Bakovci 3 : 5. Vrstni red: Suhi Vrh 36, Apače 33, Old Boys 29.

13. krog KMN Puconci: Strukovci – Košarovi 2 : 2, Vidonci – Vaneča 7 : 2, Šalamenci – Breza 3 : 2, Pečarovci – Vadarci 7 : 3, Mačkovi – Puzevci 3 : 5, Prosečka vas – Izvir 3 : 3. Vrstni red: Mačkovi 29, Vidonci 28, Košarovi 25.

10. krog LMN M. Toplice: Vučja Gomila – Tešanovci 4 : 1, Noršinci – Mlajtnici 3 : 0, Ivanci – Filovci 10 : 1, Motvarjevci – Prosenjakovci 1 : 3. Vrstni red: Prosenjakovci 23, Ivanci in Noršinci po 19.

13. krog MLMN Križevci: Grabe – LO-KO 2 : 0, Lukavci – Križevci 0 : 5, Ključarovi – Berkovi 0 : 2, MRD – Kalinovjak 1 : 6, Slaptinci – Junior 3 : 1, Bunčani – Vučja vas 0 : 0. Vrstni red: Križevci in Ključarovi po 30, Slaptinci 28. (M. J.)

## Nogomet

14. krog 1. SŽNL: Rudar Škale – Pomurje Beltinci 3 : 1 (Vrabel). Vodi Krka (40), 5. Pomurje (20). (M. J.)

## Badminton

Pozivni B-turnir, Ljubljana: 1. Sabina Magyar; dvojice: 1. Sabina Magyar-Nina Kotar (BIT LJ); mešane dvojice: 2. Sabina Magyar-Matjaž Adler (Kungota). Fantje: 5. do 8. Luka Miletič, vsi BK Mladost Lendava. (F. B.)

## Trap

Grand Prix Beretta, Pragersko (40 tekmovalcev iz šestih držav), člani: 1. Matej Žnidarčič 139, 6. Boštjan Maček 134. Članice: 1. Jasmina Maček 62. (M. J.)

## Golf

1. kolo pomurske lige, M. Toplice: 1. Mikro medica, 2. Mojstri, 3. De Lux. Posamično, bruto: Ljubomir Kološa; neto: Brane Vrtačnik (oba Mikro me-

dica). Otvoritveni turnir: Ljubomir Kološa in Vanja Bransberger. Turnir GK Radenci: Branko Avsec in Jadranka Šimonka. (T. G.)

## Skvoš

Odrpta prvenstvo Pomurja, Veržej, finale: Zoran Repija (MS) – Tomaž Jenko (KR) 3 : 0, 3. Grega Ivanuša, 4. Gorazd Zelko (oba MS); članice, finale: Andreja Kovač (MS) – Tanja Tomšič (KR) 3 : 0, 3. Nataša Vugrinec, 4. Sara Rojnik (obe MS).

Zadnji krog 2. avstrijske lige: Panvita (MS) – USCE Gradec 2 : 1, Panvita – Hartberg 3 : 0. Dvojni zmagi Zorana Repije in Stanka Gobca, enkrat pa Grega Ivanuša. Panvita je tretja. (T. G.)

## Bowling

DP OŠ, Ljubljana: 1. Zvonimir Lukač (DOŠ I Lendava) 383; ekipno: 6. DOŠ I Lendava. Športni pedagogi: 1. Ivan Koncut (DOŠ I Lendava). (F. H. M.)

## Avto-moto šport

Moto klub Lindau Lendava (54 članov) je dobil nove prostore v Glavni ulici v Lendavi, ki jih je zagotovila Občina Lendava. (F. H. M.)

## Invalidski šport

DP slepih in slabovidnih v steznem kegljanju, Kranj: 1. Jelka Orban (B4) 676, 2. Silva Mlinarič (B1) 392, Majda Rautar (B4) 481, 4. Marija Jurančič (B1) 280, 6. Anton Topolnik (B2) 648, vsi MS. (M. J.)

DP z zračno puško, Ljubljana, paraplegiki: 1. Jožef Franc (Krajna); tetraplegiki: 2. Leon Jurkovič (Stanečinci), 3. Slavko Dunaj (Lukavci), vsi DPP. (T. G.)

Področno tekmovanje ŠD cerebralne paralize Žarek v namiznem tenisu, Kamnik: 1. Davorin Dervarič (NT6), 2. Robi Kuzma (NT4), 3. Bojan Poredoš (NT3), vsi Pomurje. (D. D.)

## Regions Cup 2011 v Pomurju

## Prvi Turki, naši drugi

Amaterska reprezentanca MNZ M. Sobota dostojno zastopala slovenske barve



Edini strelec domačih Zoran Horvat (levo) v »sendviču« Turkov

Minuli teden je bilo v Pomurju kvalifikacijsko tekmovanje v eni izmed skupin za evropsko prvenstvo amaterskih nogometnih reprezentanc Regions Cup 2011 pod okriljem UEFA. Na igriščih v Veržeju in Križevcih v Prekmurju so se pomerile štiri državne reprezentance, in sicer iz Slovenije, Makedonije, Izraela in Turčije. Zmagovalci skupine Turki so se uvrstili med osem najboljših reprezentanc stare celine.

Izidi – 1. krog: MNZ Murska Sobota – South East Fyrom (Makedonija) 1 : 1 (0 : 1; Bokan), Ankara (Turčija) – Carmiel Safed (Izrael) 1 : 0 (1 : 0); 2. krog: Murska Sobota – Carmiel Safed 3 : 1 (0 : 1; Krpič, Grah, Sukič), Ankara – South East Fyrom 3 : 0 (1 : 0); 3. krog: Ankara – Murska Sobota 3 : 1 (1 : 0; Z. Horvat), Carmiel Safed – South East Fyrom 0 : 2.

Končni vrstni red: 1. Ankara 9, 2. MNZ Murska Sobota, 3. South East Fyrom, oboji po 4 točke, 4. Carmiel Safed 0.

Za zadnjo tekmo v Veržeju, ki je odločala o prvem mestu, si ekipa MNZ Murska Sobota zasluži pohvale za prikazano. Moštvo iz Ankare je po lepi akciji povedlo že v 12. minuti. Strelec je bil Derin. V 30. minuti je Rajko Kous z desetih metrov z glavo poslal žogo mimo vrat. Zaradi poškodbe je moral dve minuti kasneje igrišče zapustiti kapetan Gregor Bokan. Zamenjal ga je Damijan Kaučič. Na 2 : 0 so gostje povišali v 51. minuti, ko je zadel Deniz. V domači vrsti je namesto Mitje Botjaka zaigral Robi Sunčič. Čeprav je bil v 81. minuti zaradi drugega rumenega kartona izključen Darko Atanasov, je domačim igralcem uspelo dati častni zadetek. V 84. minuti je bil strelec Zoran Horvat. Končni izid 3 : 1 je v 88. minuti dosegel Cetin.

»V prvi tekmi proti Izraelcem je bilo čutiti svežino v igri, v zadnji tekmi pa utrujenost, zamenjave v prvi postavi pa so bile zaradi poškodb in službene obveznosti. Mislim, da je nasprotnik

iz Turčije zaslužno zmagal, ker je bil boljši od nas. Sicer pa nam bo zmagala proti Izraelcem za vedno ostala v lepem spominu,« je izjavil kapetan Gregor Bokan. Selektor Bogdan Črnko pa dodaja: »Z desetkano ekipo se Turkom, ki so imeli najboljšo ekipo, nismo mogli dovolj upreti, izkoristili pa tudi nismo svojih priložnosti. Ker so se naši igralci borili do zadnjih moči, si zaslužijo iskrene čestitke.« In kaj pravi predsednik organizacijskega odbora Danilo Kacijan? »Senzacija je bila že to, da smo v prvih dveh tekmah osvojili štiri točke. Na koncu nam je nekoliko zmanjkalo sreče. Vendarle sem zelo zadovoljen s predstavami naših nogometašev. Potrudili so se po svojih najboljših močeh in dostojno zastopali slovenske barve. Tako lahko z dvignjenimi glavami gremo naprej. Zahvalil bi se vsem nogometašem, strokovnemu vodstvu in publiku, ki nas je podpirala.«

Milan Jerše

## Srebrna žogica Lendave 2011

## Obeta se izjemen športni dogodek

Pričakujejo okrog 250 mladih badmintonistov in badmintonistk iz sedmih evropskih držav

Že šestič zapovrstjo prireja BK Mladost Lendava mednarodno tekmovanje Srebrna žogica, ki velja za letošnje največje tekmovanje pri nas. Na njem bo nastopilo približno 250 mladih badmintonistk in badmintonistov iz Češke, Ukrajine, Slovaške, Avstrije, Madžarske, Hrvaške in Slovenije v kategorijah do 13, 15 in 19 let. Pomerili se bodo v posamični konkurenci in dvojicah.

Turnir bo potekal od petka, 15. aprila, do nedelje, 17. aprila, na osmih igriščih v športnih dvoranah DSŠ in DOŠ I v Lendavi. Prvi dan se bo tekmovanje začelo ob 15. uri, druga dva dni pa ob 9.30. Organizacija tega turnirja sovpada tudi s praznovanjem 40-letnice BK Mladost.

Lendavčani bodo nastopili le v kategorijah U-13 in U-15, medtem ko v kategoriji U-19 tokrat ne bodo imeli svojih predstavnikov. Nastopili bodo Luka Miletič, Nejc Šendlinger, Vito Hozjan, Marko Bajš, Maša Doler in Jure Lackovič. Največ pričakujejo od Luke Miletiča (dvojice) v kategoriji U-15 ter od Nejca Šendingerja in Marka Bajša. Obeta se izjemen športni dogodek, ki si ga je vredno ogledati, sta povedala na petkovi tiskovni konferenci v hotelu Lipa predstavnika BK Mladost Lendava Ivan Koncut in Miha Horvat. Čeprav domači igralci nimajo realnih možnosti za vidnejše uvrstitve, si lahko naberejo veliko dragocenih izkušenj.

Feri Horvat Meštrovič



Miha Horvat in Ivan Koncut

## Namizni tenis

## Polovičen izkupiček

Zanesljiva zmaga puconske Keme in visok poraz Sobočanov v Mariboru

V 16. krogu 1. SNTL za člane sta pomurski ekipi po pričakovanju dosegli polovičen izkupiček. Pucončani doma niso imeli težav z velenjskim Tempom po zanesljivih igrah Mitje Horvata in Bojana Ropoše. Edini spodrseljaj si je privoščil Dominik Škraban z mladim Roscem. V naslednjem krogu gostujejo pri novomeški Krki. Sobočanom na gostovanju proti vodilnim Mariborčanom ni uspelo osvojiti partije. Edini, ki se je uspešno upiral domačinom, je bil Tomaž Roudi, ki je tesno izgubil obe partiji. Gregor Kocuvan in Gorazd Horvat sta zmagala vsak v enem nizu. V naslednjem krogu igrajo doma s Ptujem. Kema Puconci – Tempo 5 : 1 (Ropoša – Slatinšek 3 : 0, M. Horvat – Kljajič 3 : 0, Škraban – Rosc 1 : 3, M. Horvat – Slatinšek 3 : 0, Ropoša –

Rosc 3 : 1, Škraban – Kljajič 3 : 0), Finea Maribor – Sobota 5 : 0 (Zafoštnik – Kocuvan 3 : 1, Komac – G. Horvat 3 : 1, Plohl – Roudi 3 : 2, Komac – Kocuvan 3 : 0, Zafoštnik – Roudi 3 : 2). Preostali izid: Ptuj – Krka 2 : 5. Vrstni red: Finea Maribor 30, Kema Puconci 28, Krka 26, Sobota 14, Tempo 12, Ptuj 10.

## Horvat prepričljiv zmagovalec

Na 2. državnem TOUR-turnirju v Cerknici je nastopilo 57 igralcev in igralk, tudi deset Pomurcev, ki pa se z izjemo Mitje Horvata niso izkazali. Državni reprezentant Horvat je prepričljivo zasedel prvo mesto. V polfinalu je premagal Zafoštnika (4 : 1), v finalu pa igralca Ilirije Golavška (4 : 0). Na turnirju nista nastopila reprezentanta Bojan Ropoša

in Uroš Slatinšek. Drugi Pomurci so bili slabi, med najboljših 16 se je uvrstil le Tomaž Roudi.

## Med kadeti prvi Sukič

V Logatcu je bil 2. državni TOP-turnir za kadete, na katerem je nastopilo sedem Pomurcev. V prvi kakovostni skupini je zmagal najboljši slovenski igralec v tej kategoriji Pucončan Patrik Sukič (6 : 1). Sobočan Mario Kolbl (3 : 4) je zasedel peto mesto, kar je manj od pričakovanj. Izток Dolamič (1 : 6) pa sedmo. V drugi skupini je bil Mitja Pečnik (5 : 2) tretji, Nejc Matis (0 : 7) pa osmi. V tretji skupini je Pucončan Damjan Zelko (5 : 2) zasedel tretje, Luka Norčič (1 : 6) pa osmo mesto.

Mirko Unger

## Polfinale odbojcarskega prvenstva

## V prvi tekmi zmagala Kropa

Sobočani se lahko izvlečejo le s precej boljšo igro na domačem parketu – Se mar obeta gorenjski finale?

Dvorana SGŠ Radovljica, 300 gledalcev, sodnika: Jovanovič (Komenda) in Perčič (Kamnik).

UKO Kropa: Jereb 1, Potočnik 12, Mikolič, Šolar, Hrovat, Todorovič, Kržišnik, Zupanc 5, Slabe 8, Stavbar 6, Bogožalec 13, Hrašt.

Panvita Galex: Ajlec 1, Zupanc 8, Pavlovič 1, Mijalkovič 10, Kerec, Žitnik 1, Marič, Hrastovec, Horvat 6, Flisar 3, Topovšek, Tot, Novak.

Domači igralci so imeli nekaj težav, predvsem pri sklepnih akcijah, le na začetku. Dovolili so, da gostje povedejo s 6 : 3, toda že pri prvem tehničnem odmoru so Kroparji zaostajali le za točko. Do drugega tehničnega odmora so gledalci spremljali lepo odbojko z dolgimi točkami, domačini pa so prišli do vodstva s 16 : 15. Končni rezultat niza je bil izenačen, po vodstvu Kroppe s 23 : 22 so gostje zgrešili v napadu,

na koncu pa še pri začetnem udarcu in gostitelji so povedli. V drugem nizu so domačini hitro povedli s 5 : 1 in v nadaljevanju niso popuščali. Z dvema zaporednima blokoma so razliko povečali (13 : 7), enaka razlika pa je bila tudi ob drugem tehničnem odmoru (16 : 10). Do konca niza so Sobočani preveč grešili, to pa so Kroparji s pridom izkoristili. Za igralce Panvite Galexa je bil slab tudi uvod tretjega niza (0 : 5). Gostom nikakor ni uspelo ujeti ritma, saj so zaostajali že za osem točk (3 : 11). Do konca niza so Kroparji igrali odločno in zaslužno zmagali.

Preostali izid: Marchiol Vodi – ACH Volley 0 : 3 (-18, -16, -18). Povratni tekmi sta bili sinoči, morebitni tretji tekmi pa bosta v soboto: Panvita Galex – UKO Kropa (ob 19.30 v OŠ I M. Sobota), ACH Volley – Marchiol Vodi.

Milan Jerše

## Nogometne aktualnosti

## Benku zlomili nogo

ŽNK Pomurje Beltinci vabi mlada dekleta

Jože Benko, najboljši strelec jesenskega dela sezone v 1. SNL, ki je v zimskem odmoru iz lendavske Nafte prestopil v vrste kitajskega kluba Zhongbo Hubei iz desetmilijonskega Wuhana, zares nima sreče. V drugem krogu prvenstva so mu zlomili nogo (fibula desne noge), rehabilitacija pa bo trajala kakšne tri mesece. Zdravil se bo doma, šele po zdravljenju pa se bo vrnil na Kitajsko.

Bojan Petrijan, direktor mestne uprave, je odstopil s funkcije člana upravnega odbora ND Mura 05.

Dekleta, ki imajo veselje do nogometna in bi se rada preizkusila v treniranju, vabi ŽNK Pomurje Beltinci na trening. Na nogometnem igrišču v Športnem parku Beltinci se dekleta srečujejo trikrat tedensko. V dveh urah druženja se naučijo različnih spretnosti, dodobra ogrejejo svoja telesa in zbistrijo um. Pomagajo jim izkušeni trenerji, ki so nekoč tudi sami tresli mreže. Če se želite naučiti osnovnih veščin te čudovite igre, ki navdušuje milijone po vsem svetu, se jim pridružite v enem od naslednjih terminov: v torek, 19. aprila, ali četrtek, 22. aprila, ter v torek, 26. aprila, ali četrtek, 29. aprila, vsakokrat ob 17. uri. Podrobnejše informacije: Marija Marič (041 248 682) in Nuša Ladinec (041 354 898).

23. krog 1. SML: Koper – Mura 05 7 : 0. Vodi Maribor (56), 14. Mura 05 (16). 23. krog 1. SKL: Koper – Mura 05 3 : 0.

## 3. SNL vzhod

## Nov uspeh Odranec

Odigrane samo tri tekme

Koroška Dravograd – Odranci 1 : 3, MU Šentjur – Paloma 2 : 0, Simer šampion – Kovinar Štore 1 : 3. Preostale tekme: Grad – Stojnci, Tehnostroj Veržej – Aha Emmi Bistrica, Malečnik – Tromejnik G-Kalamar in Zreče – Čarda so bile preložene zaradi kvalifikacijskega turnirja amaterskih reprezentanc za Regions Cup v Pomurju. Pari 18. kroga: Tromejnik G-Kalamar – Tehnostroj Veržej, Odranci – MU Šentjur, Čarda – Malečnik, Paloma – Grad, Aha Emmi Bistrica – Simer šampion, Kovinar Štore – Koroška Dravograd, Stojnci – Zreče.

## Trije zadetki v gosteh

Igrišče v Dravogradu, 100 gledalcev, sodnik: Sašo Habjanič (M. Sobota). Strelci: 0 : 1 Tkalec (39), 0 : 2 Žerdin (65), 0 : 3 Zelko (68), 1 : 3 Ljubanič (79). Rumeni kartoni: Bilič, Čavnik; Oluič, Tompa. Odranci: M. Gönc, J. Gönc, Jereb, D. Horvat, Žerdin, Oluič (Ivanič, 75), Tkalec (Gostan, 66), N. Tompa, Raduha, Zlatar, Zelko (Sreš, 86).

Odranci	13	2	2	44	20	41
S. šampion	10	4	3	43	18	34
Kovinar	10	3	4	34	24	33
Tromejnik	7	4	5	26	21	25
Čarda	6	5	5	22	20	23
Grad	6	5	5	26	25	23
Malečnik	7	2	7	23	24	23
Dravograd	6	4	7	27	34	22
Zreče	5	5	6	15	17	20
Veržej	6	1	9	27	40	19
Paloma	5	3	9	17	28	18
Stojnci	4	3	9	20	31	15
Aha Bistrica	3	4	9	27	30	13
Šentjur	3	3	11	18	37	12

Milan Jerše

Vodi Interblock (55), 9. Mura 05 (30). 23. krog U-14 vzhod: Mozirje – Mura 05 1 : 2, Dravinja – Tehnostroj Veržej 2 : 0. Vodi Maribor (63), 9. Mura 05 (35), 12. Tehnostroj Veržej (14). 11. krog deklet U-17: Pomurje Beltinci – Sl. Gradec 7 : 0. Vodi Velesovo (22), 2. Pomurje Beltinci (18).

18. krog 2. SML vzhod: Nafta – Tehnostroj Veržej 1 : 2, Ljutomer – Šmartno 1928 0 : 0. Vodi Krško (36), 5. Ljutomer (32), 9. Tehnostroj Veržej (30), 10. Nafta (20). 18. krog 2. SKL vzhod: Nafta – Tehnostroj Veržej 1 : 3, Ljutomer – Šmartno 1928 4 : 6. Vodi Aha Emmi Bistrica (35), 4. Nafta (32), 6. Tehnostroj Veržej (30), 13. Ljutomer (13).

17. krog MNL Lendava: Olimpija Dolga vas – Panonija 0 : 2, Zvezda Dolina – Žitkovci 1 : 7, Nedelica – Nafta veterani 1 : 1, Kapca – Veterani Turnišče 3 : 7, Renkovci – Polana 2 : 1, Čentiba – Graničar 2 : 2, Mostje – Kobilje 2 : 1. Vrstni red: Kobilje 37, Nafta veterani 36, Čentiba 34.

13. krog 1. MNL Murska Sobota: Doležovje – Pušča 3 : 1, Agroservis Beltinci – Serdica Kl. Šinko 1 : 0, Lesoplast Križevci – Cven 1 : 0, Apače – Aqua Ižakovič 1 : 0, Slatina – Lipa 2 : 0, Tišina – Roma 0 : 1. Vrstni red: Apače 31, Slatina in Agroservis Beltinci po 27. 11. krog 2. MNL: Goričanka – Radgona 2 : 0, Bratanci – Bel-Teh Čarda 1 : 1, Rotunda – Cankova 2 : 1. Vrstni red: Goričanka 21, Radgona 20, Bratanci 19.

Franc Bobovec, Milan Jerše

## 17. krog PNL

## Rakičan vodilni

Druga zmaga Petišovec

Črenšovci – Gančani 1 : 1 (Virag, Zadravec), Hodoš – Bogojina 2 : 0 (Škerlak 2), Hotiza – Dobrovnik 0 : 2 (Horvat; Horvath), Virs Bistrica – Kema Puconci 4 : 2 (Žugelj 3, Graj; Kuzma, Titan), Rakičan – Bakovci 6 : 0 (Karas 4, Godvajš, Tkalec), Petišovci – Šalovci 3 : 0 (Deak, Csonka, Balla), Ljutomer – Turnišče 0 : 0. Pari 18. kroga: Gančani – Ljutomer, Turnišče – Petišovci, Šalovci – Rakičan, Bakovci – Virs Bistrica, Kema Puconci – Hotiza, Dobrovnik – Hodoš, Bogojina – Črenšovci.

Rakičan	13	3	1	46	18	42
Hotiza	11	3	3	34	19	36
Črenšovci	9	5	3	44	19	32
Hodoš	8	3	6	34	28	27
Bistrica	8	2	7	45	32	26
Kema	8	2	7	31	31	26
Turnišče	7	3	7	33	30	24
Ljutomer	7	3	7	19	24	24
Bogojina	7	2	8	39	33	23
Dobrovnik	6	3	8	26	27	21
Šalovci	6	3	8	17	21	21
Gančani	5	4	8	24	30	19
Bakovci	1	5	11	14	40	8
Petišovci	2	1	14	11	65	7

M. J.



Sobota, 16. aprila, ob 13. uri: 9. Tek okoli Blaguškega jezera. Kraj: Sv. Jurij ob Ščavnici. Organizator: ŠSD Videm. Informacije: Peter Trbuč, 070 860 544.

Več informacij o prireditvah in vadbi na [www.migajznami.si](http://www.migajznami.si), kjer lahko vpišete tudi svojo prireditve ali vadbo.

## 27. krog 1. SNL

## Visok poraz Nafte

Lendavčani v Kopru zgrešili tudi enajstmetrovko

Stadion Bonifika, 500 gledalcev, sodnik: Nejc Kajtažovič (Kranj). Strelci: 1 : 0 Vassiljev (24), 1 : 1 Vinko (27), 2 : 1 Karič (44), 3 : 1 Stančič (49), 4 : 1 Stančič (72). Rumeni kartoni: Struna, Stančič; Lesjak.

Luka Koper: Hasič, Blažič, Brulc (Bunderla, 69), Vassiljev, Struna (Štulac, 77), Marčeta, Karič, Marijanovič (Stančič, 46), Đukič, Osterc, Kovačević. Nafta: Aljec, Matjašec, Lesjak, Lazič, Tomažič - Šeruga, Ibraimi (Dvorančič, 75), Levačič, Komljenovič (Maruško, 46), Prašnikar (Jovanovič, 46), Vinko, Vaš.

Gostitelji so zagrozili že v 5. minuti, ko se je Osterc po napaki vratarja Ajleca znašel sam pred praznimi vrati, a je streljal mimo gola. V 20. minuti je izredno priložnost napravil Marijanovič, ki je z vsega sedmih metrov streljal mimo vrat Nafte. Le štiri minute kasneje je Vassiljev dosegel vodstvo za domačine iz prostega strela s kakih 25 metrov. Žoga je končala v levem spo-

dnjem kotu gostujočih vrat. Izid je v 27. minuti izenačil Vinko, ko se je sam znašel pred vratarjem Hasičem in z močnim strelom žogo poslal v mrežo. V 36. minuti je bil v akciji ponovno Osterc, ki je preigral gostujočega vratarja in stekel sam proti vratom, toda z leve strani je žogo poslal le v vratnico. Minuto pred odhodom na odmor je Karič po prekršku nad Ostercem iz prostega strela dosegel še drugi zadetek.

Trener domačih Gliha je imel tokrat srečno roko pri zamenjavah, saj je Stančič, ki ga je poslal v igro v nadaljevanju, dosegel zadetek že v 49. minuti. Po podaji Marčete je z glavo dosegel lep zadetek – žoga je zadela najprej vratnico in se od nje odbila v mrežo. V 66. minuti je imel priložnost še Jovanovič, vendar je žoga poletela prek vrat. Tomažič - Šeruga je v 69. minuti zadel prečnič. Končni izid je postavil Stančič, ki je izkoristil lepo podajo Osterca. Lendavčani so v za-

dnji minuti zapravili še enajstmetrovko. Strel Vinka je Hasič ubranil.

Preostali izidi: Domžale – Maribor 2 : 2 (0 : 2), Rudar – Hit Gorica 0 : 1 (0 : 0), Triglav – Olimpija 1 : 4 (0 : 3), Primorje – CM Celje 0 : 1 (0 : 0). Pari 28. kroga: Nafta – Hit Gorica (sobota ob 18. uri), Domžale – CM Celje, Primorje – Luka Koper, Rudar – Olimpija, Triglav – Maribor.

Maribor	16	8	3	47	18	56
Domžale	14	7	6	40	24	49
Koper	14	4	9	45	34	46
Olimpija	10	9	8	41	30	39
Rudar	10	7	10	48	39	37
Gorica	10	7	10	32	38	37
Nafta	8	5	14	36	47	29
Celje	7	8	12	33	44	29
Triglav	7	7	13	27	49	28
Primorje	5	6	16	30	56	21

Feri Horvat M., Milan Jerše

## 20. krog 2. SNL

## Bohar razveselil Muro 05

Črno-beli stežka ugnali Šmartno – Odločilen zadetek v zadnjih minutah

Mestni stadion Fazanerija, 600 gledalcev, sodnik: Borut Janžekovič (Ptuj). Strelci: 1 : 0 Sprečo (30), 1 : 1 Mujakovič (82), 2 : 1 Bohar (87). Rumeni kartoni: Kous, Maruško, Bencak, Bohar, Horvat; Babič.

Mura 05: Luk, Kous, Ramšak, Maruško, Bencak, E. Janža, Horvat, J. Janža, Kouter, Sprečo (Janev, 89), Bohar (Slavič, 88).

Šmartno 1928: Pusovnik, Veler, Omerovič, Volk, Kramar, Babič, Jelen (Lenošek, 86), Mujakovič, Bizjak, Zamernik (Akamba, 66), Mahmutović (Podbrežnik, 59).

Gostje so že v prvih minutah pokazali, da se niso prišli samo braniti. Tako so v 3. minuti skorajda zadeli iz prostega strela, vendar je vratarja Luka rešila vratnica. Tekma je bila ves čas dinamična in bojevita, čeprav so gledalci pogrešali več točnih podaj. V 30. minuti pa val navdušenja v domačem taboru! Bohar je izvrstno preigral na desni strani, podal žogo v kazenski prostor do osa-

mljenega Spreča, ki je s strelom po tleh premagal nemočnega vratarja Pusovnika. Le štiri minute kasneje bi »Muraši« lahko povišali vodstvo. Bohar je namreč preigral nekaj gostujočih nogometašev, nato še vratarja in streljal proti vratom, vendar so gostje izbili žogo z golove črte. V 38. minuti pa je bila lepa priložnost za goste. Bizjak je z glavo poslal žogo tik mimo desne vratnice.

V drugem polčasu so črno-beli izvedli več obetavnih akcij in si priigrali več priložnosti. Toda v 82. minuti so doživeli šok. Po prostem strelu je bil v domačem kazenskem prostoru najvišji Mujakovič, ki je z glavo žogo od blizu poslal v domačo mrežo. Ko je že kazalo na delitev točk, je na sceno spet stopil agilni Bohar.

Domači igralci so gostom odvzeli žogo na sredini igrišča, Sprečo je podal do osamljenega Boharja, ki je streljal proti vratom, Pusovnik pa je žogo na kratko odbil. Ta je prišla zopet do Boharja, ki jo je iz bližine poslal v mrežo.

## Razigrani Ptujčani

Drugi izidi: Labod Drava – Bela krajina 4 : 1 (2 : 0), Roltek Dob – Aluminij 1 : 1 (1 : 0), Krško – Dravinja Kostroj 1 : 0 (1 : 0), Garmin Šenčur – IB Interblock 1 : 2 (1 : 2). Pari 21. kroga: Bela krajina – Mura 05, IB Interblock – Krško, Dravinja Kostroj – Roltek Dob, Šmartno 1928 – Garmin Šenčur, Aluminij – Labod Drava.

Interblock	10	7	3	31	18	37
Aluminij	9	7	4	35	18	34
Dravinja	8	7	5	25	19	31
Drava	8	5	7	29	29	29
Mura 05	9	2	9	25	26	29
B. krajina	7	7	6	32	27	28
Dob	7	5	8	25	29	26
Krško	6	5	9	14	23	23
Šenčur	4	7	9	31	39	19
Šmartno	4	4	12	25	44	16

Milan Jerše




## Stavijo na mlade kolesarje



Ob začetku nove kolesarske sezone je bila v poslovni stavbi Radenske v Boračevi predstavitev dveh kolesarskih ekip, in sicer kontinentalne moške ekipe Radenska in ženske kolesarske ekipe Klub Polet Garmin. Na tiskovni konferenci je predsednik KD Radenska Rog Milan Hojnik poudaril, da je Radenska že 30 let zvesta partnerka v 62-letni zgodovini tega kolesarskega kluba. Po besedah direktorja kontinentalne ekipe Andreja Hauptmana, nekdanjega proslavljenega kolesarskega asa, dajejo poudarek mladim nadarjenim tekmovalcem do 23. leta starosti. Na čelu 11-članske ženske ekipe pa je Gorazd Penko. M. J.

# razvedrilo

www.vestnik.si | e: vestnik@vestnik.si

	ŠTEFAN HAJDINJAK	PISEC DRAMSKIH DEL	DEL ŽELEZNIŠKE KOMPOZICIJE	BODEČ NJIVSKI PLEVEL	DEŽNIK (POGOV.)	
	SKEPSA					
	SKUPINA LJUDSTEV ISTE BARVE KOŽE					
	ŽELATINA IZ ALG					
	LOKAL S PRENOČIŠČI OB CESTI ESTONEC					ITALJANSKA IGRALKA LOLLU-BRIGIDA
						AVSTRISKA TISKOVNA AGENCIJA
						AMERIŠKI PISATELJ MAILER
						POŠKODBA TKIVA ZARADI TIŠČANJA
VESTNIK	NAPETOST MIŠIČNEGA TKIVA	AMERIŠKI (GRALEC (JAMES) EPSKO PESNIŠTVO			ŠVICARSKO MESTO V KANTONU TICINO UNESEK	
NASPROTJE ATEISTA				SMEROKAZ		
HRVAŠKO LETOVIŠČE OB VZHODNI OBALI ISTRE				KOŠARKAR LAKOVIČ		
STARO MESTO PRI ZADRU			LAHKA KOČIJA VRHUNJE OBLAČILO MUSLIMANK		BOG RIŽA V ŠINTOIZMU NEKDANJI NOGOMETAS (MARKO)	
POVELJE				STRANSKI DEL MEDENICE ŠOLSKA OCENA		MURSKA SOBOTA ŽUPAN V ILIRSKIH PROVINCAH
NAJVEČJA PUŠČAVA NA SVETU					ALARMNA NAPRAVA	
					AMERIŠKI FOLK DUET	
VESTNIK	OSEL, BEDAK	ŠVEDSKI SMUČARSKI CENTER TELOVADEC ŠTUKELJ		BELGIJSKI SLIKAR (JAMES) ODMEV, JEK	<b>E</b>	VLADARSKA ROOBINA
						KANADSKI PEVEC (BRYAN)
VZDEVEK OLIVERJA MLAKARJA			NEKD. AM. ATLETINJA (GAIL) ŠVEDSKI AVTO			DANTE ALIGHIERI AMERIŠKA MERA ZA MLEKO
MESTO JV OD PARIZA				SREDSTVO ZA UNIČENJE PLEVELA RUŠILNI MORSKI VAL		
NAPRAVA, KI DOLOČI LOKACIJO					SUMERSKA BOGINJA PLODNOSTI REKA V MENGŠU	
JUNAK ENEIDE (ORIG.)				LOJZE PETERLE FRANČOSKI SLIKAR (EDGAR)	DEL VIETNAMA	
					FIZIK NEWTON	
						STANE SEVER
	NEON			HALOGENA PRVINA (AI)		SOKRATOV TOŽNIK
	LITERARNA JUNAKINJA IVANA TAVČARJA			ŽENSKI GLAS		
	ANATOLIJA					AFRIŠKI VELETOK
						ZDENKO ISKRA
	OTOK V BLIŽINI ZADRA				NAVEDEK	

**Horoskop napisala Jolanda** [www.vedezvanjedolly.com](http://www.vedezvanjedolly.com)  
 Za osebni obisk 031 457 557 ali 090 44 66 | 1,29 eur/min

**OVEN 21. 3.-20. 4.**

Nekaj se bo za vedno končalo, seveda vam ne bo prav, najbolje, da potegnete črto, kajti sledi vam preporod. Tukaj ni zmagovalca, samo moralno zadoščenje, pa še to je vprašljivo. Na čustvenem področju ne begajte, ampak se umirite. Izogibajte se stresu in pazite na zdravje.

**TEHTNICA 24. 9.-23. 10.**

Pomoč vam bo ponudila starejša oseba, na katero se lahko zanesete. Pred vami so novi začetki in razvoj v pozitivni smeri. Odvrzite vse svoje strahove in dvome, saj vam ravno zaradi tega ne uspeva, kot si želite. Vzemite si čas in še enkrat premislite, kaj in kako si želite, čas je za sprejemanje odločitev.

**BIK 21. 4.-21. 5.**

Opustite navezanost na ljudi in stvari, saj vas samo obremenjuje in zadržuje na mestu. Zadeve, poslovne kot tudi čustvene, rešujte postopoma, raje sklenite premirje in si vzemite čas za odmor, ki ga že nekaj časa potrebujete. Mirno razmišljanje o družini bo prineslo nove poglede in odprlo nove smeri.

**ŠKORPIJON 23. 10.-23. 11.**

Utrdite poslovne in družinske vezi. Imeli boste občutek, da ste dosegli svoje želje in jih tudi izpolnili. Zaradi stvari, ki vas bremenijo, si lahko oddahnete, rešitev je že tukaj, samo vi je še ne vidite. Malo počakajte. Ostanite takšni, kot ste, pristni, pošteni in zvesti resnici ter upoštevajte ljudi okoli sebe.

**DVOJČKA 22. 5.-21. 6.**

Nekatere stvari odhajajo iz vašega življenja samo zato, da naredijo prostor novim. Sprejmite dogajanje okoli sebe, saj vas čaka še veliko dela. Pokažite navidezno vdajo, ko bo pravi čas, boste slavili zmago. Vesela novica v krogu sorodnikov. Glede počutja poslušajte svoje telo, na kaj vas opozarja.

**STRELEC 24. 11.-22. 12.**

Do zdaj vam je že kar uspelo, ne ustavljajte se, ampak nadaljujte korak za korakom. Ne stiskajte obroča, kajti lahko izgubite vse, za kar ste se trudili. Bodite prožni, da se energija ne bo zataknila. Pazite, da se v vaše odnose ne vmešavajo drugi ljudje. Če razmišljate o izgubi kilogramov, je zdaj pravi čas.

**RAK 21. 6.-22. 7.**

Urejali boste družinske odnose in se ob tem veliko naučili. Bodite odprti za srečanje. Ne sklepajte površinsko, saj lahko naredite komu krivico, vi samo pazite, da boste izbrali pravi trenutek in se pravilno odločili. Potovanje, morda tujina. Lahko nova ljubezen.

**KOZOROG 23. 12.- 20. 1.**

Ujeti ste v položaj, iz katerega ne vidite izhoda. V takšnem stanju je bolje mirovati kot delovati. Vsako težavo rešujte postopoma. Ni nujno, da je konec, vsekakor pa na star način ne bo šlo več. V službi manjši zapleti, ampak vi nadaljujte s svojimi vizijami.

**LEV 23. 7.-23. 8.**

Postavite meje in omejitve in ne sklepajte kompromisov, samo pazite, da ne boste naredili enake napake kot v preteklosti. Lahko manjši prepri. Ne čakajte, morate tvegati, drugače ne boste nikoli izvedeli. Posebej pazite na svoje čute, da vam ne uidejo z vajeti. Držite se stroge discipline na vseh področjih.

**VODNAR 21. 1.-19. 2.**

Dolgo ste čakali, da se vaše želje uresničijo, zdaj pa ste skoraj ali že na cilju. Ne prepuščajte se sanjaštvu in fantazijam. Vsa vaša energija naj bo na enem mestu. Prečistite in umirite svoje misli, da bo nihanja čim manj. V ljubezni vse dobro.

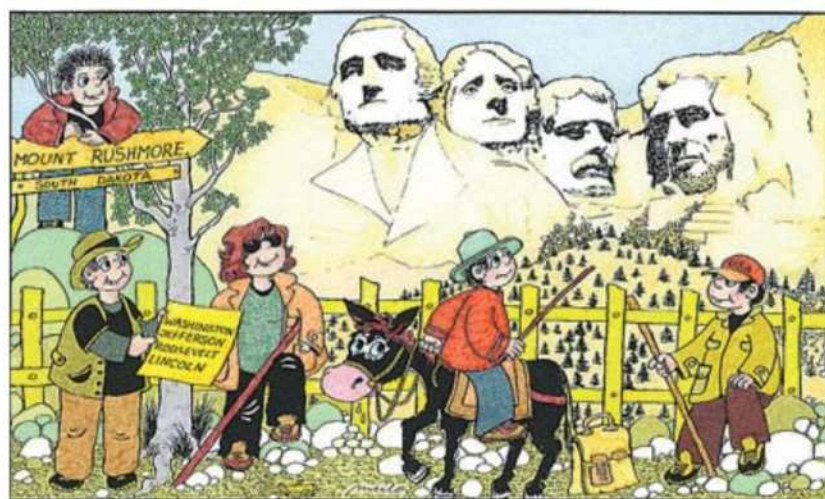
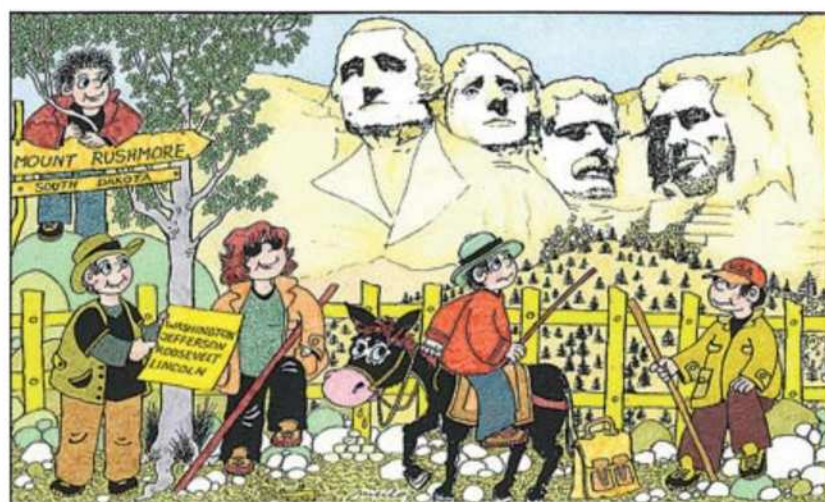
**DEVICA 24. 8.-23. 9.**

Združite svoje talente in doživeli boste uspeh. Dobro bi bilo vprašati svoje srce, kaj si želi - ne bodite presenečeni zaradi odgovora, zaupajte si, saj je to tisto pravo. Prihajajo novice, ki bodo za vas zelo pomembne. Podpis pogodbe, ki bo za vas pomembna.

**RIBI 20. 2.-20. 3.**

Opustite stare škodljive vzorce, da se vam ne ponovijo več. Vrzite v stran vse, kar vas plaši in omejuje. Čas je za vašo novo osebnost, le pogumno. Sreča se lahko povrne, če se ne boste obremenjevali s preteklimi izkušnjami. Močno strast boste težko nadzorovali.

**deset razlik**



**Nagrade za izzrebane reševalce**

1. nagrada: knjiga Lahko jem, mag. Branislava Belović  
 2.-8. nagrada: majica

Pravilno rešitev - označena polja - napišite in pošljite na dopisnicah na uredništvo Vestnika, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobotna, do petka, 22. aprila 2011.

Rešitev:

---



---



---

Ime in priimek, naslov:

Rešitve iz 13. številke: TROBENTICE, ZVONČKI, POMLAD

1. nagrada kuharska knjiga: Marija Kelenc, Gomilica 31, 9224 Turnišče. 2.-8. nagrada majica: Milan Gašpar, Šulinci 68, 9203 Petrovci; Katarina Bukovec, Mlinska ulica 16, 9224 Turnišče; Marko Smodiš, Ižakovci 39 a, 9231 Beltinci; Štefan Peršak, Lipa 131, 9231 Beltinci; Tjaša Benko, Kuzma 50, 9263 Kuzma; Marija Porš, Preglov trg 6, 1000 Ljubljana; Nataša Lucu, Ulica arh. Novaka 19, 9000 Murska Sobotna.

Nagrade lahko prevzamete do konca prihodnjega meseca v naročniški službi Podjetja za informiranje v Ulici arhitekta Novaka 13 v Murski Soboti.

**sudoku**

Vsaka vodoravna vrstica, vsak stolpec in vsak kvadrant 3 x 3 morajo vsebovati številke od 1 do 9.

					1		3
	4			2	5		
9	1		3			5	
			2				
5						8	7
7		8	4				
4	9	6					
		2	9	7			4
				4		9	8
							2

## besede mode

## Moč cvetlične komunikacije

Velike rože v močnih barvnih kombinacijah

S pomladjo nas cvetlice navdihnejo z optimizmom. Oblačila s cvetličnimi vzorci ponudijo različne asociacije, ki so večinoma pozitivne. Letos nas moda razvaja z velikimi in majhnimi cvetličnimi vzorci v zelo močnih barvnih kombinacijah.

## Kontrasti v vzorcih

Komplementarne barvne kombinacije niso nobena izjema. Enaki in prav veliki cvetlični vzorci (fotografirane ali naslikane cvetlice) se znajo pojavljati na vijoličasti osnovi, ki je kot podkrilo, vrhnja plast pa je iz enakega

»Rože od pradavnine na različne načine nagovarjajo človeka, vzbujajo pozornost z bujno rastjo, raznovrstnimi oblikami cvetov, pisanimi barvami in izbranimi vonjavami, z lepoto, ki je ni mogoče spregledati in ob kateri ni mogoče ostati ravnodušen.«

(Germ, Tine 2002:5; Simbolika Cvetja)



cvetličnega vzorca na rumeni osnovi. Tretjino cele obleke sestavlja vijolična kombinacija, preostalo je na rumeni osnovi. Gre za harmonično razmerje (ena proti tri), ki ga naše oko še vedno tolerira. Kadar je tako razmerje pri komplementarnih barvah (vijolična – rumena, modra – oranžna, zelena – rdeča) porušeno, naše oko lahko zazna oblačilo kot neprivačno.

Čar pomladnih cvetlic in barv je nalezljiv kot smeh. Lahko se pojavljajo tudi na oblačilih, ki jih nosimo v službo. Če se nam zdijo obleke, posute z marjeticami, preveč nežne, jih nekoliko zakrijmo z vrhnjimi oblačili. Taki vzorci se lahko pojavljajo na bluzi, ki skrita pod poslovnim sukničem še vedno komunicira z vso močjo.

Tatjana Kalamar Morales

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

www.pomurje.si

## Prekajena svinjska krača z belimi beluši

Priprava: 20 min. (beluši), 150 min. (krača)

## Sestavine

- prekajena svinjska krača AVE
- 500 g belih belušev PANVITA
- 1 večji koromač
- korenje
- 1 strok česna
- 1 čebula
- poper v zrnju
- lovorjev list
- sol, beli poper
- 1 žlica masla

## Priprava

Zelene vršičke koromača osmukamo in jih pustimo za kasneje. Na štedilnik postavimo velik lonec s hladno vodo, v katerega stresemo narezan koromač, narezano korenje, cel česen, narezano čebulo, lovor in poper v zrnju. Vodo zavremo in zmanjšamo temperaturo. Kračo operemo in jo damo v lonec z vrelo vodo. Kuhamo dve uri, odstavimo in pustimo, da se v vodi ohladi. Preden je krača popolnoma ohlajena, pripravimo lonec za kuhanje belušev. Vodo zavremo in jo rahlo solimo. Beluše očistimo, odstranimo spodnje (olesenele) dele in damo kuhat. Kuhamo približno 15 min., odvisno od debeline belušev. Z vilicami poskusimo, kdaj so kuhani (mehki).

Vršičke koromača vmešamo v ogreto maslo, ki smo ga pripravili v ponvi. Dodamo kuhane beluše in jih kakšno minuto pečemo v maslu. Na koncu popoprmo z belim poprom. Postrežemo skupaj s toplo kračo.



skupina panvita

## Pomurske lekarne razkrivajo zdravilne skrivnosti

## Uhajanju urina lahko uideemo

Nastajanje urina je stalen proces, ki poteka v ledvicah

Za odtok urina se odrasel človek zavestno odloči ali pa ga še nekaj časa zadržuje. Ko zmožnost zavestnega zadrževanja urina odpove, naše nadziranje ni več mogoče – pojavi se nehotno uhajanje urina ali urinska inkontinenca. Težava, ki jo mnogi predobro poznajo, a o njej težko spregovorijo. Tudi zato, ker daje občutek nemoči, manjvrednosti, obupa in negotovosti. Velikokrat nosi s seboj potrebo po pomoči in sočasno strah, da nas zaznamuje s predsodki tistih, ki o težavi niso seznanjeni. A to temino neznanja je treba razbliniti in ljudi ozavešiti, da z inkontinenco lahko živimo dostojanstveno življenje! Inkontinenca se lahko pojavi v kateri koli starostni skupini, in čeprav je ne moremo opredeliti kot del normalnega staranja, se njena pogostost s starostjo stopnjuje.

## Vrste in vzroki inkontinence

Urinska inkontinenca je lahko posledica okužbe (cistitis), povzročijo jo lahko tudi stranski učinki zdravil (antihipertenzivi, antipsihotiki, nevroleptiki, diuretiki, sedativi, hipnotiki ...), slabša gibljivost, zmedenost, pitje kofeinskih pripravkov in alkohola. Nastane tudi zaradi sprememb v možganih, sečnem mehurju ali sečnici in zaradi bolezni živcev, ki oživčujejo sečni mehur. Na splošno inkontinenca razdelimo na:

– Urgentna inkontinenca je nezmožnost zadrževanja urina za več kot nekaj mi-

manjkanja hormona estrogena.

– Prelivna inkontinenca je nenadzorovano uhajanje majhnih količin urina, ki se opazi kot kapljanje in šibek curek. Nastane zaradi zapore sečnega toka (hipertrofija prostate).

– Popolna inkontinenca je stalno uhajanje urina zaradi oslabiljenega sfinktra, ki se ne zapre (porod, operacije...).

## Težave, ki jih povzročajo

Inkontinenca vsekakor ni zgolj medicinski problem in ne vodi zgolj v pro-

vodi v potrto in depresijo. In navsezadnje je lahko inkontinenca za človeka tudi ekonomski problem, saj potrebuje za obvladovanje težav kar nekaj pripomočkov.

## Zdravljenje

Za optimalno zdravljenje je potrebno skrbno poznavanje težav bolnika. Kajti tudi inkontinenca je treba zdraviti vzročno. Če je inkontinenca posledica okužbe, se predpiše antibiotična terapija. Pri ženskah v menopavzi velikokrat



nut po prvem občutku tiščanja na vodo. Je najpogostejša inkontinenca pri starostnikih in zanjo pogosto ne najdemo vzroka. Velikokrat nastane po možganski kapi in demenci, ko možgani niso več sposobni uravnati uriniranja.

– Stresna inkontinenca je opredeljena kot uhajanje majhnih količin urina, kadar se zviša tlak v trebuhu. Pojavlja se predvsem ob kašlju, smejanju, napevanju, kihanju ter ob dvigovanju težjih bremen. Je najpogostejša oblika inkontinence pri ženskah in se razvije zaradi oslabelega sfinktra (po porodu in ginekoloških operacijah) ali zaradi sprememb v sečnici (v menopavzi zaradi po-

blem uporabe predlog ali plenice, na kar večina ljudi ob pojmu inkontinence takoj pomisli. Problem inkontinence je veliko bolj obsežen in večplasten. Brez zdravljenja se stanje slabša, prihaja lahko do okužb sečil in mehurja, stalna prisotnost urina na koži povzroča srbeče in pekoče izpuščaje, lahko je neprijeten vonj po urinu... Prav tako je inkontinenca problem socialnega vida, saj inkontinenčni ljudje zaradi strahu in sramu velikokrat opustijo družabno življenje, stike in aktivnosti ter se prepustijo osami. Prav tako je urinska inkontinenca neredko razlog za nastanitev starostnika v oskrbni dom, kar

zadostujeta hormonska nadomestna terapija in ustrezno zdravljenje pri hipertrofiji prostate pri moških. Prav tako se v določenih primerih, predvsem pri urgentni inkontinenci, predpiše zdravila, ki sproščajo mehur (urospazmolitiki). Če je inkontinenca psihogene narave, je potrebna tudi psihoterapija. Včasih se odločijo tudi za elektrostimulacije in magnetne stimulacije ali za operativni poseg. Nekaj nasvetov o tem, kaj lahko storimo sami in kateri pripomočki nam lahko pri tem pomagajo, pa bom ponudila v prispevku naslednji teden.

Polonca Fiala, mag. farm.  
Pomurske lekarne

## z našega štedilnika

## Ocvrte lososove kroglice z beluševim ragujem

400 g lososovega fileja, 15 cl sladke smetane, 2 cl limoninega soka, sol, poper, 2 kocki ledu, 60 g na drobne kocke narezanega korenja, 60 g na drobne kocke narezane stebelne zelene, 5 g sesekljane bazilike, sezam, koper, olje za cvrenje. Sestavine za belušev ragu: 400 g belih belušev, 40 g masla, 80 g šalotke, 15 cl sladke smetane, sol, poper.

## Priprava

Polovico lososovega fileja narežemo na drobne kocke. Stresemo v sekljalnik in s 15 centilitri sladke smetane, limoninim sokom, soljo, poprom in ledom sesekljamo v gladko maso. Preostanek lososa prav tako narežemo na drobne kocke, stresemo v skledo, primešamo korenje, zeleno, baziliko, malo kopra in sesekljano lososovo maso. Vse skupaj premešamo in po potrebi začimimo. Z navlaženimi rokami oblikujemo kroglice, ki jih povaljamo v sezamu. Ocvremo v olju do zlato rumene barve in ponudimo z beluševim ragujem.

## Priprava beluševga raguja

Očiščene beluši narežemo na kolobar-

je. Maslo v ponvi segrejemo in na njem posteklenimo na kocke narezano šalotko. Dodamo beluši, podlijemo s pol decilitra vode, začimimo in na slabem ognju dušimo tako dolgo, da beluši ostanejo čvrsti. Nato zalijemo s smetano in prevremo.

## Nadevano puranje stegno s solato in šunko

200 g solatnih listov, 500 g puranjega stegna brez kože in kosti, 100 g prešane šunke, 40 cl jušne osnove, 100 g čebule, 8 g česna, 5 cl kisle smetane, 5 g škrobne moke, 5 cl olja, sol, poper, origano.

## Priprava

Solatne liste v hladni vodi operemo in v majhni količini slane vode malo skuhamo. Pobiramo iz vode in polagamo na kuhinjsko krpo, da vpije odvečno tekočino. Puranje stegno na deski rahlo potolčemo, solimo, popoprmo in odišavimo z origanom. Nato na stegno položimo solatne liste, rezino šunke in zvijemo. Zvito in nadeto stegno na centimeter povijemo z nitjo in položimo v ponev na ogreto olje. Z vseh strani opečemo, dodamo sesekljano čebulo, česen in malo prepra-

žimo. Zalijemo z jušno osnovo, pokrijemo in počasi dušimo do mehkega. Nato nadevano stegno vzamemo iz omake in na topem shranimo. Omako precedimo, ponovno pristavimo, dodamo smetano, v kateri smo razmešali škrobno moko, in prevremo, da se zgosti. Nadevanemu stegnu odstranimo nit, narežemo in z omake serviramo.

Branko Casar



Fotografija: Natalija Juhnov

## Iskalci novega in drugačnega

## »Šlo je za golo radovednost«

Bolj »navadni« hobiji ostajajo stalnica v njegovem življenju

Kdor ga je že srečal, bo vedel, da ne bomo nič v meglo brcnili, ko bomo rekli, da gre za izjemno toplega človeka. Odrprtega. Ne le odrprtih oči, tudi srca. Na ta način si je mogoče tudi razlagati, kako je enega od najbolj priznanih zastopnikov uradne medicine srečalo staro znanje z vzhoda – reiki. Gre za alternativno metodo zdravljenja ali samozdravljenja s polaganjem rok. Temelji na ideji, da v vsakem bitju kroži univerzalna življenjska energija, s pomočjo katere naj bi zdravili telo, um in duha. Reiki nam lahko po-

nega, zanimivega in morda tudi koristnega. Prijavil sem se in ni mi žal. O tem, da bo tam govor tudi o reiki, torej »univerzalni« oziroma »kraljevski« energiji, ki neodvisno od nas teče skozi vsa živa bitja, na delovanje in lastnosti katere na srečo ne moremo vplivati, sem zvedel ob predstavitvi programa.»

## Kaj vam reiki osebno pomeni?

»Nekoč o reiki in drugih naravnih načinih zdravljenja in vzpostavljanja duševnega ravnotežja nisem kaj do-

žel: prav danes se ne jezi, ne bodi zaskrbljen, spoštuj svoje učitelje, starše, starejše, živi pošteno, bodi hvaležen za vse, kar življenje prinaša.«

## Zakaj mislite, da vam je prav to prišlo na pot?

»Verjetno se je tudi to zgodilo z določenim, meni zaenkrat še neznanim namenom. Priznam, da sem nekatere svoje navade in razmišljanja spremenil in si s tem izboljšal ali olajšal vsakdan. To je v času, ki ga živimo, ko splošno priznane vrednote žal zgu-

## Dolgoleten in priznan zobni kirurg Anton Camplin je v svoje življenje spustil tudi reiki, alternativno metodo zdravljenja.

bljajo veljavo, spoštovanje, svojo vrednost in ko je stiska ljudi velika, zelo pomembno.«

## Za kaj, za koga, v kakšnih primerih ga 'uporabljate' – če lahko tako rečemo... Kdaj ga izvajate?

»Čeprav sem končal tretjo stopnjo reikija in s tem obvladam znanja, da delujem kot terapevt, torej prevodnik energije nase in na druge s pomočjo polaganja rok in s pomočjo določenih simbolov tudi na daljavo, se zdaj, štiri leta po usposabljanju, tega lotevam le občasno v krogu domačih. Vzrok so običajno manj zahtevni primeri nevsčnosti ali težav, pa tudi iz radovednosti, kako bo stvar delovala.«

## Kako ste kot eden bolj zasedenih in boljših predstavnikov uradne medicine v svoj čustveni in racionalni sistem umestili to vzhodnjaško znanje?

»Spoštujem in cenim vse, kar so me naučili med študijem in kasnejšim usposabljanjem. Ker pa je zdaj več časa tudi za takšne izzive in ker sem prepričan o pomembnosti duševnega in telesnega ravnovesja kot predpogoja dobrega zdravja in počutja, poskušam tudi od manj priznanih in manj znanih ved in teorij izluščiti tisto, ki tudi pomaga, vendar o tem iz različnih razlogov vemo ali smemo vedeti in govorimo bolj malo ali bolj sramežljivo.«

## Gre za iskanje ali za kaj gre?

»Če je takšno 'iskanje' ali iskanje uspešno, ne vidim v tem nič slabega. Potrebna je le precejšnja doza realnega vrednotenja iskanega in najdenega ob določenem siceršnjem znanju tematike.«

Drugače pa Anton Camplin svoj čas preživlja na potovanjih – je namreč ljubitelj košarke, včasih sodnik, danes delegat na več nivojih, tudi mednarodnih – nordijski hoji, igra tenis, kolešari in še bi se kaj našlo. Je eden prvih lionistov v naši pokrajini, rad ima svoj mir na vikendu v Selu. Nov izziv, prvi, pa mu je tudi EFT-metoda. Ker nisem zanj nikoli slišala, sem neznanako takoj vtipkala v spletni brskalnik. Kaj pravi? EFT-metoda je tehnika doseganja čustvene svobode ter združuje spoznanja vzhodne (energijski meridiani telesa) in zahodne (čustvene težave namreč vplivajo na telesno zdravje) medicine. Iskanje in najdenje torej. Edina stalnica pri Antonu Camplinu.

Vida Toš

vo, pa vendarle – približuje tudi znanost. Novejše raziskave na področju kvantne fizike tako na znanstveni način pojasnjujejo idejo, prisotno pri reiki. Zame osebno reiki pomeni tudi potrditev že sprejetih in potrjenih na-



Fotografija osebni arhiv

»Tudi moje srečanje z reikijem se je verjetno zgodilo z določenim, meni zaenkrat še neznanim namenom.«

maga telesno in mentalno, pozitivno vpliva na našo duševnost in osebni razvoj, odpravlja pa tudi boleznin in ponuja drugačen pogled na svet.

Seveda sem imela zanj tisoč vprašanj, tudi bolj osebnih, tudi takih, ki mučijo mene. Za javnost pa ostajajo tista, ki se tičejo reikija. Anton Camplin se je šolal tudi za terapevta na tem področju in ima končano tretjo stopnjo.

## Kako ste se srečali z reikijem?

»Šlo je za golo radovednost, ker pravimo, da naključij ni. Nekaj mesecev po upokojitvi sem v enem od tele-

sti razmišljal. Ni bilo ne časa, ne dovolj volje, tudi potrebe ne. Upošteval sem potrjeno in dokazano, to, kar je pač študij stomatologije na medicinski fakulteti tudi sicer ponujal. Drugačno razmišljanje ni bilo zaželeno, delno celo prepovedano in tudi stigmatizirano.

Zadeve se spreminjajo: ob določenih varovalkah se ta in tudi podobne metode počasi sprejemajo. Omogočanje celovitega razumevanja religije in duhovnosti dokazuje njihovo univerzalnost. Zato je reiki zaživel prav v obdobju, ko se razumevanju veselja in duhovnosti – čeprav sramežlji-



Ne jezi se, ne bodi zaskrbljen, spoštuj svoje učitelje, starše, starejše, živi pošteno, bodi hvaležen za vse, kar življenje prinaša.

vizijskih programov zasledil napoved delavnice »za energetske integracije«. Na zanimiv in vabljiv način jo je posredovala voditeljica šole. Posredi je bila seveda tudi radovednost za odkrivanjem nečesa novega, drugač-

## Tukaj in zdaj

## KRILATICA STAREGA OČETA

Milan Vincetič

Moj stari oče je vedno znova ponavljal krilatico, češ »deci in starim ljudem ni treba vsega znati«. Seveda sem se moral, ko so pač vaški moške staknili glave, iti igrati na dvorišče, kajti njihovo umovanje je najbrž kukalo izza železne zavese, zato se je največkrat tudi moja mati umaknila, ker ji je bila pač časopisna politika, o kateri so se kresale iskre, najbrž deveta skrb.

Dandanes pa je vsega, žal, preveč tako za »deco in stare ljudi«. Ob vdoru računalniškega spleta in multiprogramске televizije smo namreč čez noč postali vsevedno nevedni krmarji Gericaultovega Splava Meduze. Naenkrat pač vsi vse vemo in smo dolžni tudi vse (i)zvedeti. Ker je pač to naša pravica, saj smo vendar, kozavi in begavi mravljinčarji, najbolj poklicani (pre) oblikovalci sveta.

Česar se seveda še najbolj zavedajo mediji, saj nam poskočno prodajajo informacije, ki jih (najbolj) želimo slišati. S katerimi se bomo mastili in si trebili zobe. Ki nas bodo vznemirile do obisti. In nas hkrati delale srečno nesrečne.

Tako v televizijskih dnevnikih ter na prvih straneh časnikov kraljujejo obskurne zgodbe o umorih, zločinih, orožarski aferi, oklepnikih, bulmastifih, »sporni« operaciji prostate predsednika države, avtomobilu notranje ministrice, (vse)občih krajah, škandalih v poslanskih in poslovnih vrstah, nad katerimi seveda mali ljudje vihajo nosove ter prisegajo na svojo neizmerno etično in moralno čistost, podedovano iz kranjčevske paradigme o »malem dobrem človeku« ter iz blasfemičnega krščanskega imperativa o odrešujočem zemeljskem trpljenju. Čistost, ki jo kazijo tudi (naše) drobne in pekoče umazanosti.

A za vse je najbolj kriv spomin. In to zapečaten z maksimo litera scriptra manet in v katerega ne bi smeli tako »deca kot stari ljudje« prostodušno vtikati svojih robotih nosov. Kot tudi v raznorazne wikipedije in wikileakse, ki s paparacovsko drznostjo kuka v zaodre tako svetovnega kot lokalnega dogajanja. Čeravno novinarski kodeks tudi dopušča, »da sme novinar snemati in fotografirati brez privolitve, kadar utemeljeno sumi, da bo na ta način prišel do informacij, ki so v interesu javnosti« (Ranka Ivelja, SP, Delo, 2. april 2011).

Tako nam je svet, predvsem ožemanje umazanega perila, dan in noč na dlani. Še več: s pomočjo socialnih omrežij ga tako rekoč tudi navidezno krojimo. Ali kot je pripomnil kolumnist Goran Vojnovič: »...podnevi smo nevidni in uslužni državljani, ponoči pa facebook prevratniki.«

In tudi s tem bi se moj star in oče strinjal. Pa navsezadnje tudi z Billom Gatesom, ki je zapisal: »Če smo zasuti z informacijami, še ne pomeni, da imamo prave informacije in da smo v stiku s pravimi ljudmi.«

Moj stari oče je odšel več kot dve desetletji pred infostresom, za katerega sem tudi sam prepričan, da vse prikuhe na medijskih portalih res niso za »deco in stare ljudi«, saj slednji več ali manj ne ločijo začimb, ki so jim bile skrito dodane. Zato tako »deci in starim ljudem« ne bi dovolil niti pridvigniti pokrovke, kaj šele jih pobarati, koliko ščepec soli je še treba, da bo jed vsem enako teknila. Ali jim vsaj napolnila (še) vedno (pre)požrešne želodce, ki še kako znajo (za)tajiti ali navreči tako pristne kot hlinjene orgazme.



## filmogled

## Hereafter, ZDA, 2010

Režija: Clint Eastwood. Igrajo: Matt Damon, Cecile de France, Jay Mohr

Clint Eastwood nadaljuje ustvarjanje nenavadnih in izvrstnih dram, v katerih sam ne igra. Že po filmu Invictus (Nepremagljivi) je glavni igralec Matt Damon izjavil, da si želi čim prej posneti nov film z Eastwoodom. Ta želja se mu je izpolnila lani, ko je zdaj že 80-letni režiser skoraj neopazno posnel mistično dramo Hereafter, ki bi jo pri nas lahko prevedli kot Onostranstvo. Njegov film namreč govori o izkušnjah ljudi, ki so že bili ne samo klinično, ampak tudi dejansko mrtvi za kratek čas, a so se potem nekako vendarle »prikobacali« nazaj v življenje. Zgodba se vrti okrog treh glavnih likov. Parižanke Marie, ki za kratek čas izgubi življenje v cunamiju (posneto izredno veristično), po vrnitvi pa se namesto televizijske kariere odloči za pisanje knjige o svoji izkušnji s smr-

tjo. Potem o dečku Marcusu, ki se v Londonu nikakor ne more sprijazniti s smrtjo svojega brata dvojčka Jasona, in o skromnem Georgeu Loneganu, ki je sicer voznik viličarja v San Franciscu, a je nekoč že slovel kot uspešen posrednik med svetom živih in mrtvih. Vendar George o tem noče več niti slišati, saj mu je nakopalo samo težave. Niti vseh treh likov pa se nato usodno prepletejo na knjižnem sejmu v Londonu. Čeprav v filmu uporabljata tudi rahle elemente fantazije, tega gledalec Eastwoodovega filma skoraj ne opazi, saj se je režiser odločil za miren tok zgodbe brez cenenege poveličevanja in patetike. Gre za prepričljivo, a umirjeno dramo, ki bo dala marsikomu razlog za razmislek. Kot da bi se Eastwood želel poslovliti.

T. K.

oglas@vestnik.si  
tel.: 02 538 17 20

**živali**

NESNICE, rjave, grahaste, črne, pred nesnostjo. Vzreja nesnic Tibaot, Babinci 49, tel.: 582 14 01. m019350

NESNICE, rjave, sive in črne, začetek nesnosti. Lahko naročite: Merklin, Skakovci, tel.: 031 570 827. m019439

NESNICE, MLADE, začetek nesnosti, cepljene, rjave, sive, črne. Naročite: Nemčavci, tel.: 528 11 90, Petanjci, tel.: 546 15 05, Beznovci, tel.: 549 10 25, Grad, tel.: 553 11 48. m018803

NESNICE, rjave, grahaste in črne, stare 13 tednov, prodam po 3,70 evra. Dostava na dom. Tel.: 792 35 71. m019462

PURANE, 6-tedenske, za nadaljnjo rejo, prodam. Možnost dostave. Rešek, Starše 23, tel.: 02 688 13 81 ali 040 531 246. m019475

PUJSKE, težke od 25 do 45 kg, in svinje, težke od 70 do 100 kg, prodam. Tel.: 041 934 608. m019493

**posesti**

POČITNIŠKO HIŠICO na Pohorju, opremljeno, CK (olje), pogled na Dravsko polje, asfaltni dovoz, 95.000 evrov, prodam. Tel.: 041 276 983. m019348

FRIZERSKI SALON, opremljen, v M. Soboti, damo v najem. Tel.: 031 525 899. m019478

STANOVANJE v Murski Soboti dam v najem. Tel.: 031 525 899. m019480

TRISOBNO STANOVANJE, 70 m<sup>2</sup>, v

Radencih prodam. Tel.: 031 388 394. m019416

POSLOVNI PROSTOR, 50 m<sup>2</sup>, v M. Soboti damo v najem. Tel.: 031 525 899. m019476

STAREJŠO HIŠO z velikim vrtom v Murski Soboti prodam. Tel.: 041 752 848. m019483

**kmetijska mehanizacija**

KUPIM TRAKTOR IN KMETIJSKO MEHANIZACIJO. Tel.: 041 679 937. m019463

KUPIM KMETIJSKE PRIKLJUČKE IN TRAKTORJE. Plačilo takoj. Tel.: 041 646 087. m019406

TRAKTOR IMT 540 prodam. Tel.: 041 373 354. m019409

CISTERNO CREINA, sejalnico za koruzo in pšenico ter večjo količino drv prodam. Tel.: 031 600 237 ali 041 602 227. m019441

IMT 560, letnik 1986, 2. lastnik, prodam. Tel.: 041 867 976. m019450

SEJALNICO za koruzo, 3-vrstno, INO Beker, novo, z garancijo, cena 4900 evrov, prodam. Tel.: 041 558 069. m019474

KUPIM KMETIJSKE PRIKLJUČKE IN TRAKTORJE. Plačilo takoj. Tel.: 041 646 087. m019485

CISTERNE ZA GNOJEVKO, pocinkane, trosilnike hlevskega gnoja, pajke in zgrabljalnike, balirko in ovijalko ter okopalnik za koruzo prodam. Tel.: 041 969 553. m019490

MLIN ZA MLETJE ZRNJA z elektromotorjem, 7,5 kW, mešalnik za koruzno silažo SIP s karadom in traktorsko škropilnico, 200 l, prodam. Tel.: 051 686 896. m019495

KOMBAJN KLASS 106 in ENOOSNO PRIKOLICO, prekucno, močnejše izdelave, prodajo. Tel.: 041 816 269. m019491

**razno**

PRODAMO IN BREZPLAČNO DOSTAVIMO kamen, skrilavec, različnih barv in debelin. Tel.: 041 678 966. m019423

ČEBELE NA SATJU, AŽ-panje s čebelami in prazne panje prodam. Tel.: 040 458 832. m019436

PRIKOLICO ZA AVTO, s carinsko »zajlo« in cerado, nosilnost 400 kg, prodam. Tel.: 041 398 980. m019437

RABLJENE BETONSKE SOHE ZA VINOGRAD, prašice za zakol, težke od 130 do 150 kg, in vino sorte kerner prodam. Tel.: 041 673 032. m019442

**delo**

Nov HOTEL\*\*\*\* išče prijazno natakarico/sodelavko za delo v recepciji. Ponujamo: celoletno varno delovno mesto, dobro plačilo, možnost dodatnega izobraževanja in napredovanja. Pričakujemo: dobro znanje nemškega in angleškega jezika ter dobro znanje dela z računalnikom (možnost priučitve). Tel.: 0043 664 22 50 566, Thermenhof, Schaufelberg 48, A - 8380 Jennersdorf. Prošnje pošljite na e-naslov: urlaub@thermenhof. m019494

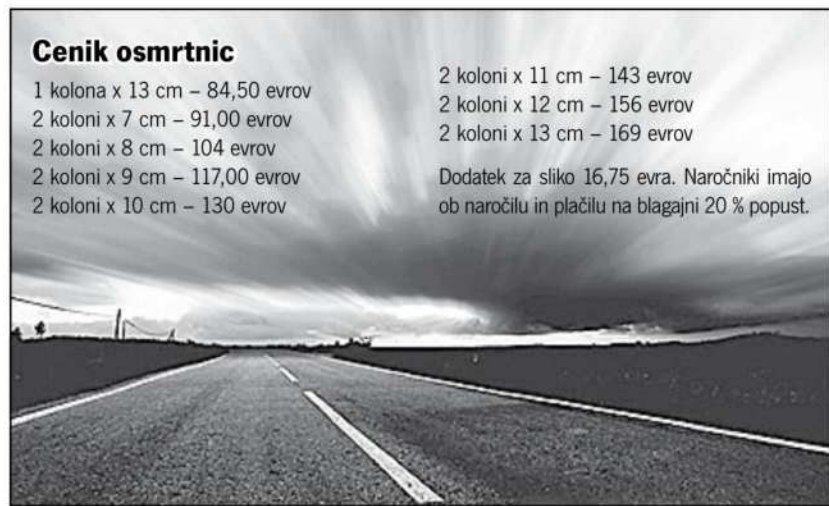
**storitve**

NEMŠČINO USPEŠNO INSTRUIRAM ZA VSE ŠOLE, pripravljam na maturo in prevajam, prof. Tanja Huber, s. p., Kardoševa ulica 4, M. Soboti, tel.: 040 741 350 ali 541 14 56. m019445

**Cenik osmrtnic**

1 kolona x 13 cm – 84,50 evrov	2 koloni x 11 cm – 143 evrov
2 koloni x 7 cm – 91,00 evrov	2 koloni x 12 cm – 156 evrov
2 koloni x 8 cm – 104 evrov	2 koloni x 13 cm – 169 evrov
2 koloni x 9 cm – 117,00 evrov	
2 koloni x 10 cm – 130 evrov	

Dodatek za sliko 16,75 evra. Naročniki imajo ob naročilu in plačilu na blagajni 20 % popust.



**TERACERSTVO IN KAMNOSEŠTVO, d. o. o.**  
Kopališka ul. 2, M. Soboti, tel.: 02 531 14 02, faks: 02 521 15 09, GSM: 041 703 491

**Izdelujemo in oblikujemo:**

- notranje in zunanje tlake, stopnišča in stenske obloge
- okenske police, kuhinjske in kopalniške pulte
- spomenike iz različnega granita
- stenske obloge in tlake s keramičnimi ploščicami



**Tehno Color**

**DAN ODPRTIH VRAT 15. 4. 2011**  
10 % popusta na vse izdelke!!!  
Predstavitve suhomontažnega programa z mavčnimi ploščami




Popust velja samo 15. 4. 2011. Lendavska ulica 29, tel.: 02 521 44 61

**Tehno Color**

Lendavska ulica 29, tel.: 02 521 44 61

**BARVE, LAKI, IZOLACIJE, FASADE, OGREVANJE, VODOVOD, ŽELEZNINA**

**NOVO MAVČNE PLOŠČE**

**Murski val in Vestnik na mobilnem Planetu!**

Pošljite SMS **P MURSKI VAL** ali **P VESTNIK** na 1919.



**pomurje.si**  
BOLJŠA STRAN SPLETA

**Zidarstvo, fasaderstvo in izolacija zidov, strojni ometi**  
**Jože Horvat** s.p.



Filovci 110, 9222 Bogojina. Tel./faks: 02 547 10 14, stanovanje: 02 547 13 00, GSM: 041 631 193, 041 956 370

**MIZARSTVO ANTOLIN**  
Tel.: 02 573 70 40, GSM: 041 629 703  
mizarstvo.antolin@siol.net, www.mizarstvo-antolin.si

Zložljive vrtno garniture  
Širina mize 80 cm  
Klopi z gornjim naslonom za oporo hrbta ali brez nje.  
Odlikuje jih izjemna uporabnost.  
Preprosta in hitra zložljivost.  
Majhen prostor za shranjevanje.



**Svet keramike in kopalnic**

**KOTNA KOPALNA KAD**  
140 x 140 cm  
150 x 150 cm

**SUPER CENA: 99 EUR za kos**

Bratonce 5, 9231 Beltinci  
tel.: 02/ 541 14 73  
faks: 02/ 542 11 51  
bratonce@sajama.si

Delovni čas ponedeljek-petek  
8.00-12.30 \* 14.30-18.00  
sobota 8.00-12.00

**Tudi kakovost je lahko poceni.**  
SAJAMA Sajoma, d. o. o., Zrzkova cesta 87, Maribor



**REŠAVNA AVTONJA**  
Trgovina in storitve, d. o. o., Nemčavci 39 b

Pri nakupu štirih MICHELINOVIH pnevmatik dobite kupon za brezplačno gorivo v vrednosti do 40 €. Pri nakupu štirih pnevmatik Kleber dobite praktično darilo. Akcija traja od 21. 3. do 29. 4. 2011. Tel.: 538 11 70, GSM: 041 380 344



Sanitetni prevozi v vse zdravstvene ustanove po Sloveniji



Z vami pri reševanju problema prevoza!

**Rešilna**, nenujni reševalni prevozi, d. o. o., Tišina 1  
Informacije - naročila: GSM: 041 674 467 - Janko Vrbančič

Spustite energijo sonca v vaš dom s solarnimi sistemi **suneX**



Zagotovite si subvencijo EKOSKLADA in ujemite predsezonski popust!

Krachler, d. o. o., Stanjevci 82, 9203 Petrovci, www.krachler.net, 031651487

**MIZARSTVO GJERGJEK**  
Mizarstvo Štefan Gjergjek, s. p.  
Gorica 64 a, 9201 Pucanci, tel: 02 545 92 70, faks 545 92 72, GSM: 041 651 345  
e-mail: stefan.gjergjek@siol.net, www.mizarstvo-gjergjek.com

**IZDELAVA IN MONTAŽA PISARNIŠKO POHIŠTVO**  
KUHINJE, SPALNICE OTROŠKE SOBE ...  
VGRADNE OMARE  
ZUNANJA IN NOTRANJA VRATA  
PREDELNE STENE  
STOPNICE

**Kompas MTS**

**PRODAMO ALI ODDAMO**

**GORNJA RADGONA**  
»PIVNICA« GORNJA RADGONA

Namenjeno za gostinsko dejavnost (z možnostjo preureditve prostorov za različne dejavnosti)  
P+1 v izmeri 228 m<sup>2</sup>  
Cena po dogovoru  
GSM 051 200 400



**Kompas MTS**

**PRODAMO ALI ODDAMO**

**DOLGA VAS**  
TRGOVSKO-POSLOVNI OBJEKT

Zgrajeno leta 1987  
Pritličje 173,20 m<sup>2</sup>  
Zemljišče 3150 m<sup>2</sup>  
Cena po dogovoru  
INFO: 051 200 400



**ZAHVALA**

Ob prerani izgubi najine ljube

**Daniele  
Milošević  
Štamberger**

se zahvaljujemo vsem, ki so se borili, upali in hrepneli z nami. Hvala, da ste z nami.

Sin Miha in mož Zoran



*Nikoli več sonce te ne zbuji,  
nikoli več, konec je vseh skrbi,  
kjerkoli si, naj angel čuva te,  
kjerkoli si, nate bomo mislili vsi.*  
(F. Nova)

*Kje so moje rožice, pisane in bele,  
mojga srca ljubice, žlahtno, žlahtno  
so cvetele ...*

**ZAHVALA**

Ob boleči izgubi drage mame, tašče, sestre in babice

**Anice Makovecki**  
po domače Houžarove Anice  
iz Rogašovec 62

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje, sveče, za sv. maše, v dobrodelne namene, nam pa ustno in pisno izrazili sožalje.

Hvala vsem.

**Žaljuči vsi njeni**



*Ko živela sem, ljubila sem vas vse,  
zdaj, ko me ni,  
ljubite me v spominu vi.*

**V SPOMIN**

16. aprila mineva leto žalosti, odkar nas je nepričakovano zapustila ljuba žena, mama, babica, tašča, sestra in snaha

**Antonija  
Škerlak**

iz Černelavec

Srčna hvala vsem, ki jo hranite v lepem spominu, se ustavite ob njenem in sinovem grobu, položite cvet, prižgete svečko ali ji namenite lepo misel.

**Vsi, ki te imamo radi**



*Ni te več na vrtu, ne v hiši, nič več glas se tvoj ne sliši.  
Če lučko na grobu upihnil bo vihar,  
v naših srcih je ne bo nikdar. Vsa toplina tvojega srca  
in vsa tvoja ljubezen ostajata za vedno z nami.*

**V SPOMIN**

14. aprila mineva leto žalosti in bolečine od takrat, ko nas je za vedno zapustil dragi mož, stric in svak

**Šandor Balaic**  
iz Krplivnika 43

Iskrena hvala vsem, ki z lepo mislijo postojite ob njegovem grobu, prižigate sveče in položite cvet njemu v spomin.

**Žaljuči vsi njegovi najdražji**



*Doma velika je praznina  
in v srcu bridka bolečina.*

**ZAHVALA**

V 77. letu nas je za vedno zapustila draga mama, maca, tašča in sestra

**Marija Slavic**  
iz Beltincev

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, za svete maše in v druge namene ter jo pospremili na njeni zadnji poti.

**Žaljuči otroci Jože, Ivan in Viktorija z družinami ter sestra Rozika**



*Ljubila si delo, življenje,  
kar si zmogla, kar si znala,  
v življenju si nam dala.  
A brez slovesa v tistem aprilskem jutru  
utrjena in nemočna od bolezni si zaspala.*

**ZAHVALA**

V 86. letu nas je zapustila naša draga mama, tašča, babica, prababica in sorodnica

**Terezija Marič**  
iz Murskih Črnc 6

Hvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih slovesa stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in v dobrodelne namene ter se še zadnjič od nje spoštljivo poslovili na pokopališču.

**Žaljuči vsi njeni najdražji**



*V srcih kljuva bolečina,  
ki jo odhod povzroča tvoj,  
v njej prisotna je tišina,  
ki zdaj ostaja za teboj.*

**ZAHVALA**

V 51. letu nas je zapustil naš dragi mož in oče

**Vinko Antolin**  
iz Gomilice 29

V teh dneh neizmerne žalosti nas tolaži le spoznanje, da vas je veliko, ki čutite z nami našo neizmerno bolečino. Hvala vsem, ki ste nam izrekli besede tolažbe in sožalja, se poslovili od njega ter darovali za svete maše, sveče, cvetje in druge namene. Hvala duhovnikom g. Robertu Brestu, g. Francu Hozjanu in g. Stanku Zveru ter podjetju Agrocorn, govornici Mileni Mertik, Štefanovim sodelavcem, pevcem in pogrebništvu Ferenčak.

**Žaljuči vsi, ki smo te imeli radi**



*Kdor živi v srcu svojih  
dragih, ni mrtev;  
še naprej ostaja navzoč v njihovem življenju.*

**ZAHVALA**

V 91. letu nas je zapustila draga mama, oma, praoma in sestra

**Marija Horvat**  
roj. Kular, iz Vidonec 68

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki so jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, darovali sveče, za svete maše ter za župnijski dom pri Gradu in kapelo v Vidoncih.

Hvala vsem za izrečena sožalja. Zahvaljujemo se gospodoma župnikoma Goranu Kuharju in Rudiju Ficku, pevcem za odpete žalostinke, g. Volfu za besede slovesa, osebju ZD in patronažni službi od Grada ter pogrebništvu Banfi.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat – iskrena hvala.

**Žaljuči njeni najdražji**

**prispevki za nakup medicinske opreme**

Družina Smodič iz Černelavec - 30; Marjeta Nemeč z družino iz Boračeve - 20; Franc in Marija Rezar - 30; družina Gregorič-Titan - 30; družina Draga Škrilca iz Mlajtinec - 40; družina Titan iz Mlajtinec - 40; družina Jeneš iz Lipovec - 20; družina Jerič iz Rakičana - 30; družina Cipot iz Lukačevca - 100; Vera Rezar - 20; Brigita Zadravec - 20; družina Graj iz Gornje Bistrice - 20; družina Branka Grgorič - 10; družina Copot iz Rakičana, Mladinska ulica 8 - 40; Ludvik Bojnec iz Martjanec - 20; družina Šavel-Bojnec in Anika iz Mlajtinec - 60; družina Györek iz Rakičana - 30; družina Fartelj- Puhar iz Mlajtinec - 30; Rudi in Slava Čarni iz Ivanovec namesto cvetja za pokojnega Karla Mačka iz Murske Sobote - 20; Andrej Potočar iz Noršinec namesto cvetja za pokojnega Ivana Cotterja iz Murske Sobote - 15; Marta Gjerek iz Martjanec namesto cvetja za pokojnega Štefana Prelca iz Murskih Črnc - 40; družine Šiftar, Rituper in Srnc iz M. Sobote namesto cvetja za pokojno Katarino Malačič iz M. Sobote - 50; Kulturno društvo Štefana Raja Turnišče namesto cvetja za pokojnega Jožefa Tuksarja iz Turnišča - 40; družina Jeneš iz Fokovec namesto cvetja za pokojnega Štefana Žekša iz Murske Sobote - 40; sin Ernest Kovač z družino iz Prosenjakovec namesto sedmine za pokojnega očeta Janeza Kovača - 200; hčerka Helena Toth z družino iz Prosenjakovec namesto sedmine za pokojnega očeta Janeza Kovača - 200; namesto cvetja za pokojnega Janeza Kovača iz Prosenjakovec so darovali: Anastazija Gaal iz Madžarske - 20; Irena Šušlek

z družino iz Pordašinec - 30; družina Rajh iz Prosenjakovec - 50; Franc Kovač z družino iz Prosenjakovec - 50; Ela Koltaj z družino iz Prosenjakovec - 30; Ernest Malačič z družino iz Prosenjakovec - 30; Franc Pergar z družino iz Murske Sobote - 20; družina Vöröš in Lainšček iz Prosenjakovec - 30; Aleksander Kološa z družino iz Pordašinec - 50; Jože Antalič iz Pordašinec - 50; Štefan Danč z družino iz Motvarjevec - 40; Helena Danč iz Prosenjakovec - 40; Vilijem Čahuk z družino iz Prosenjakovec - 50; Marjeta Danč z družino iz Prosenjakovec - 50; Štefan Kocet z družino iz Prosenjakovec - 20; Julija Kovač iz Prosenjakovec - 30; Dezider Pongrac iz Prosenjakovec - 30; Geza Malačič z družino iz Krašč - 30; Marta Lazar z družino iz Murske Sobote - 30; Silva Geči z družino iz Motvarjevec - 30; Evgen Kocet z družino iz Prosenjakovec - 30; Zita Miholič z družino iz Čikečke vasi - 20; Irma Oswald z družino iz Pordašinec - 20; Margit Hajba z družino iz Motvarjevec - 30; družina Bedek iz Dobrovnika namesto cvetja za pokojnega Štefana Harkaia iz Puconec - 50; družina Lenčke Copot iz Rakičana, donacija za medicinsko opremo - 30; Jožef Časar iz Puconec namesto cvetja za pokojnega Štefana Harkaia iz Puconec - 50; družina Franko iz Puconec namesto cvetja za pokojnega Štefana Harkaia - 40 evrov.

Vsem darovalcem se iskreno zahvaljujemo. Prispevke zbiramo na računu št. 0110 0603 0278 282 s pripisom »za nakup magnetne resonance«.

Splošna bolnišnica Murska Sobota

**KOMUNALA**  
Javno podjetje, d. o. o., Kopaljska ul. 2  
Murska Sobota, N. C. 521 37 00

**DE POGREBNIŠTVO,**  
Panonska ulica 3,  
Murska Sobota

**POGREBNE STORITVE UREDITE**  
VSE NA ENEM MESTU  
PO ZELO UGODNIH CENAH!  
24-URNA DEŽURNA SLUŽBA:  
GSM: 041 631 443

POGREBNE STORITVE,  
OPREMA, VZDRŽEVANJE  
POKOPALIŠČ IN ZELENIC  
ALEKSANDRA VUČKIČ BANFI s. p.,  
Veščica 17, 9000 M. Sobota

**V TEŽKIH TRENUTKIH**  
VAM SVETUJEMO IN  
POSKRIBIMO ZA CELOTNO  
ORGANIZACIJO IN  
IZVEDBO POGREBA  
PO KONKURENČNIH  
CENAH.

**24 UR NA DAN:**  
02 534 80 60, 041 681 515

**KOMPLETNE**  
POGREBNE  
STORITVE

**UREJANJE**  
POKOPALIŠČ  
IN ZELENIC

*Brezplačni prevozi opreme na dom,  
brezplačni prevozi do 40 km, plačilo  
na več obrokov brez obresti*

**Vladimir Hozjan, s. p., Šulinci 87 a,**  
tel.: 02 55 69 046, GSM: 041 712 586

**Center za**  
**pomoč žrtvam**  
**kaznivih dejanj**

M. Sobota, Pleše 9, 9000 M. Sobota

**Tel.: (02) 527 19 00**

Če si žrtev nasilja ali v stiski, poklič!

Pomoč je zaupna in brezplačna. Na voljo smo 24 ur na dan, vse dni v letu!

**ozara**  
SLOVENIJA  
NACIONALNO ZDRUŽENJE  
ZA KAKOVOST ŽIVLJENJA

OZARA SLOVENIJA,  
PISARNA ZA INFORMIRANJE  
IN SVETOVANJE,  
MIKLOŠIČEV TRG 3,  
9240 LJUTOMER

**Kontaktna številka**  
**070 550 665**

Ponujamo pomoč in podporo osebam s težavami v duševnem zdravju, ljudem v duševni stiski in njihovim svojcem.

**DRUŠTVO ANONIMNIH ALKOHOLIKOV SLOVENIJE**

Anonimni alkoholiki smo skupnost moških in žensk, ki si delimo izkušnje, moč in upanje, da bi lahko rešili svoj skupni problem in pomagali drugim iz alkoholizma.

**Na območju Pomurja se srečujemo v**

- Murski Soboti vsak torek ob 19. uri v prostorih veroučnih učilnic pri RK cerkvi sv. Nikolaja (kont. št.: 031 548 875) in
- Gornji Radgoni vsak ponedeljek ob 16. uri v Domu dr. Antona Trstenjaka (kont. št.: 040 627 946).

**POMURSKO DRUŠTVO ZA BOJ PROTI RAKU**

Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 2 b,

zbira prostovoljne prispevke občanov in organizacij na računu pri Novi Ljubljanski banki: 02340-0019232476.

**ZA DAROVANA SREDSTVA SE ZAHVALJUJEMO!**

Vse informacije lahko dobite po tel.: 031 512 911.

MODIANA  
outlet

Pri nas vas  
vedno čakajo

ATRAKTIVNI  
POPUSTI



*Manj je več!*

MODIANA  
outlet

Dodatna ponudba preteklih sezon v specializiranih prodajalnah:

Outlet Modna riba Ljubljana, Outlet Modana Mercator Center Ljubljana Novo Jale, Modana Outlet Tezno, Outlet Modana Črenšovci, Outlet Modana Murska Sobota, Outlet Modana Novo Mesto, Outlet Modana Nova Gorica, Modana, d.o.o., Dunajska 110, Ljubljana.



LOV

15. – 17. 4. 2011  
od 9. do 18. ure  
Gornja Radgona

Mednarodni sejem lovstva, ribištva,  
aktivnosti in oddiha v naravi  
Razstava starodobnih vozil: Avto Motor Classic Štajerska 2011

S tem kuponom na blagajni sejma  
LOV cena vstopnice samo 4,00 €!

STAJERSKA  
ŠTAJERSKA  
RAZSTAVA STARODOBNIH VOZIL  
**Auto Motor  
Classic**



POMURSKI SEJEM  
www.pomurski-sejem.si

Zagledani v naravo!

## DEPOZIT

4,5%

V RAZBURKANIH ČASIH  
JE DENAR DOBRO VEZATI.

Vežite ga po visoki fiksni obrestni meri.

Oplemenitite svoja privarčevana sredstva z izjemno ponudbo **dolgoročnih depozitov Nove KBM** po visoki fiksni obrestni meri in kmalu uresničite svoje skrite želje:

- pri vezavi 1.000 EUR nad 1 leto donos znaša 38,69 EUR,
- pri vezavi 5.000 EUR nad 1 leto donos znaša 193,43 EUR,
- pri vezavi 10.000 EUR nad 1 leto donos znaša 386,85 EUR.

Pri vezavi nad enim letom je fiksna OM 3,85 %, pri vezavi nad pet let pa 4,5 %. Tudi če niste naš komitent, lahko enostavno sklenete depozit, saj potrebujete le osebni dokument in davčno številko. Za informativni izračun in več informacij obiščite [www.nkbm.si/depoziti](http://www.nkbm.si/depoziti) ali se oglasite v najbližji poslovalnici Nove KBM.

**Nova KBM**  
Tisoč zgodb, ena banka.

080 17 50 [www.nkbm.si](http://www.nkbm.si)

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

[www.pomurje.si](http://www.pomurje.si)



**VARNO ZALEDJE ZA  
VAŠE DEPOZITE.**

Svoje prihranke nam lahko povsem zaupate. UniCredit Bank je članica skupine UniCredit, ene največjih in najtrdnjših finančnih skupin v Evropi. Preverite našo pestro ponudbo depozitov in izberite najvarnejši način varčevanja. [www.unicreditbank.si/depoziti](http://www.unicreditbank.si/depoziti)

**UniCredit Bank**

## napovednik

14. aprila 2011 | Vestnik | 29

www.vestnik.si | e: vestnik@vestnik.si

glasbene  
lestvice na  
radiu murski valLESTVICA OBMURSKE ZABAVNE  
GLASBE DOMAČA PLOŠČA

1. VSEENO – Blue Planet
2. STANKO SI JE KŪPA AVTO – Tadej Vesenjaj
3. ČAKAJ ME – Bataljon
4. PREDEN ZASPIM – Art Music Orchestra
5. DAJ, SRCE, ZAŠTEKAJ – Broken Hearts

## PREDLOGA

TRAVNIK – Vedran Franc Husar  
MOJA ROUŽA – Boštjan Rous

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE  
GLASBA NAŠEGA SRCA

1. ZAVRTI ME – Štrk
2. KADAR SREČAM TE – Igor in Zlati zvoki
3. ČEZ LETO ALI DVE – Domen Kumer in Špela Grošelj
4. OHCET PO STAREM – Slovenskih 6
5. VSE ENKRAT MINE – Ans. Mira Klinca

## PREDLOGA

OH, TA NEVOŠČLJIVOST – Ans. Bratov Gašperič  
SEM SE ODLOČIL – Ans. Cegljar

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE  
7 VELIČASTNIH

1. MOJE LUČI – Tabu
2. LADADIDEI – April
3. DNEVU SE SLABO PIŠE – Samo Budna
4. BISTVO SKRITO JE OČEM – Omar Naber
5. SLOVENKA – Leeloojamais

## PREDLOGA

BILO LEPO BI – Nina Pušlar  
MAGIČNO – Dan D

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB  
NA MURSKEM VALU NSTSNMV

1. SHE'S GOT NOTHING ON (BUT THE RADIO) – Roxette
2. ROLLING IN THE DEEP – Adele
3. SUNDAY – Hurts
4. F\*\*KIN' PERFECT – Pink
5. I WANNA BE YOUR LOVER – Corinne Bailey Rae

## PREDLOGA

IF YOU EVER COME BACK  
YOUR TIME WILL COME

Majico Murskega vala dobi: Davor Škorjanec, Ul. Staneta Rozmana 6, Murska Sobota. Nagrada čaka v naročniški službi Podjetja za informiranje.

Kupon št. 15

## Glasujem za skladbo

Domača plošča:

\_\_\_\_\_

Glasba našega srca:

\_\_\_\_\_

7 Veličastnih:

\_\_\_\_\_

NSTSNMV:

\_\_\_\_\_

Ime in priimek, naslov:

Izpolnjen kupon pošljite do torka, 19. aprila 2011, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.



Radio Murski val - 94,6 Mhz in 105,7 Mhz  
srednji val 648 kHz

## Petek, 15. aprila

05.00 Petkova jutranja mora ...

13.15 Prva oseba ednine  
(Tomo Koleš, komentar)

## Sobota, 16. aprila

10.30 Potepajte se z nami,  
pomurske prireditve14.30 Oddaja tedna: Zdravniki bežijo!  
Reportaža Petre Kranjec

## Nedelja, 17. aprila

10.30 Nedeljska kuhinja:  
Zdravilišče Radenci

20.00 Večerna oddaja Urške Horvat Ritlop



## Ponedeljek, 18. aprila

11.15 Oaj, kak san zlufto, šavel še  
vedno ni vrgel puške v koruzo

18.00 MV-dur: Maša Medik, pevka

## Torek, 19. aprila

09.15 Besede, besede ... Urška poizveduje  
po pomenu starih prekmurskih in  
prleških besed12.30 Potrošniški nasvet, strokovnjakinja  
Lidija Domajnko

## Sreda, 20. aprila

10.15 Župan v studiu: Anton Balažek,  
Občina Lendava

12.30 Intervju: Branko Fijok ml., direktor



## Četrtek, 21. aprila

12.30 Aktualno: gospodarska tema in  
Nataša Brulc Šiftar

19.15 Bilo je nekoč, učna ura etnografije

TELEVIZIJA S STATUSOM POSEBNEGA POMENA



GNES - informativna oddaja  
od ponedeljka do petka  
ob 18., 20. in 22.30 uri



## napovednik prireditev

## Otvoritev

## MURSKA SOBOTA

V četrtek, 14. aprila, ob 18. uri bo v Galeriji Murska Sobota otvoritev razstave slik in grafik Bogdana Borčiča Najdene stvari. Razstava bo na ogled do 18. maja.

V sredo, 20. aprila, ob 17. uri bo v Pokrajinski in študijski knjižnici otvoritev razstave Sekcije ročnih del in Likovne sekcije Mozaik pri Društvu upokojencev Murska Sobota.

## LENDAVA

V petek, 15. aprila, ob 19. uri bo na lendavskem gradu otvoritev likovne razstave z naslovom Shunga, Erotika v japonski umetnosti. Razstavo bo strokovno predstavil dr. Andras Morgos, profesor na Univerzi za umetnost v Tokiu. Na ogled bo do 3. julija.

## ČRENŠOVCI

V nedeljo, 17. aprila, ob 17. uri bo v sejni sobi Občine Črenšovci otvoritev mednarodne razstave izdelkov rezbarjev Slovenije in Madžarske. V kulturnem programu sodelujejo ljudski pevci KTD Črenšovci in madžarska Tolkalna skupina iz Egyhazas Hetey. Govornik na otvoritvi razstave bo župan Občine Črenšovci Anton Törnar. Organizatorja sta KTD Črenšovci in Občina Črenšovci v sodelovanju z Združenjem rezbarjev modelarjev lesa Slovenije.

## BELTINCI

V petek, 15. aprila, ob 12. uri bo v prostorih gradu otvoritev razstave o kulturni dediščini Pomurja z naslovom Iz mladih let mojih starih staršev. Razstava bo na ogled do 13. maja in je rezultat projekta TransEcoNet »Transnational Ecological Networks in Central Europe« v sodelovanju s pomurskimi osnovnimi šolami.

## PUCONCI

V petek, 15. aprila, ob 19. uri bo v Spominskem domu Števana Kuzmiča otvoritev razstave Šestnajsta kolonija Primož Trubar 2010. Razstavo sta pripravila Slovensko protestantsko društvo Primoža Trubarja Murska Sobota in Razvojni zavod Občine Puconci.

## Koncert

## GORNJA RADGONA

V petek, 15. aprila, ob 18. uri bo v avli OŠ Gornja Radgona devetnajsto srečanje harmonikar-skih orkestror glasbenih šol Lendava, Ljutomer, Murska Sobota, Ormož in Gornja Radgona. Organizator je Glasbena šola Gornja Radgona.

## MURSKA SOBOTA

V soboto, 16. aprila, bo v Glasbeni šoli Murska Sobota drugi Festival mladih violinistov Jaz imam pa goslice. Končal se bo ob 18.30 s koncertom zlatih nagajencev in slovesno podelitvijo priznanj v dvorani glasbene šole.

## TIŠINA

V petek, 15. aprila, ob 19.30 uri bo v kulturni dvorani na Tišini nastopila pevska skupina Prekmurci z gosti: Iztok Rodež na kitari in Mojmir Wolf na basu ter ženska vokalna skupina Zarja.

## Predavanje

## BELTINCI

V petek, 15. aprila, ob 17. uri bo v kulturnem domu okrogla miza z naslovom Razvoj kmetijstva in podeželja. O tej temi bodo razpravljali minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan, evropski poslanec dr. Milan Zver, direktor KGZ Murska Sobota Franc Režonja in drugi.

## MALA POLANA

V sredo, 20. aprila, ob 16. uri bo v prostorih Zadruga za razvoj podeželja Pomelaj (Sabolova hiša) delavnica Nakit in modni dodatki iz naravnih materialov, ob 18.30 pa delavnica Spominki iz naravnih materialov.

## Gledališče

## MURSKA SOBOTA

V četrtek, 14. aprila, ob 19. uri bo v grajski dvorani mladinska predstava Kongres izgubljenec – Gledališki projekt izbrisanih v režiji Borisa Györköša.

V ponedeljek, 18. februarja, ob 19. uri bo v grajski dvorani ponovitev gledališke predstave gledališke skupine KUD-a Štefana Kovača 220 neVOL(ToF), katere avtor je Iztok Lovrič, režiral pa jo je Gorazd Žilavec.

V torek, 19. februarja, ob 19. uri bo v Gledališču Park gledališka predstava DiPietro – Roberts: Ljubim te, spremeni se. Predstava je za abonma komedija in izven.

## LENDAVA

V soboto, 16. aprila, ob 19. uri bo v gledališki in koncertni dvorani gledališka predstava – drama SNG Drama Ljubljana, Boštjan Tadel: Ponudba in povpraševanje. Predstava je za slovenski abonma.

V sredo, 20. aprila, bo v gledališki in koncertni dvorani Gledališka skupina dijakov DŠŠ Lendava Škatla uprizorila komedijo Preveč je preveč, ki je nastala pod mentorskim vodstvom Štefana Kardoša. Predstava je zaključena za DŠŠ Lendava, premiera pa bo v četrtek, 21. aprila, ob 19. uri.

## GORNJA RADGONA

V petek, 15. aprila, ob 10. uri bo v Domu kulture Gornja Radgona regijsko srečanje otroških gledaliških skupin Mladi oder Pomurja, ki ga pripravlja območna izpostava JSKD Gornja Radgona.

## Literatura

## MURSKA SOBOTA

V četrtek, 14. aprila, ob 19. uri bo v Pokrajinski in študijski knjižnici predstavitev knjige Plebiscit 1990. Knjigo bo predstavil avtor Viktor Žakelj.

## LJUTOMER

V petek, 15. aprila, ob 10. uri bo v dvorani Glasbene šole Ljutomer Kulturni dan – srečanje s pisateljico Anjo Štefan, ki ga organizira Vrtec Ljutomer.

## Folklor

## BELTINCI

V nedeljo, 17. aprila, ob 17. uri bosta v prostorih gradu ob koncu projekta Markova herbija otvoritev stalne razstave z videoprojkcijo o oblačilni dediščini Prekmurcev in predstavitev knjige Bojana Knifca Markova herbija – Interpretacija oblačilne dediščine Prekmurcev – posebno Beltinčanov – v folklornih skupinah na Slovenskem. Organizator je Kulturno društvo Marko Beltinci.

## Dogodek

## MURSKA SOBOTA

V soboto, 16. aprila, med 14. in 17. uro bodo v Pokrajinskem muzeju Murska Sobota vženske delavnice za družine. Izdelovali bodo remenke z batik tehniko, velikonočne zajčke in papirnate cvetlice.

V okviru Medgeneracijskih delavnic v Hiši Sadeži družbe (Ulica Štefana Kovača 20) bosta v ponedeljek, 18. aprila, ob 16. uri šiviljska delavnica (M. Gomboc) in ustvarjalna delavnica – izdelovanje mozaikov (K. Godvajš). V sredo, 20. aprila, ob 14. uri bo na OŠ I Murska Sobota računalniška delavnica – druga skupina (B. Fartek), v Hiši Sadeži družbe bo ob 14. uri računalniška delavnica – osnove znanja za začetnike (prostopoljke OŠ I Murska Sobota), ob 16. uri ustvarjalna delavnica – izdelovanje remenk na različne načine (T. Špilak) in ob 17. uri skupina za samopomoč (Društvo AI – ANON in AA)

## LJUTOMER

V torek, 19. aprila, ob 16.30 uri bo v Domu kulture Ljutomer prireditev Mavrični vrtljak – srečanje vrtecev UE Ljutomer, ki ga organizira Društvo prijateljev mladine Ljutomer.

V sredo, 20. aprila, ob 19. uri bo v Domu kulture Ljutomer proslava v počastitev dneva upora proti okupatorju, ki jo organizirata Občina Ljutomer in Združenje NOB Ljutomer.

## RADENCI

V soboto, 16. aprila, ob 11. uri bo v hotelu Radin osmi Viteški zbor reda, ki ga organizira Združenje slovenskega reda vitezov vina. V kulturnem programu bodo nastopili učenci Glasbene šole Gornja Radgona.

## RAZKRIŽJE

V soboto, 16. aprila, ob 9.15 se bodo pri kulturnem domu zbrali vsi, ki si želijo ogledati prikaz življenja, kakršno je bilo pred 5.500 leti v prazgodovinski naselbini Gradišče na Šafarskem. Organizator je Turistično-narodopisno društvo Razkrižje.

V nedeljo, 17. aprila, ob 13.30 se bodo zbrali pri kulturnem domu udeleženci letošnjega 14. pohoda v okviru programa Živimo zdravo. Z avtomobili se bodo odpeljali v Staro Novo vas in se od tam podali peš po kraju in okolici.

## SPODNJI KAMENŠČAK

V soboto, 16. aprila, ob 12.30 uri bo v Mladinskem centru Prlekije začetek aktivnosti Obranjene v spomin na pred sedemdesetimi leti rešenih ti-soč slovenskih knjig in spomenika dr. Franca Miklošiča. Gost bo direktor Urada za mladino mag. Peter Debeljak.

## KRIŽEVCI

V sredo, 20. aprila, ob 17. uri bo na OŠ Križevci velikonočna delavnica z učenci in starši sedmih razredov, ki jo organizirata KUD in OŠ Križevci.

## BELTINCI

V nedeljo, 17. aprila, ob 17. uri bo v kulturnem domu prireditve Pokaži, kaj znaš v organizaciji KUD-a Beltinci. Nastopili bodo učenci OŠ Beltinci in Glasbene šole Beltinci.

Vsak delovni ponedeljek ob 19.30 potekajo v kulturnem domu rekreacijsko-terapevtske ple-sne delavnice, ki jih organizira Društvo Jarica.

## GRAD

V soboto, 16. aprila, bodo na gradu pripravili šesto velikonočno razstavo in delavnice. Med 10. in 16. uro bosta prodajna in predstavitevna razstava izdelkov goriških rokodelcev ter ponudba domačih velikonočnih jedi. Ob 11. uri bo delavnica za otroke in starše z naslovom Naredi si sam svojo leseno igračo, ob 14. uri lutkovna predstava Zmaj Kač in njegova krona, ob 16. uri pa bodo odprli razstavo Pokrajinskega muzeja Murska Sobota o delu lončarja Adolfa Hašaja HA – duša je bila umetniška.

## HODOŠ

V soboto, 16. aprila, ob 9. uri se bo začelo pri trgovini kolesarsko potepanje po Orsegu, ki ga pripravljata MNSS Občina Hodoš in MNSS Občina Šalovci. Proga je dolga štirideset kilometrov, ob slabem vremenu pa kolesarjenje odpade.

## IŽAKOVCI

V nedeljo, 17. aprila, ob 10. uri bo na Otoku lju-bezni v Ižakovcih start 5. Pohoda ob dnevu Žemlje. Po kulturnem programu se bodo udeleženci pohoda z brodom prepeljali na prleško stran in nadaljevali pohod ob Muri.

## Razstava

## MURSKA SOBOTA

V Pokrajinskem muzeju Murska Sobota je na ogled likovna razstava Božidar Jakac – Spomin na železni svet, ki so jo pripravili v sodelovanju z Dolenskim muzejem. Na ogled bo do 5. junija.

V dvorani Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota je do 19. aprila na ogled razstava Gorana Horvata z naslovom Plovila.

V cvetličarni Park je na ogled razstava Ena slika in slikar avtorja Geze Gibičarja.

## LENDAVA

V gostišču Route 66 je na ogled razstave fotografij Mirana Dominka.

V avli gledališke in koncertne dvorane je na ogled razstava izbora risb otroške strani tednika Nepujsag.

## POTRNA

V Pavlovi hiši je na ogled razstava Venio Pilon – Slovenec v Parizu. Razstavo so pripravili v sodelovanju s Pilonovo galerijo, na ogled pa bo do 30. aprila.

## RADENCI

V Prodajni galeriji Boni v hotelu Radin je na ogled razstava likovnih del Marine Vuk.

## LJUTOMER

V galeriji Antona Trstenjaka je na ogled razstava del Annmarie Prah.

## Kino

## Star Max MURSKA SOBOTA

(od 14. 4. do 20. 4.)

Dokumentarni film Justin Bieber; nikoli ne reci nikoli – 3D (19.05)

Animirani družinski film Rio – 3D, sinhronizirano (17.00, v soboto in nedeljo tudi 14.50)

Družinska komedija Hop (16.50, v soboto in nedeljo tudi 14.40)

Romantična komedija Gola zabava (19.35, v soboto in nedeljo tudi 22.00)

Znanstvenofantastična akcija Paul (17.20)

Mistični triler Neznanelec (21.20)

Znanstvenofantastična drama Usodni (21.25)

Animirani družinski film Rango (19.00)

Napovedi kulturnih in turističnih prireditev pošiljajte na elektronski naslov: joze.gabor@vestnik.si.

PRIJAZNI. BLIZU. SODOBNI.  
VARNE IN UDOBNE OSEBNE FINANCE. NA KATERIKOLI POŠTI.  
Odprite osebni račun in PBS vam bo za dobrodošlico podarila ugodnosti v vrednosti 75€.

PBS.

POŠTNA BANKA SLOVENIJE, d.d.  
Bančna skupina Nove Kreditne banke Maribor d.d.

080 80 58 | www.pbs.si

<p><b>Četrtek:</b> zmerno oblačno 2   13</p> 	<p><b>Petek:</b> pretežno oblačno, plohe 2   12</p> 	<p><b>Sobota:</b> zmerno oblačno, plohe 3   14</p> 	<p><b>Nedelja:</b> zmerno oblačno, plohe 4   14</p> 	<p><b>Ponedeljek:</b> zmerno oblačno 4   15</p> 
--	---	--	---	---

vreme

Andrej Velkavrh

**Popoldanske plohe**

Po ohladitvi se kar nekaj časa ne bo segrelo. V višinah se bo zadrževal hladen zrak, zato bo ozračje nemirno, nestabilno in nastajale bodo krajevne plohe, predvsem popoldne. V četrtek bo sprva pretežno jasno, čez dan bo nastajala spremenljiva oblačnost in popoldne tudi kakšna ploha. Ponekod bo še pihal ne prav izrazit severni veter. Zjutraj bo lahko v zatišnih legah celo slana. V petek bo oblačnosti več, zato bo čez dan še za kakšno stopinjo hladneje. Nekoliko več sonca bo spet ob koncu tedna, a še vedno bo popoldne lahko nekaj manjših ploh. V ponedeljek jih ne pričakujemo več. Kaj dosti pa se še ne bo segrelo.

**Zdaj nas je pa streznilo**

Letošnji april je bil do zdaj kar izjemen. Zelo hitro se je segrelo, kaj segrelo, pregrelo! Tako toplih dni, kot so bili pretekli teden, še ni bilo, odkar merimo temperaturo na raznih meteoroloških postajah po Sloveniji! Redke so, kjer ni padel absolutni temperaturni rekord za mesec april! No, ponekod je bilo najtopleje »samo« v prvi dekadi meseca.

Ko spremljamo najvišje dnevne temperature v pomladnih mesecih, ko se ti zaradi močnega sonca vse bolj segrevajo od začetka meseca proti koncu, je namreč razlika, če obravnavamo mesec kot celoto ali ga razdelimo na dekade, na sklope po deset dni. Kajti marca ali aprila doseči, recimo, 28 stopinj v začetku meseca ali proti koncu, je le bistvena razlika, kajne? Ozračje se namreč v mesecu v povprečju kar dobro segreje. Ne rečem, lahko je toplo, pa se sredi meseca ali celo proti koncu ohladi, a v večini primerov je zadnjih deset dni toplejših od prvih (drugače je seveda julija, ko je že vse segreto). In letos je prišlo ravno do tega. Izjemno topli dnevi so bili že v prvi dekadi aprila. Povsod na naših postajah so bile temperature rekordne za prvo dekada, torej povedano po domače, nikoli še ni bilo tako toplo v prvih desetih dneh aprila. Dobro. Ampak dosti bolj presenetljivo je, da je bilo na večini postaj tudi topleje kot nasploh v vsem mesecu! Skoraj 30 stopinj, kolikor je bilo preteklo soboto v Novi Gorici, je res zelo veliko za začetek aprila, pa tudi 28 za Mursko Soboto ni praktično nič manj! Zdaj nas je pa streznilo.

vestnikov koledar

Č - 14. april	VALERIJ
P - 15. april	HELENA
S - 16. april	BERNARDA
N - 17. april	RUDI
P - 18. april	KONRAD
T - 19. april	LEON
S - 20. april	NEŽA

V četrtek, 14. aprila, sonce vzide ob 6. uri in 16 minut, zaide ob 19. uri in 47 minut. Tako bo dan dolg 13 ur in 31 minut. V ponedeljek, 18. aprila, ob 4.44 bo na nebu nastopila polna luna – ščip.



fotografija tedna

Približno 30 zajcev je naredil, in – ne boste verjeli – vsi so že odskakali. Res! Čeprav so leseni. Tako so pred domačo hišo Žoharjevih v Kuzmi ostali le trije. Milan Žohar: »V gozdu imamo kar nekaj brez, in ko sem eno posekal, sem naredil zajce. Bili so mi všeč, a ne samo meni. Prišli so prijatelji in znanci, ki so rekli, kako so lepi, pa sem skoraj vse podaril.« No, ko je nastala fotografija, jih je bila večina še doma, Milan pa je s fotoaparatom ujel še hčer Janjo ter vnuka Nina in Marina. Aha, pa še dva malo bolj kosmata in repata, ki pa ju menda taki, leseni zajci sploh ne motijo. Milan Žohar je tudi tisti, ki je lani ustvaril sneženega moža velikana – prav tako ste ga videli v Vestniku –, ki je seveda s pomladjo skopnel. Zdaj je ustvaril lesene zajce, ki so bili ljudem tako všeč, da jih je skoraj vse razdelil. Komaj čakamo, da vidimo, kaj bo v Kuzmi nastalo poleti ... Vida Toš

Fotografija Milan Žohar

**Toplo, topleje, pomlad 2011**

**April med najtoplejšimi in najbolj sončnimi**

Prva tretjina meseca je bila med najtoplejšimi vse od leta 1950 – Tudi zima ni bila prav zimska

Vsi, ki obožujete toplo in vroče sonce, boste letos očitno prišli na svoj račun. Oziroma bo na vašem račun ostal kakšen evro, če ne bo treba na morje. Pa šalo na stran, dejstvo je namreč, da je bila povprečna temperatura zraka v prvi tretjini aprila med najvišjimi doslej, na mnogih merilnih mestih celo najvišja. Aprilske temperature so izrazito presegle dolgoletno povprečje, ponekod celo za več kot šest stopinj Celzija, kažejo podatki Agencije Republike Slovenije za okolje. V Murski Soboti so tako visoke temperature v aprilu nazadnje izmerili predlani,

leta 1986 in 1961. Mira Golubovič, meteorološka opazovalka na agro-meteorološki postaji v Rakičanu pravi, da je najvišjo temperaturo izmerila v četrtek, 7. aprila, in sicer 27 stopinj Celzija. Pravi pa, da je doživela še en ekstrem, ki ga do zdaj v svoji delovni dobi – to je 31 let – še ni izmerila. Devetega aprila je bila namreč najnižja vlažnost, 13-odstotna, medtem ko temperatura niti ni bila tako visoka – le 23 stopinj Celzija. Če ste na ta dan sedeli kje na soncu, ste imeli občutek, da je veliko bolj vroče, kot je bilo dejansko, saj je bil zrak zelo suh. Prva tretjina meseca



Fotografija Nataša Juhnov

Prva tretjina aprila je bila med najtoplejšimi vse od leta 1950. Lahko po tem sklepamo, da bo vroče tudi poletje?

je bila povsod po Sloveniji tudi opazno bolj sončna – razen na Obali, kjer so povprečje sonca presegle za manj kot 50 odstotkov. Več kot polovica Slovenije pa je s sončnimi dnevi za več kot 75 odstotkov preseгла povprečje. Izračuni meteoroloških centrov so za naslednje trimesečje – april, maj in junij letos – napovedali nekoliko nadpovprečne temperature nad severom Evrope. V Sloveniji pa lahko pričakujemo temperature blizu povprečjem, torej nič nenavadnega. A saj veste, kako so napovedi... zato – hitro po nove kopalke! Vida Toš

**Povabilo na dobrodelno razstavo velikonočnih pirhov**

V hotelu Ajda v Termah 3000 bo razstava velikonočnih »remen« na ogled med 5. aprilom in 26. aprilom.

Velikonočna licitacija bo v soboto, 16. aprila, ob 20.00 v galeriji hotela Ajda.

www.terme3000.si

s sestavljanke na torto in kavo

**Spoštovani bralci, cenjene bralke tednika Vestnik,** vabimo vas, da 7., 14., 21. in 28. aprila (skupno 4-krat) zbirate sličice, jih pravilno sestavite, zlepite in pripišete točne podatke ter jih od 30. aprila do 7. maja v slaščičarni Café Praliné v Termah 3000, ki 30. aprila praznuje 1. rojstni dan, zamenjate za kos izbrane torte in odlično kavo.

**Naročite svoj izvod časopisa Vestnik**

narocnina@vestnik.si

Cena izvoda časopisa za naročnika je 1,75 evra. Naročilo velja do pisnega preklica.

Naročnino bom plačeval za obdobje:  trimesečno,  polletno,  letno.

Po prejemu položnice se lahko oglasite v vaši banki, kjer si uredite plačevanje z mesečnimi obremenitvami.

Obvezujem se ostati naročnik časopisa vsaj eno leto. Za nagrado prejmem Vestnikovo majico.

Ime in priimek: \_\_\_\_\_ Rojstni podatki: \_\_\_\_\_

Naselje, kraj, številka: \_\_\_\_\_ Davčna številka: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ Datum: \_\_\_\_\_

Poštna številka: \_\_\_\_\_

Pošta: \_\_\_\_\_ Podpis: \_\_\_\_\_

Podjetje za informiranje, d. o. o., spoštuje vašo zasebnost in zagotavlja visoko raven varovanja podatkov. Podjetje za informiranje se zavezuje, da bo vaše podatke skrbno hranilo in jih uporabljalo samo z namenom analiziranja naročnikov, tržnih raziskav ter predstavitve izdelkov in storitev. Podjetje za informiranje, d. o. o., ter jih brez vaše privolitve ne bo posredovalo tretjim osebam. Posameznik lahko po 73. členu Zakona o varstvu osebnih podatkov kadarkoli zahteva, da Podjetje za informiranje, d. o. o., trajno ali začasno preneha uporabljati njegove osebne podatke za namene neposrednega trženja. Podjetje za informiranje, d. o. o., je dolžno v 15 dneh ustrezno preprečiti uporabo osebnih podatkov za namen neposrednega trženja in o tem v nadaljnjih 5 dneh obvestiti registriranega uporabnika, ki je to zahteval. Stroške vseh dejanj v zvezi s tem poravnava Podjetje za informiranje, d. o. o.



# informacijske tehnologije

www.vestnik.si | e: vestnik@vestnik.si

Sodobne tehnologije in Pomurje

## Znanilci nove dobe v naših torbah in žepkih

Pametni telefoni, tablični računalniki, socialna omrežja in virtualni seks – Ali nam lahko olajšajo življenje?



Fotografija Vida Toš

»Vsega je kriv Apple,« mi je pred časom povedal znanec, ki obvlada zadeve, ko sva se pogovarjala o vplivu estetike na sodobno potrošništvo na področju tehnologije. Zato je tudi v Vestnikovi prilogi o informacijskih tehnologijah ničkolikokrat možno naleteti na ime kalifornijskega podjetja. Najsibo govor o prenosnih ali tabličnih računalnikih, pametnih telefonih ali svetovnem spletu, bo svoje mesto v pogovoru vedno našla omenjena blagovna znamka. Apple je tudi kriv, da smo se vsi začeli zopet bolj zanimati za svet tehnologije, tako je vsaj videti. Včasih se je zdelo, da zanimanje ljudi za tehnološki razvoj z odrasčanjem, ko se interes posameznika za tovrstne stvari zreducira na nujno potrebno opremo za opravljanje vsakdanjih obveznosti, počasi pojenja. Tudi sam sem bil v mlajših letih navdušenec nad tehnologijo, sčasoma pa mi je postalo pomembno zgolj to, da delujeta računalnik in urejevalnik besedil Word, kaj se dogaja na drugih področjih, me ni preveč zanimalo. »Bo že prišlo do mene, če bo potrebno,« sem si mislil. Upal bi si trditi, da je bil tak odnos značilen tudi za večino vrstnikov, vendar je danes videti, da

spet postajamo tehnološko ozaveščeni. Kar pazite, čisto verjetno je, da boste, medtem ko boste stali pred trgovskim središčem s polnim vozičkom, naleteli na znanca, za katerega ste vse življenje menili, da je popoln »drvar«, čigar tehnološki razvoj se je končal z videorekorderjem, izza ovratnika mu bodo bingljale bele slušalke, v naslednjih petih minutah pa bo namesto pozdrava z vami delil Applov evangelij ter vam razjasnil pomembnost uporabniške izkušnje in pomen dobrega dizajna za uspeh na vedno bolj konkurenčnem trgu. Skratka, biti tehnološko ozaveščen je postalo »in« in vedno več pogovorov v vseh generacijah se vrti okrog tega. Zato smo se tudi pri Vestniku odločili, da bomo pripravili prilogo s področja informacijskih tehnologij.

Prav gotovo najširši krog ljudi zadeva razvoj mobilnih telefonov. V zadnjih izdihljajih prejšnjega stoletja je bilo še nenavadno, skoraj bahajoče, če si koga videl na ulici držati mobilni telefon. »Glej ga, frajerja, kaj pa misli, da je, nevrokirurg?!« je bilo slišati iz ust posmehljivcev. Ampak v zelo kratkem času, v približno štirih letih, so se zadeve tako drastično spre-

nile, da je postala številka mobilnega telefona obvezen del identifikacijskih podatkov posameznika. Ime, priimek, naslov, številka mobilnega telefona ... Industrija s pridom izkorišča ta val in vsebine, ki so bile nekoč rezervirane za poslovneže in druge pomembneže ter njihove dlančnike, danes ponujajo navadnim potrošnikom kot del standardne opreme njihovih mobilnih naprav, kot nadgradnja oz. vmesna stopnja med »touchscreen« telefoni in prenosniki pa prihaja val tabličnih računalnikov. Vprašanje, ali to zares potrebujemo, je spet odveč, razvoj gre svojo pot in mi za njim.

Socialna omrežja so postala del vsakdana širokih množic. Večina nas jih uporablja »kar tako«, da lahko prosti čas »koristno« porabimo, medtem ko gledamo, kako je sošolec iz paralelke v vrtcu na dopustu v Budvi jedel škampe, ali preberemo, da ima hčerka sestričnine znanke iz prve službe vnetje očesa dva dni pred maturantskim plesom. Seveda je odveč omenjati, da vas ti ljudje na ulici ne pozdravljajo, ker vas poznajo le še po imenu ali niti to ne. Kaj pa posel? Socialna omrežja so postala nepogrešljivo orodje za marketinške oddelke vseh večjih kor-

**Biti tehnološko ozaveščen je postalo »in« in vedno več pogovorov v vseh generacijah se vrti okrog tega. Vprašanje, ali to zares potrebujemo ali ne, je spet odveč, razvoj gre svojo pot in mi za njim.**

poracij, kako izkoristiti omrežja za službo, za lastno ali promocijo svojega podjetja? Se vam zdijo določeni oglasi na vaših priljubljenih spletnih straneh tam po naključju. Premislite še enkrat, medtem ko se zabavate, nekdo že spremlja vaše spletne navade in si mane roke ob misli, koliko cvenka bi lahko potegnil iz vas.

Za razvedrilo pa še nekaj o virtualnem seksu. Se spomnite filma Total Recall iz leta 1990, v katerem se Arnold Schwarzenegger odloči, da si bo dal vsaditi svoje idealne spomine, pri tem pa si v virtualnem svetu izbira tudi idealno družico. No, skoraj vse, kar se je morda zdelo pred dvajsetimi leti znanstvena fantastika, je danes že mogoče. Strani, kot je Second Life, omogočajo, da se za trenutek (ali več ur) umaknemo iz težavnega vsakdana in zaživimo še vzporedno – virtualno življenje, kjer ne manjka niti virtualnega seksa. Zadeva je prišla že tako daleč, da so aktualne tudi debate, ali je virtualni seks zgolj zabava ali resno prešuštvo. Kako poteka virtualni seks, pa je Vestnikova novinarka poskusila tudi na lastni koži. Oprostite, v lastni glavi.

Timotej Milanov

## Tablični računalniki

## »Lahko ga uporablja še moja mama«

Nekoč odpisanim napravam danes napovedujejo, da bodo spremenile svet – V ospredju iPad, konkurenca napoveduje oster boj

Ali so tablični računalniki res revolucionarne naprave, ki bodo spremenile način, po katerem tehnološko ozaveščeni posamezniki delujejo v sodobnem svetu, in bodo morebiti celo izpodrinile prenosne računalnike? Vprašanje, ki je sprožilo veliko pritiskov na tipkovnice stacionarnih in prenosnih računalnikov in seveda na zaslone tabličnih računalnikov, s katerimi so vse (pre)več svojih misli o tej temi IT-zanesenjaki vnesli na svetovni splet.

Pred časom, še pred »iPADOVO ero«, so postajali vedno bolj priljubljeni t. i. netbooki, nizkozmogljivi prenosni računalniki majhnih dimenzij, namenjeni predvsem brskanju po spletu, ki jih je bilo možno kupiti že za okoli 200 evrov. Po velikem uspehu netbookov vrste različnih proizvajalcev so se na spletu začela ugibanja privržencev Applove računalniške opreme, kdaj se bodo tudi »jabolčniki« podali v to tekmo. Po spletu so začele krožiti številne doma narejene slike prototipov Applovega netbooka, s katerimi so si najbolj nestrpni začasno pomirili živce. Nekatere so bile kar blizu končnega izdelka. Ko je potem prišel dan oznanitve Applovega »netbooka«, je postalo jasno, da pač ne bo šlo za netbook, temveč za iPad, tablični računalnik, ki po videzu spominja na nekoliko povečane »touchscreen« telefone, ki so danes prav tako zelo priljubljeni. Zanimivo, da so tablični računalniki že obstajali pred netbooki, vendar so se slabo prodajali in jim poznavalci niso pripisovali velikih možnosti za uspeh, dokler jih ni Apple »na novo izumil«.

Tablični računalniki naj bi bili idealni za brskanje po spletu, pisanje elektronske pošte, gledanje filmov in fotografij, branje knjig v elektronski obliki, obstajajo pa zelo različni



V lanskem letu so uspeli prodati 15 milijonov tablic iPad. Tudi različni iPad 2 ne kaže slabo, saj so samo v prvem tednu prodaje ljudje pokupili milijon kosov. Najcenejša različica iPada 2 (16 GB in samo Wi-Fi) stane 479 evrov.

na mnenja o tem, koliko so v resnici uporabni za delo. Pravi revolt privržencev Applove »šare« je pred časom sprožil kolumnist (in seveda tudi vse drugo) Miha Mazzini, ki se mu zdi iPad uporaben predvsem takrat, ko je ugasnjen in lahko rabi kot ogledalo. O njegovi dejanski uporabnosti je podvomil tudi nekdanji minister za razvoj in eden bolj znanih slovenskih blogerjev Žiga Turk, ki rad deli svoje občutke ob preizkušanju nove Applove opreme po spletu. Enako počne priljubljena medijska figura Jonas Žnidaršič, ki mu po Dnevnikovih kolumnah soče v zadnjem času Applova oprema zavzema skorajda ves miselni diapazon.

Mnenja pa so različna, na drugi strani luže Walt Mossberg, eden najbolj znanih »tech« kolumnistov v ZDA, ki novodobno elektronsko ropotijo ocenjuje za Wall Street Journal, piše, da je iPad morilec preno-

snih računalnikov, saj naj bi čedalje več ljudi svoje prenosnike zamenjalo za tablične računalnike, ki so veliko lažji in tanjši ter, kot rečeno, omogočajo enostavno izvajanje nekaterih operacij, kot so brskanje po spletu, branje elektronske pošte in pregled dogajanja na socialnih omrežjih, saj mnogi uporabljajo računalnik samo zaradi tega. Seveda je za zahtevnejše uporabnike prva ovira že tipkovnica, ki je virtualna, in čeravno se da menda proučiti na iPadu kar spodobnega tipkanja, se nekdo, katerega delo predstavlja predvsem pisanje besedil v slovenščini (in s šumniki), ne bo imel časa šaliti z iPadom. V kritikah je možno zaslediti različna mnenja o tem, ali je iPad primeren za gledanje filmov ali ne. Medtem ko ga nekateri uporabniki povzdigujejo v prenosni minikino, spet drugi razočarano ugotavljajo, da je pretežek, da bi ga držali v rokah pred sabo in gledali film, a da

bi ga imeli položenega pred sabo, je v bistvu malo smiselno, če je v hiši še televizija. Podobno je z branjem, nekateri ga menda uporabljajo v ta namen brez težav, spet drugi opozarjajo na že omenjeno težo, preveč obremenjujočo svetlobo ob nočnem branju in praktično nezmožnost branja podnevi na prostem zaradi odboja svetlobe. Verjetno je na koncu posredi spet vprašanje, kako zelo je kdo privržen Applovi blagovni znamki, resnica pa je nekeje vmes.

Seveda tudi pri konkurenci niso stali križem rok, tako so številni računalniški giganti napovedali izdajo svoje verzije tabličnih računalnikov, ki pa kljub oglaševanju v večini primerov še niso ugledali luči sveta, medtem ko so pri Applu izdali že drugo različico iPada. Med »ostankom« naj bi tako bili največja konkurenca iPadu – tablični računalniki z operacijskim sistemom Android, točne-

li svoje priljubljene časopise s potegljaji po stekleni površini, se že najde kak naprednejš s tovrstno napravo v torbi. Eden takih je tudi Sašo iz Murske Sobote, ki iPad že uporablja kot nadomestek za prenosni računalnik. »Če tako kot jaz nimaš prenosnega računalnika, je zelo uporaben, saj je veliko lažji od njega in primernejši za prenašanje ter branje elektronske pošte in deskanje po spletu, ima pa tudi veliko uporabnih aplikacij, igrice, slovarje itd.« pojasnjuje Sašo, ki pravi, da ga ne bi zamenjal za prenosni računalnik, saj lahko iPad uporablja tudi kot daljinski upravljalnik, s katerim pregleduje glasbo in filme na domačem računalniku, omogoča pa tudi obdelavo fotografij in filmov. Torej več kot dovolj stvari, zaradi katerih večina ljudi uporablja računalnike. Sašo prav tako meni, da gre predvsem za uporabno reč in ne za nekaj, s čimer bi posameznik izražal

**ePAY**  
enostavno + varno + mobilno + plačevanje

ePAY je spletna storitev, ki poljubnemu številu uporabnikov omogoča mobilno plačevanje z uporabo SMS tehnologije.

Enostavnost nakupa, kontrola nad transakcijami in sistemom, varnost, cenovna ugodnost so samo nekatere od prednosti uporabe rešitve ePAY za podjetje. Kupci so pri mobilnem nakupu/plačilu deležni več svobode, zanesljivosti, odzivnosti, varnosti, prijaznosti in cenovnih ugodnosti.

**Povečajte število vaših kupcev!**

- Omogočite svojim kupcem enostavnost plačevanja. Zanesljivo in varno plačevanje z GSM aparati. Kjerkoli in kadarkoli.

**ePOS**  
enostavno + varno + mobilno + plačevanje

ePOS je spletna storitev, ki omogoča mobilno plačevanje na blagajnah brez dodatne infrastrukture.

**Zakaj ePOS?**

- Kupcem omogoča dodatno možnost plačila,
- enostavno integracijo v blagajniške sisteme,
- enostavno uporabo,
- visoka stopnja zanesljivosti in varnosti nakupovanja.

**ePOS**  
Mobilno plačevanje na blagajnah

- Enostavnost – prapraksa uporaba ne glede na tehnično predznanje uporabnika.
- Hlitas – hitra in učinkovita potrditev transakcije.
- Zanesljivost – stalna razpoložljivost sistema 24/7.
- Varnost – potrjeni PIN se v telefonu ne ohrani.
- Nadzor – ponudnik tehnologije ima stalen nadzor nad storitvijo.
- Uporaba – poznavanje uporabe, mobilni telefon uporablja 99 % ljudi.

InIn v sodelovanju z Repro-MS ponuja integracijo ePAY in ePOS plačilnih storitev v svoje informacijske rešitve.

**InIn d.o.o.**  
Poslovne programske rešitve

Ciril Metodova 38  
9000 Murska Sobota  
Slovenija

T: ++386 (0)2 534 14 10  
F: ++386 (0)2 534 14 21  
inin@inin.si | www.inin.si

**ReproMS**  
www.reproms.si



Konkurenca, ki stavi predvsem na Googlov operacijski sistem Android, ne bo imela lahkega dela.

je z njegovo zadnjo različico, poimenovalo Honeycomb. Tako sta v igri na trgu že opazna Motorola Xoom in Samsung Galaxy Tab, po pričakovanju pa naj bi bili na trgu kmalu bolj opaženi tudi izdelki drugih velikih igralcev, kot so LG, RIM, HP, Dell, Toshiba itd. Kako uspešno se bodo kosali z Applom, pa bo pokazal čas, zaostanek je namreč precejšen.

Čprav tablični računalniki v Pomurju še niso tako razširjeni, da bi na poletnih terasah lokalov ljudje lista-

svoj osebni stil: »Vem, da obstajajo glede tega med Applovimi oboževalci in njihovimi nasprotniki številne razprave, a sam nisem niti eno niti drugo in ta debata se mi zdi neumnna.« Kot drugi Applovi izdelki naj bi se tudi iPad odlikoval po uporabniški izkušnji, to pa najboljše povzamejo besede sogovornika, ki pravi, da je uporabljati iPad »tako enostavno, da ga lahko uporablja še moja mama«.

**Timotej Milanov**

## LinkedIn – poslovno usmerjeno družabno omrežje

## »Je pravzaprav razširjena poslovna kartica«

LinkedIn uporablja več kot 100 milijonov ljudi v 200 državah sveta – Skoraj vsako sekundo se na tej poslovni mreži registrira nov član

Matjaž Horvat je tisti univerzitetni diplomirani inženir računalništva in informatike, ki dela kot spletni razvijalec. Izdeluje torej spletne aplikacije, spletne strani ali drugo programsko opremo znotraj brskalnika. Z njim sem se pogovarjala prav v trenutku, ko menjuje službo. In prihaja iz Ljubljane domov, v Prekmurje. Zapušča službo pri Xlabu, pred tem je delal pri Zemanti in Marandu, odhaja pa k Mozilli. To je ameriška neprofitna organizacija, najbolj znana po svojem spletnem brskalniku Firefox, ki ga uporablja 450 milijonov ljudi. Z Mozillo je Matjaž sodeloval kot prostovoljec od leta 2002, nato pa so se odločili, da ga želijo imeti tudi profesionalno in celega samo zase. Sicer ima Mozilla zaposlenih okrog 350 ljudi, od tega jih je 200 v Ameriki, drugi pa po vsem svetu. Za njih dela tudi nekaj tisoč prostovoljcev – Matjaž Horvat je recimo tisti, ki je v slovensčino prevajal besedila za Firefox. Ta so bila takoj ob izidu četrte različice prevedena v 86 jezikov – in vse to so zastoj opravili prostovoljci. Z Matjažem Horvatom sem se pogovarjala o družabnih omrežjih – sam sicer ne mara pridevnika »družabni« v tem pomenu, ker ga spominja na človek, ne jezi se ali na monopoli, in omrežja te vrste imenuje družbena. Pogovarjala sva se o njegovem delu, predvsem pa o LinkedInu, poslovno usmerjenem omrežju, ki ga Slovenci in Pomurci preslabo poznajo.

## V katerih družabnih omrežjih vas lahko najdemo?

»V socialne, družabne mreže smo bili povezani, še preden smo imeli računalnike. To pomeni, da se pač družijo z ljudmi in nekimi mrežami ljudi bodisi zaradi poznanstev bodisi zaradi interesov. Po teh računalniških socialnih omrežjih sem na Twitterju, Facebooku in LinkedInu. O Twitterju je nekdo zelo posrečeno izjavil, da je razlika med njim in Facebookom v tem, da si na slednjem prijatelj s tistimi, s katerimi si bil sošolec, na Twitterju pa s tistimi, s katerimi bi si želel biti sošolec. Na Twitterju ti namreč ni treba dobiti potrdila, da nekdo želi biti tvoj prijatelj, ampak se samo naročiš na njegove objave. Spremljaš skratka samo ljudi, ki te res zanimajo. Jaz recimo ljudi iz moje stroke. LinkedIn pa ima mnoge druge prednosti pred obema prej omenjenima. Facebook je mogoče bolj namenjen zabavi, to moramo priznati, korist je pa bistveno večja od Twitterja, sploh pa od LinkedIna. To je namreč omrežje, v



»Če bi vsi uporabniki LinkedIna zložili svoje poslovne vizitke na kup, bi nastal 30 kilometrov visok stolp. Pomislite samo, koliko povezav in možnosti se tu skriva!«

katerem se vsak predstavi s svojim življenjepisom. Opišeš svojo izobrazbo in svoje delovne izkušnje. To pa zato, ker je to omrežje – ki je zdaj že precej veliko –, ki omogoča iskalcem zaposlitve iskanje službe, kadrovikom iskanje primernih ljudi, omogoča pa tudi sklepanje poslov. Če si član LinkedIna, lahko vidiš, katere profile iščejo določena podjetja, saj imajo to možnost objaviti na svojem socialnem omrežju. Hkrati pa imajo različni kadroviki vpogled v nabor ljudi, saj vidijo javni del tvojega profila. Ti v profilu jasno poveš, kaj je javno, kaj je skrito in vidno le tvojim povezavam, in če v tistem javnem delu vidiš kaj zanimivega, lahko s teboj vzpostavijo stik.«

## Se vam je že zgodilo, da ste našli ali zamenjali službo prav s pomočjo LinkedIna?

»Obstaja več primerov kakšnih posrečenih odkritij. Ti namreč lahko tudi vidiš, kdo je bil v zadnjih dneh na tvojem profilu. Ne vidiš sicer natančno, pokaže pa se ti seznam – eden od teh dese-

tih ljudi iz te stroke te je obiskal. Ravno prej, preden sva se sešla, sem se malo pripravil in sem gledal svoj profil na LinkedInu. Ugotovil sem, da me je obiskala kadrovnica s Facebooka. Pred kakšnimi dvema tednoma mi je prijatelj povedal, da so ga kar poklicali z Googla. Videli so njegov življenjepis in izkušnje in so ga poklicali, ali bi prišel k njim na dan. Si lahko mislite?! Tri tisoč ljudi na dan jih prosi za službo! In zdaj – če oni tebe pokličejo, imaš avtomatično veliko prednost. Ampak to je še daleč od tega, da prideš k njim. Intervjuji pri njih so namreč zelo dolgi. Sam sem šel na Mozilli skozi ta postopek, to so trije enourni intervjuji po telefonu, potem pa še šest enournih pogovorov v pisarni. Tako da je LinkedIn ena velika prilžnost, ko se pokažeš, poveš, kaj znaš, seveda ne olepšuješ, ker te lahko hitro dobijo na laži. V vsakem primeru pa nimaš česa izgubiti.«

## Kako pa je tak način iskanja ljudi ali službe razširjen v Sloveniji?

»Pri nas, mislim, je to zelo podcenjena stvar. Ne vem, ali sem sploh srečal kakšnega tujega sodelavca ali kolega, s katerim sem sodeloval na kakršen koli način, ki ni na LinkedInu. Praktično ima vsak tam profil. To je pravzaprav razširjena poslovna kartica. Kartico vzameš iz denarnice in daš potencialnemu poslovnemu partnerju. Potem pa prideš domov s konference ali srečanja in poiščeš ljudi, ki si jih spoznal, na tem socialnem omrežju. Našel sem zelo zanimiv in ilustrativen podatek – če bi vsi uporabniki LinkedIna zložili svoje poslovne vizitke na kup, bi nastal 30 kilometrov visok stolp. Pomislite samo, koliko povezav in možnosti se tu skriva! Tu ne sklepaš 'prijateljstev', uporablja se tudi druga terminologija kot na Facebooku, kjer imaš 'add as a friend'. Tu sklepaš 'connections', povezave torej. V smislu – ni treba, da sva najboljša prijatelja, če naju pač poslovno ali kako drugače zanima recimo ista stvar. Gotovo gre pri LinkedInu tudi za ohranjanje stikov recimo s sošolci, profesorji, ampak če želiš recimo z nekom ohraniti neki prijateljski stik, je mogoče bolje, da se najdeš na Facebooku. Ker je pač ta za neke stvari primernejši. Bistveno lažje objavljajo slike, označiš svoje sošolce in podobno. LinkedIn vseh teh orodij niti nima, ima pa druga. Recimo, zelo lepo je videti, ko odhajaš iz enega podjetja v drugega, pa ti je nekdo iz starega napisal priporočilo. Tega Facebook nima. Mene je, recimo, ko sem odhajal na Mozillo, na LinkedInu kot povezoval dodal predsednik Mozille Evropa. Jaz sem prvih petnajst minut po tistem, ko me je dodal, hitro preletel svoj profil, da vidim, ali je treba kaj dodati, popraviti, odpraviti kakšno tiskarsko napako ... Pa sem ga seveda takoj za tem sprejel. Ker mislim, da moraš vsako stvar znati izkoristiti. In – še enkrat pravim – mislim, da v Sloveniji tega ne izkoristimo dovolj. Sicer nimam številčnih podatkov – mislim, da tudi ne obstajajo – ampak, sodeč po tem, koliko ljudi poznam, ki imajo Facebookov profil in koliko LinkedInov ... Tudi če pogledam, koliko prijateljstev imam iz Slovenije v prvem in koliko v drugem socialnem omrežju, je to razmerje bistveno večje kot ena proti šest, kot je recimo razmerje 100 milijonov uporabnikov LinkedIna proti 600 milijonom uporabnikov Facebooka.«

## Kakšne pa so torej vaše številke kontaktov v teh dveh omrežjih?

»Na Facebooku imam okoli 1000 prijateljev, od tega približno 800 Slovencev, drugi so tujci. Na LinkedInu pa imam 155 povezav, tam pa je razmerje obratno. Slovencev okrog 40, drugo so tujci.«

## Kakšno korist vidite zase na LinkedInu in zakaj ga v Sloveniji bolj ne uporabljamo?

»Neposredno meni sicer še nihče ni rekel, da je videl moj profil na LinkedInu in me je zato poklical. Pravim pa, da me je dodal moj novi šef, dobil sem priporočilo starega ... Ne morem pa reči, da sem zelo aktiven uporabnik, daleč od tega, da bi ga obiskal vsak dan. Predvsem pa dodajam povezave in mislim, da je korist predvsem posredna. Mogoče je eden od razlogov, da pri nas manj uporabljamo to socialno omrežje, tudi način iskanja službe v Sloveniji. Ker dvomim, da kakšna podjetja – mogoče kakšne računalniške izjeme – pogledajo ta profil oziroma profil tistega iskalca zaposlitve, ki je prišel na intervju. V Sloveniji je način iskanja službe drugačen. Morava pa vedeti, da tako ni le pri nas. Poznam ljudi, ki delajo za Mozillo, recimo iz Nemčije, ki se niso mogli načuditi, kako dolgotrajen in izčrpen je postopek iskanja zaposlenih. Pa imamo Nemčijo za neki steber evropskega gospodarstva. Gotovo gre za razliko v mentaliteti. Če se pogovarjava na splošno, zakaj Slovenci drugače gledamo na iskanje službe kot recimo Američani, je to gotovo malo odvisno od zgodovine. Mogoče se pri nas še vedno komu zdi, da je služba nekaj, kar ti mora zagotoviti država. Sam sem bil priča, kako je na Xlab recimo prišel Američan, ki se je poročil s Slovenko. Ne da bi se navajal, je prišel in povedal, da je spletni razvijalec, kaj je že naredil, kakšne so njegove reference. Čez dva dni sem bil na kosilu z nekdanjimi sodelavci z Zemante in – ta isti človek je potkal tudi pri njih. Tako da je tam že razmišljanje drugačno. Zavedajo se, da se je na trgu delovne sile pač treba bojevati, in to delajo tudi v praksi. Ne bo doma sedel in pošiljal prošnje, ampak gre v akcijo. In če bi jaz imel možnost odločanja, bi ta pristop name pozitivno vplival. V slovenskem načinu razmišljanja bo pač treba narediti nekaj sprememb v smeri – manj čakanja in več akcije. A LinkedIn tega sam od sebe ne bo spremenil, vse bomo morali narediti sami, najprej v svoji glavi.«

Vida Toš

## Pametni telefoni

## Halo, halo, tweet, tweet ...

## Veliki zasloni in visoke cene

Uporabljate svoj mobilni telefon zgolj za pogovore in pisanje SMS-sporočil? Če je vaš odgovor pritrdilen, ste za časom. Pametni mobilni telefoni z večjimi zasloni danes omogočajo tudi lažje brskanje po spletu, in medtem ko nekje ali nekoga čakate (med laiki najpogostejša utemeljitev potrebe po tovrstnih funkcijah), pregledate elektronsko pošto, preverite novice na socialnih omrežjih in stanje na bančnem računu, si ogledate zanimiv posnetek na YouTubeu, poslušate radio, igrate priljubljeno igrice, ko se usedete v avto, vam je lahko v pomoč kot navigacijski sistem, na dopustu kot fotoaparati in videokamera itd. Operacijski sistemi, ki so nameščeni na pametnih telefonih, uporabnikom torej

omogočajo, da naložijo aplikacije številnih proizvajalcev in si tako po svoji želji oblikujejo svojo »mobilno izkušnjo«.

Tudi na tem področju se zgodba začne s črko a, torej pri Applu. Pa ne zato, ker bi bili na tem področju prvi ali ker bi jim v omenjenem podjetju na tehničnem področju uspelo kaj zares tako revolucionarnega, kot predstavljajo, temveč ker so s šolskim primerom marketinškega pristopa ob izdelavi svojega telefona uspeli premakniti celoten vagon v industriji v višjo prestavo. Je pa res, da je bil iPhone ob predstavitvi nedvomno korak pred konkurenco. Kljub pomislekom, da iPhone ne bo zanimiv za resne uporabnike, ker nima tipkovnice, ki bi bila primerna za hitrejše tip-

kanje sporočil, ostaja iPhone še vedno za marsikoga (tudi v poslovnem svetu) sinonim za pameten telefon, medtem ko je vse drugo le približek. Vendar se konkurenca hitro uči in tako po podatkih raziskave podjetja Comscore v ZDA s 33-odstotnim tržnim deležem vodi mobilne naprave z Googlovim operacijskim sistemom Android, za njimi so z 28,9 odstotka pametni telefoni podjetja RIM, šele na tretjem mestu je Apple z iOS-om in 25,2-odstotnim tržnim deležem. Precej zaostajajo pri Microsoftu s sistemom Windows Phone (7,7 odstotka), slednji naj bi se dvignili iz pepela s pomočjo strateškega partnerstva s finsko Nokio, ki je na področju pametnih telefonov s svojim



## Evolucija

operacijskim sistemom Symbian prav tako nekoliko zaspala. Izbira je velika in tudi pri nas je ob nakupu mobilnega telefona že skoraj nazadnjaška odločitev za nakup »nepametnega« telefona, ironija pa je, da jih bomo, čeprav bomo

kmalu vsi nosili pametne telefone, še vedno večinsko uporabljali zgolj za telefoniranje in pošiljanje SMS-sporočil. Seveda za mlajše generacije to zdaj ne bo več dovolj.

T. M.

## Ko Facebook postane orodje

## Kako družabno omrežje koristno uporabiti v popolnoma nedružabne namene

Le kdo ga ne pozna – Pa ga res? – Ali vemo, kako ga izkoristiti še za kaj drugega, ne le za spoznavanje

Ne že spet Facebook, boste rekli. Že ptiči namreč ne čivkajo več o njem, ker so ga tudi oni že sili. A tokrat ne bomo govorili o njem kot o omrežju, ki je namenjeno družabnosti, zaradi česar je vanj včlanjena večina milijonov uporabnikov po vsem svetu. Samo za ilustracijo – število njegovih uporabnikov je naraslo na 600 milijonov. Glede na promet je s 60. mesta skočil na sedmo mesto med spletnimi stranmi v svetovnem merilu, samo v Združenih državah Amerike pa je po prometu trenutno na drugem mestu. Prav tako je v ZDA največ njegovih uporabnikov, njim sledi Indonezija, kjer je uporabnikov 24 milijonov – kar deset odstotkov prebivalcev.

Družabne prednosti omenjenega omrežja poznate. Čeprav zadnje čase veliko govorimo predvsem o nevarnostih, ki jih prinaša, ima gotovo tudi pozitivne plati. O tem bi gotovo vedeli več povedati ljudje, ki so z njegovo pomočjo našli svoje davno izgubljene sorodnike. Tako je recimo neki Američan, John Watson, dvajset let iskal svojo hčer in našel njen profil prav na Facebooku. Tudi Tony Macnauton in Frances Simpson imata zgodbo, vredno poslušanja. Oče in hči, ki se nista videla 48 let, sta se našla s pomočjo tega družabnega omrežja. Facebook ima politično moč (kar poglejte sosede Hrvate, ulico so sklicali kar z njegovo pomočjo), o njem so pisali knjige in snemali filme in še in še.

## Facebook je predvsem orodje

A družabna omrežja so predvsem orodje, ki ga imamo v rokah. Lahko je tudi obratno, a to je odvisno od nas samih. Hitro namreč pademo v paradoks. Uporaba družabnega omrežja nas lahko popolnoma izolira od realnosti, od naše prijemljive družabne mreže – kot so družina in pravi prijatelji. A le, če mislimo, da je dovolj, če podatek, informacijo ali svoje mnenje objavimo samo na Facebooku. In se potem o isti temi ne pogovarjamo tudi z bližnjimi.

Največ o popolnoma drugačni uporabi družabnih medijev in omrežij bi znali povedati v podjetju mimovrste=), gre za spletno trgovino, ki je

zaživela leta 2002. In je sicer imela oddelek za odnose s strankami, drugače pa, pravijo, so imeli edini stik s svojimi kupci s kartonasto škatlo. In ker so želeli izboljšati svoje storitve, ker so želeli ne le kakršen koli odziv svojih strank, ampak predvsem hiter, skoraj takojšen odziv, so za to uporabili – Facebook. Ta je za hipno in dvosmerno komunikacijo namreč odlična. Poleg tega ga lahko uporabijo ne le za odziv, za vprašanje, odgovor, ampak tudi za reklamiranje. In v podjetju mimovrste=) pravijo, da se njihova prisotnost v družabnih medijih pozitivno pozna tudi pri prodaji. Samo pomislite – praktično prodajate tudi, ko spite! Ko ste namreč enkrat s svojimi izdelki ali ponudbo na internetu, lahko stranke dostopajo do vas, ko one hočejo. Vi ste lahko ta čas »offline«, a ste pravzaprav »online«.

## Primer dobre vile Maje

Če ste uporabnik omenjenega najmožičnejšega družabnega omrežja, ste mogoče dobili povabilo za prijateljstvo tudi od nje. Z imenom Dobra vila je v samo štirih mesecih pridobila več kot 21 tisoč »oboževalcev«. Kako ji je to uspelo? Februarja 2010 je na Facebooku ustvarila skupino »Dobra vila« in začela objavljati fotografije svojih izdelkov, saj izdeluje nakit. Nato je vse skupaj potekalo kot plaz – na teden je pridobila v svojo skupino tudi do tisoč petsto članov. Preden je sprožila ta internetni plaz, je bila brezposelna, danes ima Maja Debelak na Facebooku še eno skupino – Zakon privlačnosti, ki je v dveh mesecih prav tako pridobila tri tisoč članov. S svojimi kolumnami in svetovanji je prisotna na spletnih straneh. Na vizita.si je inspiracijska svetovalka, na duhovnost.eu pa terapevtska svetovalka, skratka – Facebook ji je spremenil življenje. In sama pravi, da je prav z njegovo pomočjo stopila na pot svojih sanj.

## »Širi se kot virus«

Nekaj podobnih »dobrih vil« imamo tudi v Pomurju. To so ustvarjalke, ki s pomočjo spleta in njegovih družabnih elementov promovirajo in reklamirajo svoje izdelke. Klavdija Sa-



Klavdija Sakovič: »Facebook je kot virus, tako hitro se z njegovo pomočjo širi informacija.«



Renato Lukač: »Največja prednost Facebooka je, da lahko dijakom ali študentom, če imajo vprašanje ali problem, takoj odgovorim.«

kovič je s svojim unikatnim nakitom – ženske pravijo, da je dandanes njena verižica »must have« – na Facebooku od lanskega oktobra. Klavdija dela pod psevdonimom, ki bo mogoče kdaj postal tudi blagovna znamka, »It's Pepa«, verižic pa se je že prijel ljubkavalno ime »pepice«. Od oktobra lani, ko jo je hčerka prosila, naj ji naredi verižico, in ji hkrati predlagala, naj si napravi profil na Facebooku, ima 800 »prijateljev«. Od teh jih osebno pozna kakih 50. Pravi pa, da

je Facebook pravzaprav dvosmeren nož. Kolikor je namreč za reklamo odlična, je po drugi strani slab: »To se res širi kot virus. Ena kupi, pa že vidiš, da priporoča svojim prijateljem, in to samo leti. Slabo pa je v tem smislu, da se ti trudiš s svojimi idejami in kreacijami in poskušaš delati res dobro, potem pa se pojavijo taki, ki te kopirajo.« Za kopiranje idej je internet odlično okolje, saj to zakonsko ni urejeno, je pa ta plat za ustvarjalce seveda negativna. Pa še nekaj je

treba priznati Facebooku – hitrost. Klavdija Sakovič: »Zadnjič sem dala na svoj profil fotografijo nove, pravkar narejene verižice. Gori je bila natančno 13 sekund, pa je ena že kliknila – ta je pa moja.«

## Bistvena je dvosmernost komunikacije

Sicer je večina slovenskih podjetij s svojimi spletnimi stranmi že na medmrežju, nekateri podjetniki so tudi že v socialnih omrežjih, a še vedno jih večina svoje spletne strani uporablja le za lastno predstavitev, ne pa za to, za kar so najbolj primerne – za dvosmerno komunikacijo s svojimi strankami. Tudi klasični mediji v Sloveniji – radii, televizije in časopisi – pri tem niso izjeme, le redki namreč znajo prednosti socialnih omrežij izkoristiti in obrniti sebi v prid. Pri podjetju mimovrste=) pravijo tudi, da ima odgovarjanje na pripombe in vprašanja uporabnikov praktično pred vsemi na Facebooku veliko prednost – mogoče pa je nekdo že vprašal, kar te zanima, zato hitreje rešiš dilemo.

Tudi docent doktor Renato Lukač, profesor na soboški Gimnaziji in soboški enoti Višje strokovne šole Velenje, pravi, da bi lahko Facebook – čeprav ga uporablja samo v službene namene – še bolj izrabil za izobraževanje in pomoč svojim dijakom in študentom. Pravi, da se ga je dolgo branil prav zaradi tega, ker se mu je zdelo, da ga ljudje uporabljajo za flirtanje in podobno, česar sam ne potrebuje: »Po nekaj povabilih, na katera se nisem odzval, sem opazil, da dobivam vabila tudi od bolj 'resnih' ljudi. Bolj mi je recimo ustrezal LinkedIn, katerega uporabnik sem, saj je to bolj stroka. A potem sem le sprejel povabilo.« Renato Lukač pravi, da je na Facebooku veliko ljudi, s katerimi želi ohraniti stike, koristen pa se mu zdi tudi zato, ker je pogosto prvi informator v medijskem smislu: »Ko sem recimo na Facebooku in pri računalniku ter vidim kratko novičko, ki jo objavi kak medij, samo kliknem in že izvem več. Dandanes je tudi za medije že skoraj obvezno, da so na Facebooku, da znajo obrniti sebi v prid.« Ima okrog 100 »prijateljev«, med katerimi so številni njegovi di-

## 3LAN, d. o. o.

Ker smo izkušeni na področju računalniških in informacijskih tehnologij, uporabnikom naših storitev svetujemo pri načrtovanju, implementaciji in integraciji računalniških in informacijskih rešitev. Pomagamo jim izbrati najprimernejše tehnologije in zagotoviti nemoteno integracijo rešitev v obstoječ informacijski sistem.

## Servisiramo in vzdržujemo računalniške sisteme in opremo

Podjetjem ponujamo rešitev zunanjega izvajanja, ne samo vzdrževanja strojne opreme in računalniških sistemov, ampak predvsem partnerski odnos s preventivo, rednimi obiski, pomočjo na daljavo, svetovanjem, izdelavo projektov na področju obnove in razvoja IT-infrastruktur s poudarkom na varnosti, zanesljivosti in kontinuiteti.

Opravljamo garancijska in pogarancijska popravila računalnikov, računalniške opreme, tiskalnikov in omrežnih naprav. Posegi vključujejo vgradnjo novih delov, popravila in menjavo starih delov in opreme, popravila in nadgradnje operacijskih sistemov ter redno vzdrževanje.

Uveljavljen ponudnik kakovostnih računalniških in informacijskih storitev in opreme

## Zagotavljamo informacijsko varnost

Za varno poslovanje podjetja potrebujejo varna okolja, ki so povezana z varnimi računalniškimi in informacijskimi sistemi. Osnovna varnost na tem področju ni dovolj, zato vam bodo naši strokovnjaki priporočili pristope, ki bodo zagotovili visoko varnost v vašem informacijskem okolju. Poskrbeli bomo, da bodo vaši podatki varni, oprema pa zaščitena pred računalniškimi virusi in vdori.

## Varujemo podatke

Ena od najpomembnejših zahtev vseh uporabnikov je varnostno shranjevanje najpomembnejših poslovnih podatkov in njihova obnova v primeru izgube. Organizacijam in posameznikom pomagamo pri načrtovanju in uporabi učinkovite in zanesljive zaščite podatkov. Poskrbeli bomo za rešitve, ki bodo ustrezale vašim ciljem, zmanjšale nevarnost izgube in povečale zanesljivost varovanja vaših podatkov.

## Zakaj se boste odločili za sodelovanje s podjetjem 3LAN?

Naša strokovnost pomeni, da smo lahko sodobnejši, učinkovitejši in boljši od konkurence, ker nenehno pridobivamo nova znanja. Držati besedo je temelj naših odnosov s strankami in ne prizadevamo si zgolj za hitro odzivanje na naglo spreminjajoče se okoliščine in potrebe naših strank, temveč da bi bili vedno korak pred njihovimi pričakovanji in jim tako zagotavljali nove, kakovostne IT-storitve.



3LAN, d. o. o.  
Lendavska 57 a  
9000 Murska Sobota

telefonska številka: 059 941 010  
elektronska pošta: info@3lan.si  
spletna stran: www.3lan.si

jaki in študenti. Lukač pravi, da mu je zanimivo, da se mu odzivajo ali pa jim ponudi takojšnjo pomoč: »Pred izpiti ali nalogami se obvezno prijavim na Facebook, drugače nisem prisoten tudi po več dni. Ampak pred preizkusi pa 'grem gor', da vidim, ali je na to temo kakšna diskusija, potem jih pohvalim in dvignem palec. Če pa vidim, da je kakšno vprašanje, pa lahko takoj pomagam in odgovorim ter rešim dilemo. Ali pa me sprašujejo, ali bodo vaje, ali lahko pridejo na pogovor za diplomu ali podobno.«

In koliko dijakov ima profil na Facebooku? Renato Lukač in Romana Vogrinčič sta mi pomagala pri kratki anketi med prvimi letniki dijakov na soboški Gimnaziji ter prvimi in drugimi letniki študentov informatike na Višji strokovni šoli Velenje, soboški dislocirani enoti. Sodelovalo je 110 dijakov in 72 študentov. Od dijakov je uporabnikov Facebooka 94 odstotkov sodelujočih v anketi, med študenti pa 76 odstotkov sodelujočih. Med dijaki je osem odstotkov uporabnikov Facebooka že več kot tri leta, 39 odstotkov od dveh do treh let, 44 odstotkov pa od enega do dveh let. Med študenti jih ima profil na Facebooku več kot tri leta devet odstotkov, od dveh do treh let 33 odstotkov, 53 odstotkov pa od enega do dveh let. Zanimalo me je tudi, koliko ur na dan ostajajo pri računalniku zaradi tega družabnega omrežja. Med dijaki jih je vsakodnevni uporabnik 94 odstotkov, med študenti 84. Od tega preživi do ene ure ob računalniku 28 odstotkov dijakov in 46 odstotkov študentov, 39 odstotkov dijakov gleda v ekran do dve uri na dan, med študenti pa 27 odstotkov, več kot tri ure pa 13 odstotkov dijakov in 11 odstotkov študentov. Pri vprašanju »Ali starši vedo, da ste na Facebooku, kaj tam počnete in koliko časa na dan ga uporabljate?« jih je z »ne« odgovorilo 15 odstotkov dijakov

in 30 odstotkov študentov. Negativne plati in nevarnosti Facebooka, pravi, pozna 98 odstotkov dijakov in 95 odstotkov študentov. Kaj pa nameni – zakaj Facebook? Četrtnina dijakov in 40 odstotkov študentov pravi, da ga uporabljajo izključno za spoznavanje novih prijateljev, 92 odstotkov dijakov in 89 odstotkov študentov z njegovo pomočjo ohranja stike s starimi znanci, le devet odstotkov dijakov in 20 odstotkov študentov pa pravi, da bi mogoče radi po Facebooku našli tudi partnerja. Na vprašanje, ali jim je Facebook predvsem za zabavo, je

pozitivno odgovorilo 85 odstotkov dijakov in 84 odstotkov študentov, da ga uporabljajo še za kaj drugega – kot je recimo učenje – pa pravi 92 odstotkov dijakov in 71 odstotkov študentov, ki smo jih anketirali.

#### Vedno več podatkov vidnih vsem

Drugače pa, pravi Renato Lukač, se ne strinja s politiko Facebooka, ki dovoljuje vedno več v smislu dostopnosti do informacij: »Ni mi všeč, da informacije uhajajo.« Ljudje so sicer

vedno bolj tudi spletno ozaveščeni – se torej zavedajo spletnih nevarnosti –, a Facebook v tem smislu ne dela v prid uporabnikom. Domen Božeglav, višji svetovalec na Arnesu, pravi takole: »V preteklosti je bila večina vaših osebnih podatkov na Facebooku privzeto vidna samo vam in vašim prijateljem. S spremembo politike zasebnosti v letu 2010 pa je večina podatkov, ki jih novi uporabniki objavljate na Facebooku, privzeto vidna kar vsem uporabnikom interneta. V praksi to pomeni, da lahko vsako vašo misel ali sliko, ki jo obja-

vite, vidi popolnoma vsak uporabnik interneta, če tega niste vnaprej onemogočili.«

Lukač pravi, da pogreša pri sebi to, da bi našel voljo in čas ter objavil kakšne dobre posnetke: »Recimo tiste, ki jih uporabljam pri pouku. Za astronomijo ali fiziko sem našel in imam veliko res dobrih stvari in mi je žal, da jih na ta način ne delim še z več ljudmi.« Medtem ko fotografij sebe in svojih bližnjih ne objavlja in niti ne vidi potrebe, zakaj bi jih delil z vsemi drugimi.

Vida Toš



S spremembo politike zasebnosti v letu 2010 je večina podatkov, ki jih novi uporabniki objavljate na Facebooku, privzeto vidna kar vsem uporabnikom interneta.

## Paketi TELEING še vedno najugodnejši

KTV in FON	TRIO telefon	Analogna TV Digitalna TV VoIP telefon	17,99 €
KTV in Kabl	TRIO internet	Kabelski internet (1M/256K) Analogna TV Digitalna TV	21,99 €
KTV Q	QUATRO celoten paket	Kabelski internet (1M/256K) Analogna TV   Digitalna TV VoIP telefon	23,99 €

### Razlogi, da se odločite za pakete TELEING:

- ✓ Brez vezave, brez drobnega tiska!
- ✓ Enaka naročnina, ne samo nekaj prvih mesecev!
- ✓ Brezplačen prenos obstoječe telefonske številke!
- ✓ Popust 30% na izvedbo interne instalacije ob priklopu!
- ✓ Darilo USB 1G spominski ključek!

Informacije in naročila na 080 35 38  
ali na [www.teleing.si](http://www.teleing.si)

**TELEING**

Vaša povezava v IP svet!

## Optično omrežje v 15 občinah

# Za boljši pogled in povezavo s svetom

Za podjetjem Teleing je šestnajst let uspešnega delovanja – V Spodnjem Podravju, Pomurju in Prlekiji je kar v 15 občinah upravljavec omrežij kableske televizije

Z željo, da bi bil sprejem njihovih širokopasovnih komunikacijskih signalov optimalen, v zadnjem času veliko vlagajo v omrežno opremo, v večjo zanesljivost delovanja in zagotavljanje hitrosti prenosa podatkov. Kmalu bodo v vseh 15 občinah končali gradnjo optičnega omrežja. Teleing ponuja svojim kupcem celovite

Odslej so za vas dosegljivi tudi **BREZPLAČNO** po telefonu, številka je **080 35 38**.

Teleing svojim naročnikom omogoča, da na kablskem priključku uporabljajo vse najsodobnejše širokopasovne storitve – sprejem pestre sheme televizijskih programov ...

tehnične rešitve od svetovanja, izdelave tehničnih rešitev, celotnega inženiringa projektov do izvedbe, vzdrževanja in upravljanja širokopasovnih komunikacijskih omrežij, sistemov

za prenos slikovnih ter zvočnih in podatkovnih signalov. V Teleingu si prizadevajo za napredek in čim boljši sprejem širokopasovnih signalov v vseh občinah, kjer upravljajo omrežja kableske televizije. Ob gradnji druge komunalne infrastrukture polagajo tudi cevi za optične kable.

Teleing svojim naročnikom omogoča, da na kablskem priključku uporabljajo vse najsodobnejše širokopasovne storitve – sprejem pestre programske sheme televizijskih programov v analogni ali digitalni obliki, širokopasovni dostop do interneta in cenovno ugodno fiksno telefonijo.

Po konkurenčnih cenah so vam na voljo različni paketi. Osnovni paket trojček, torej TV-signal, 1 Mb dostop do internetne povezave in priključek fiksne telefonije, dobite pri Teleingu že za 23,90 evra.

## Virtualni seks - moderna oblika spolnosti

## Samozadovoljevanje ali varanje?

*Kako to početi virtualno – Ima celo prednosti – Poskus se je končal ... dobro*

Saj ne, da bi bila tako »desperate« (beri: obupno potrebna). Daleč od tega. Mogoče je posređi bolj radovednost. Da, to bo to. Izvedeti, kako je. In ali je to sploh to. Mislim, ali je to sploh podobno seksu. Ali ima sploh kakšen element, ki pripada seksu? Tisoče vprašanj, skratka. Poleg tega se – ker smo pri kavi ponavadi skupaj sami jezični – pogosto pogovarjamo o kakšnih tako ali drugače zanimivih temah. Pa je padel tudi predlog: »Registriraj se in poskusi!« Sicer ne v službi, a vseeno ... In – ne bodi lena – sem si rekla, zakaj pa ne.

## Kakšen je sploh virtualni seks

Kiberseks, računalniški seks, »internetsex«, »netsex«, »mudsex« ali tudi »cybering« so številna poimenovanja za eno in isto stvar – za povezavo dveh ali več ljudi, ki na daljavo komunicirajo po računalniškem omrežju, si pošiljajo seksualna sporočila ali opisujejo svojo spolno izkušnjo, svoje trenutno razpoloženje. Gre za obliko spolnega igranja vlog, v katerih se udeleženci pretvarjajo, da so dejansko v spolnem aktu. Gre torej za to, da s pomočjo svoje in še fantazije nekoga drugega spodbujate svoje občutke, ki so spolno obarvani. Včasih virtualni seks vključuje tudi resnično samozadovoljevanje. Kakovost srečanja po računalniku in internetu je namreč odvisna od sposobnosti vsakega posameznega udeleženca, da si prikljče v svoji glavi čim bolj živo, živahno in divjo mentalno sliko. To obliko seksa lahko prakticirate tudi s svojim partnerjem. Recimo, da sta za nekaj časa fizično ločena, a si želita ostati zvesta drug drugemu. Kje je rešitev? Seksajta drug z drugim – po internetu! Hej, to je tudi moderna ideja za popestritev posteljnih aktivnosti neke zveze, če se vam zdi, da ste se začeli dolgočasiti. Pojdite s svojim prenosnim računalnikom v sosednjo sobo in se mu od tam oglasite ... Gremo staviti, da bosta na koncu končala – skupaj? Pa ne le v prenesenem pomenu ;).

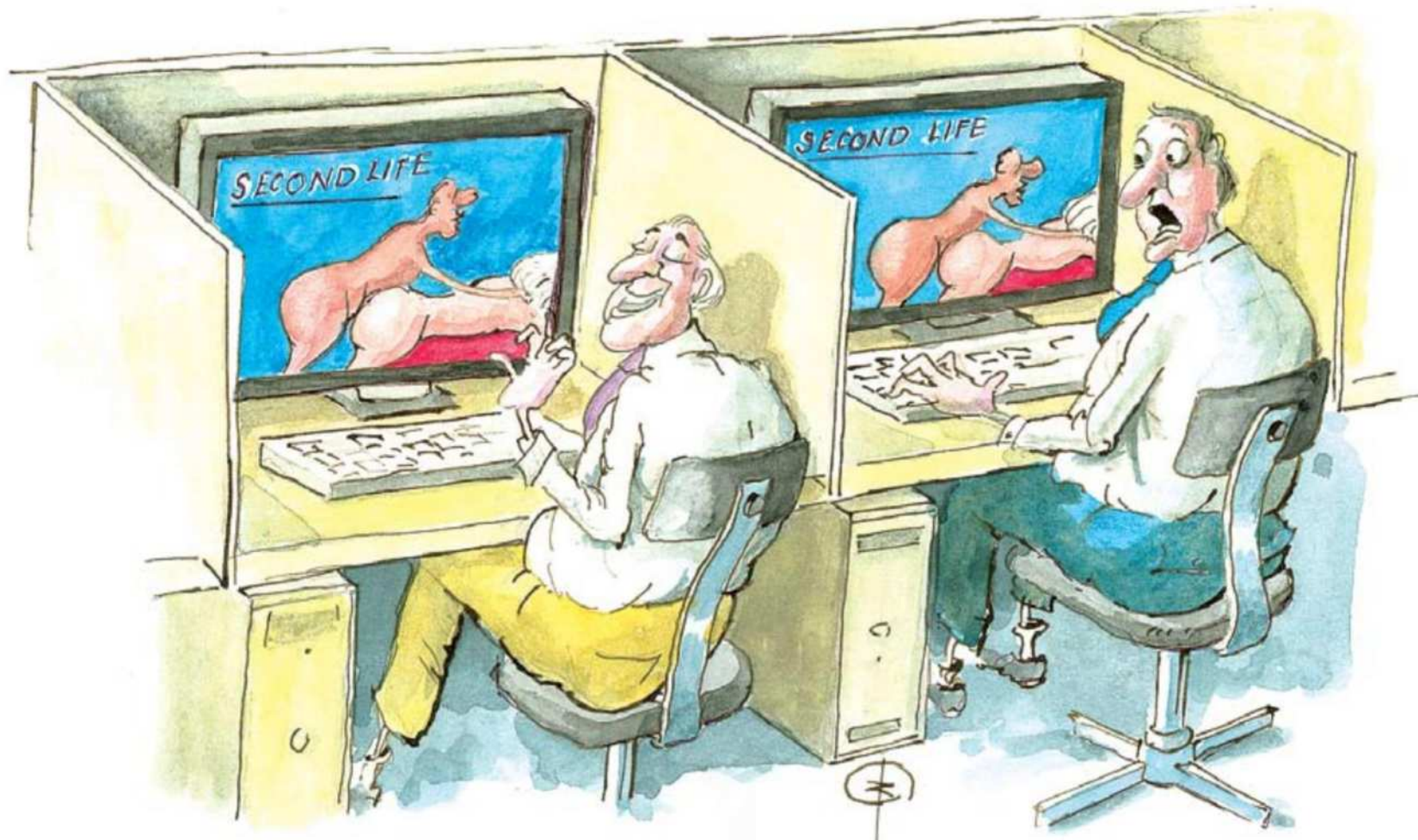
Virtualni seks sicer lahko izvaja-te tudi s pomočjo vseh možnih danes že zelo razvitih sistemov – kot so spletne kamere, glasovni klepetalni sistem Skype ali ob pomoči virtualnih svetov, kot je recimo Second Life. Tukaj seks ne ostaja na nivoju, da si »partnerja« pišeta in tipkata sporočila, ampak gresta višje – torej lahko slišite njegov ali njen glas ali jo celo vidite. V Second Lifu vidite sicer samo

avatarja, to je slikovna podoba vašega jaza, vaš drugi jaz, ki ga sami s svojo domišljijo ustvarite v virtualnem svetu. Vendar pa kiberseks ni isto kot seks po telefonu, saj slednji zagotavlja manj anonimnosti, virtualni seks pa ponuja tudi več možnosti izpolnitve vaših najrazličnejših želja in je ponavadi – v nasprotju s telefonskim – tudi manj skomercializiran.

pa je ena velika prednost tudi to, da v spolni akt ni treba vložiti veliko truda (beri: nikoli je ne boli glava ...). Pa slabosti? Predvsem se mi poraja vprašanje – če se že strinjamo, da je to seks –, ali je to sploh seks z nekom drugim? Ker, če se čisto vse dogaja v glavi in ti tudi nihče drug ne povzroča fizične stimulacije, ampak samo ti sam – ali potem ti pravzaprav ne seksaš sam

zelo koristen. Savage torej svetuje alternativno seksualnost in daje praktične nasvete v tej zvezi. Po njegovem mnenju bo virtualna spolnost postala prevladujoč pojav. Iskreno moram dodati – upam, da ne. Kljub vsem tveganjem čisto pravega seksa navkljub. Ker to, kar sem sama doživela na spletu, ni bilo – iskreno povedano – podobno ničemur.

stvar ni tako enostavna, kot se zdi. To, kako je videti tvoj avatar na začetku, je namreč glavni kazalnik, da si začetnik in poleg vsega si – brez spolovila! Kako hudiča naj seksam brez spolovila, sem si mislila. A tudi tukaj se – kot v realnosti – vse začne z besedami. Nekdo te sreča – to je avatar nekoga drugega, realnega človeka seveda – in ti opiše, kaj bi ti delal. Dobro, si mislim, to mi



Zgled virtualne spolnosti

## Prednosti in slabosti

Hm. Naj razmislim. Še nikoli nisem slišala, da je katera zanosila po spletu. To je gotovo prednost (ali pa slabost, kakor za koga!). Pa šalo na stran – med prednosti kibernetskega seksa je šteti to, da ni nevarnosti spolno prenosljivih bolezni. Ni nevarnosti, da postaneš ati ali mami. Lahko izživljaš svoje najrazličnejše spolne fantazije, pa s tem nikogar ne prizadeneš. Prednost je gotovo tudi to, da lahko to prakticiraš s partnerjem, ko je fizično nedosegljiv. Konec koncev

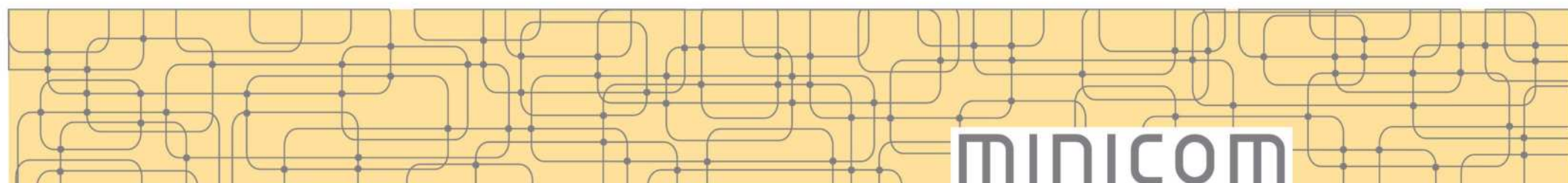
s sabo?! Drugič pa – če si recimo v zvezi ali poročen – a gre potem za nezvestobo? Ko se ti na internetu najdeš z nekom in doživljaš spolne vrhunce, tvoj partner pa o tem nima pojma. In recimo ta trenutek lepo sedi v službi. Zanimivo, ne? Dejansko so v Ameriki znani primeri razvez, ko so zakonci kot razlog ločitve navedli internetno prešuštvo. Eden od spletnih svetovalcev Dan Savage – ta konkretno se predstavlja kot spolni svetovalec po spletu, ki svetuje s svojimi kolumnami – pravi, da je virtualni seks

## Pa poskusimo

Ste prepričani, da je seks komplicirana zadeva? Ja, pa ja. Poskusite virtualni seks, pa se bomo potem pogovarjali! Ko se namreč odločiš, da boš šel malo »poskušat srečo« v virtualni svet, vidiš, da je hudič vzel šalo. Grem na stran Second Life in se vpišem. Znajdem se na otoku, ki se imenuje orientacijski otok, kjer se naučiš upravljati svoj avatar. Gre torej za virtualno obliko vas samih. Vaš avatar zna tudi leteti in se teleportirati na drug virtualni otok, kjer srečuješ avatarje drugih. A

je znano. A vseeno – kje naj najdem ti-sto, nujno potrebno za seks (beseda se začne na p... in v javnosti je ni vljudno uporabljati)? Kako naj jo dobim? To postaja moreče, pomislim. In nato – kako presneto srečo imam, da jo imam – in to brez posebnega truda. Smešno, tako nisem še nikoli razmišljala ... Mogoče je to to. Kar sem morala izvedeti in se naučiti o virtualnem seksu. Da je v realnosti vse skupaj ... kako bi rekla. Bolj realno. Bolj enostavno. Predvsem pa – prijetneje. Preverjeno.

Vida Toš



**MINICOM**

NAPREDNE TEHNOLOGIJE d.o.o.

Čopova 28, 9000 Murska Sobota  
tel: 02/535 1010, faks: 02/531 1954  
e-mail: info@minicom.si  
www.minicom.si

**proStor**  
powered by iStor

– shranjevanje podatkov v oblaku

Podjetje MINICOM že 21 let sledi naj-novejšim trendom s področja IKT-ja, to pa našim strankam omogoča precejšnje prihranke pri poslovanju.

Ena izmed najpomembnejših funkcij vsakega informacijskega sistema je zagotavljanje varnosti podatkov ob okvari opreme ali zlonamernih dejanjih. Podatke je mogoče shraniti na različne medije od USB-

ključev do kaset, vendar vedno naletimo na težave. Bodisi shranjevanje ni avtomatizirano ali so tračne enote s pripadajočo programsko opremo pregrešno drage.

Zato podjetje Minicom ponuja storitev Pro.Stor, ki popolnoma avtomatsko shranjuje podatke na zaščitene strežnike v Švici. S storitvijo Pro.Stor se bodo vaši dragoce-

ni podatki shranili na najvarnejšem mestu. Zagotavljamo, da jih nihče razen vas ne bo mogel dešifrirati. Oblak v IKT-ju ne pomeni sence, pomeni storitev, ki jo plačate le toliko, kot je porabite. **Nobnih investicij.** Prepričajte se v 30-dnevnem brezplačnem obdobju!

Več o storitvi na <http://www.prostor.si>.

